

Kiến thức 145 gia đình

Phụ san báo Nông Nghiệp VN

*Thời trang
Xuân Hè
vải trần*

PHỤ NỮ
VÀ
NGHỀ BÁO

ĐÃ CÓ
BAO NHIÊU
PHỤ NỮ
ĐOẠT GIẢI
NOBEL

KHI
ĐÀN ÔNG
NGOẠI TÌNH
**"THÈM CỦA LẠ
LÀ ĐẶC ĐIỂM
CỦA GIỚI TÍNH
ĐÀN ÔNG ?"**

CÔNG TY CAO SU BÌNH LONG

- **ĐỊA CHỈ:** AN LỘC – BÌNH LONG – BÌNH PHƯỚC
- **ĐT:** (0651) 866180 – 866324 • **FAX:** (0651) 866222

Giám đốc
LÊ MINH XƯỚC

*Chúc Mừng
Năm Mới*

Trụ sở công ty

- ❑ Được thành lập từ năm 1976, tiền thân là đồn điền TERREGOUGE.
- ❑ Định hình 16.000 ha cao su kinh doanh và kiến thiết cơ bản, đạt bình quân trên 1 tấn/ha.
- ❑ Năm 1998 khánh thành Nhà máy Chế biến mủ cao su 30-4, với công nghệ tiên tiến của Công ty GOLSTA.SDM.BHD Malaysia.
- ❑ Khánh thành nhà truyền thống mới và 7 km đường giao thông trải Nhựa.
- ❑ Công ty hiện có đội ngũ 6.100 cán bộ CNV có trình độ cao.
- ❑ Khu du lịch thiên nhiên với các thắng cảnh Thác Số 4, Hồ Sóc Xiêm.

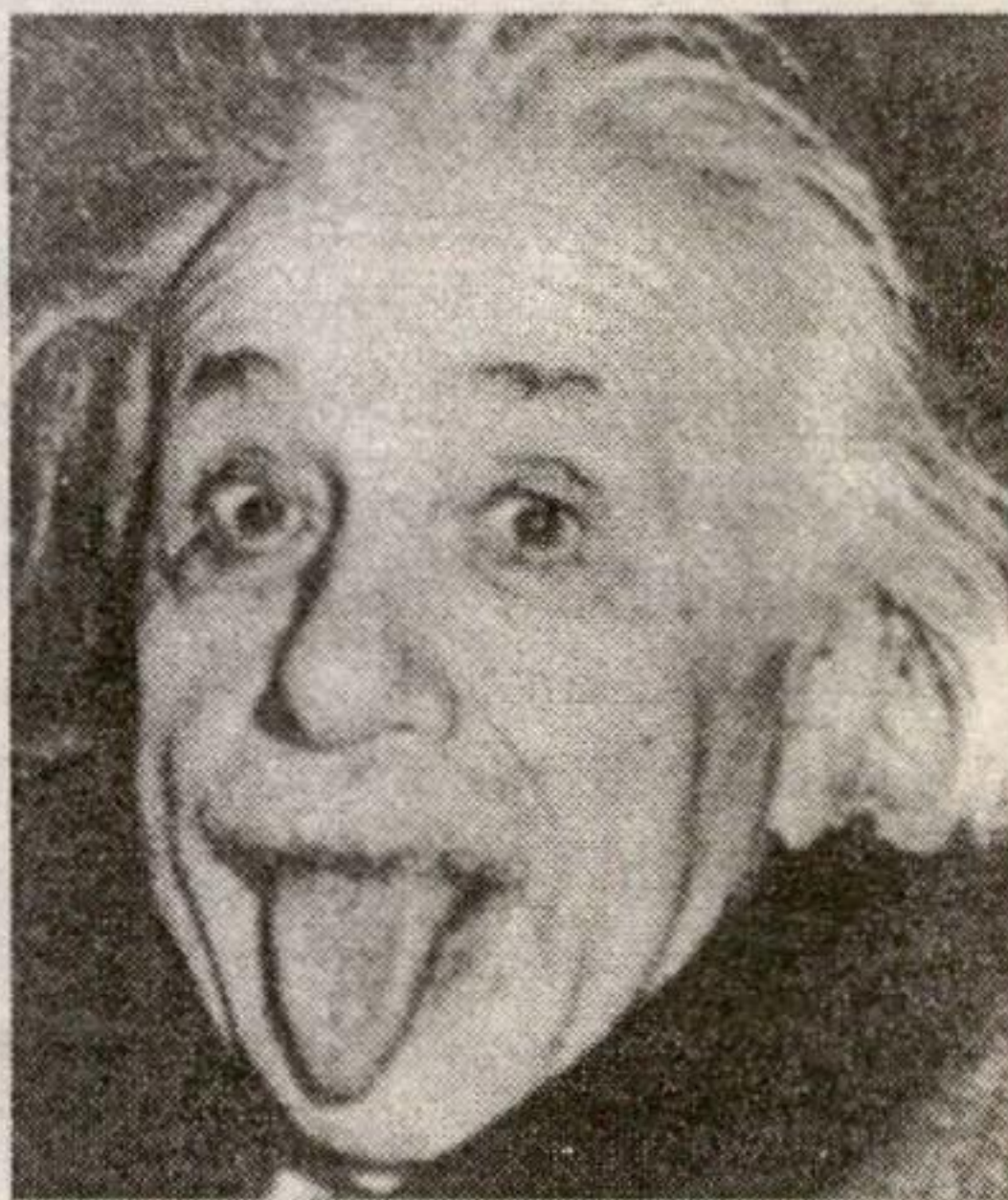
**Cty Cao su
Bình Long
sẵn sàng
hợp tác,
liên doanh
với các đơn
vị trong và
ngoài nước.**

Sản xuất cao su xuất khẩu

Độc trong số này

● *Phụ nữ và nghề báo*: Về một số đồng nghiệp nữ mà tôi quen biết **Chánh Trinh 3** ● *Chuyện dọc đường...* đi thăm một người tù **Lưu Trọng Văn 7** ● *Kinh tế*: Đến phiên nước Nhật cũng cần một cuộc cách mạng về tư duy kinh tế **Vinh An 13** ● Đã có bao nhiêu phụ nữ đoạt giải Nobel? **Nguyễn Xuyến 16** ● *Hội họa*: Giải mã các bức tranh Guernica của Picasso **Nguyễn Phương 18** ● *Nhiếp ảnh*: Người chụp những bức ảnh dựng nên lịch sử **Phạm Ngự 25** ● *Ca sĩ Ngọc Tân* - người không chỉ "*Có một tình yêu*" **Yên Định 29** ● *Giải Oscar 2000*: Thông điệp từ Hollywood **Mịch La 31** ● *Thời trang vai trần* **P.P 34** ● *Thời trang... tôi tả* **V.K 35** ● *Einstein* - thiên tài của thế kỷ **Phương Chi 36** ● Vài hình ảnh về bộ phim "*Thử thách tình đời*" **PV 38** ● Susan Sarandon, người phụ nữ thành đạt ở Hollywood tâm tình... về tình yêu, về quan hệ nam nữ, về gia đình và vai trò người phụ nữ trong xã hội **Phượng Phúc 39** ● *Chuyện vợ chồng*: Bạn định ly dị... nhưng đã suy nghĩ

Einstein - thiên tài của thế kỷ.

Kiến thức gia đình

Phụ san báo NN Việt Nam
Ra hàng tháng vào ngày 8-18-28

● Tổng biên tập: LÊ NAM SƠN ● Trình bày - Mỹ thuật: TRUNG DŨNG.

● GPXB số 2508/BC-GPXB cấp ngày 10-9-1994 và 2620/BC ngày 13-09-1996 của Bộ Văn hóa - Thông tin. ● Sắp chữ điện tử tại Tòa soạn KTGD. ● Chế bản và in tại ITAXA và Nhà in Báo NHÂN DÂN TP Hồ Chí Minh. ● TRỤ SỞ: - TP Hồ Chí Minh: 58 Nguyễn Bình Khiêm, quận 1 * Tel: 8299791 * Fax: 84.8.8241341 - Hà Nội: 14 Ngô Quyền * Tel: 8250174 - 8256492 * Fax: 84.8.8252923 - Văn phòng miền Trung-Tây Nguyên: 5 Tháp Bà, TP Nha Trang * Tel: 058-831022 - Văn phòng đại diện ĐBSCL: 49 Lý Tự Trọng, TP Cần Thơ * Tel: 071-835431 ● Thư và bài xin gửi về: 58 Nguyễn Bình Khiêm, Quận 1, TP Hồ Chí Minh.

kỹ chưa? **Gia Đạo 43** • *Khi người chồng ngoại tình*: Có phải thêm của lạ là đặc điểm giới tính của đàn ông **Vi Hằng 46** • Tại sao đàn ông cần đàn bà? **Lê Du 50** • *Những trường hợp sống sót hi hữu*: Người trải qua hơn 60 lần giải phẫu **Trịnh Hoàng 56** • *Chuyện xứ người*: Cuối cùng cô gái "đào mỏ" Anna Nicole được hưởng 772 triệu USD từ tài sản của nhà tỷ phú dầu khí J. Howard Marshall **Huỳnh Hồng 58** • Những người đã đến ranh giới của cái chết **Nhật Vi 60** • *Vụ án đi vào lịch sử*: Lần đầu tiên, điện tín được sử dụng để đuổi bắt kẻ sát nhân - Cuộc trốn chạy của bác sĩ Crippen **Ngọc Trí 66** • Nghề thám tử tư điều tra các sự cố gia đình **Nguyễn Trục 69** • *KTGD và bạn đọc*: Gặp mấy bạn đọc KTGD làm thơ **Lê Thiếu Nhơn 71** • *Tổng Mỹ Linh (em của Tổng Khánh Linh) kể lại mối tình đầu* **Hồ Tây 76** • *Tư liệu nhiều kỳ*: Tổng Khánh Linh, người phụ nữ kiệt xuất của Trung Quốc (kỳ 15) **Nguyễn Khắc Khoái 80** • *Bạn có biết*: Mật ong chữa được nhiều bệnh **Huỳnh Hồng 83** • Nếu không ngủ được hãy rời khỏi giường **Xuân Chính 85** • Triệu phú đăng quảng cáo... tìm vợ **Ngân Anh 88** • *Phóng sự*: Việc mờ mả, bàn thờ tổ tiên - nỗi băn khoăn còn đó **Diệu Hiền 90** • *Tìm hiểu*: Tình mẫu tử nơi các sinh vật khác **C.M Thụy 93**.

Và các chuyên mục:

- *Tâm tình bạn trẻ* **52**
- *Nói với con*: Tấm gương của bà con **Hòa Ân 54**
- *Thơ tình bạn đọc* **72**
- *Thanh Thảo và thơ* **73**
- *Trao đổi với bạn đọc* **74**
- *Giải đáp y học* **86** • *Kinh tế gia đình*: Kỹ thuật nuôi cá lóc **96** • *Tìm bạn* **98**
- *Chuyện nhớ mãi trong đời tôi*: Mối tình đầu **Mãn Đường Hồng 100**. ■

Giải mã các bức tranh
Guernica của Picasso. ►

Phụ nữ & nghề báo

Về một số

■ ĐỒNG NGHIỆP NỮ MÀ TÔI QUEN BIẾT

CHÁNH TRINH

Trong các đặc san xuân xuất bản tại TP. HCM năm Canh Thìn, có hai được những người trong nghề báo đánh giá cao: đó là đặc san của *Phụ nữ Thành phố Hồ Chí Minh* và *Saigon Tiếp thị*.

Ở *Phụ nữ Thành phố Hồ Chí Minh* là sự phong phú và đa dạng của nội dung nhưng vẫn không xa rời đối tượng độc giả chính mà mình có trách nhiệm phục vụ. Tập báo *đúng* được từ trang đầu đến trang cuối, cho thấy một năng lực tổ chức bài vở, tòa soạn đều tay và ở trình độ tay nghề cao. Trang bìa, bộ mặt tập báo, với hình ảnh một phụ nữ tuổi 40, thay vì một cô gái đang xuân, nói lên sự tự tin và tính cách mạnh mẽ của tờ báo, không chạy theo thời thượng. Bìa báo phản ánh một trong những hoạt động chính của tờ báo trong năm: khẳng định cái tuổi 40 của người phụ nữ vẫn là cái tuổi đẹp, yêu đời, tràn đầy sức sống qua cuộc thi *Thời trang tuổi 40*.

Ở *Saigon Tiếp thị*, sức sáng tạo của người “tổng chỉ huy” từ nội dung đến hình thức khiến cho người trong nghề như tôi phải cảm phục. Tiếp thị là một lĩnh vực riêng của kinh tế, dễ bị cô lập với những độc giả không chuyên. Nhưng *Saigon Tiếp thị xuân 2000* vẫn

là một tập báo xuân thú vị, hấp dẫn – không phải một cách hời hợt mà là rất sâu – trên tất cả các đề tài được đề cập. Cái khó mà *Saigon Tiếp thị xuân 2000* vẫn làm được là đặt 80% bài vở của mình nằm trong chủ đề lớn mà tập báo có trách nhiệm thông tin và tuyên truyền: đó là kinh tế và tiếp thị; 20% còn lại là giải trí và kiến thức.

Cả đặc san *Saigon Tiếp thị xuân 2000* có một giá trị lưu trữ, riêng tập *Hương vị quê nhà* (cũng nằm trong đặc san) là một công trình báo chí công phu, sâu sắc, gây ngạc nhiên thú vị cho cả những nhà nghiên cứu văn hóa.

Thưa các bạn, hai tờ báo *Phụ nữ* (Thành phố Hồ Chí Minh) và *Saigon Tiếp thị* đều do 2 nhà báo nữ “cầm trịch”: đó là Mai Hiền (phó tổng biên tập) và Vũ Kim Hạnh (trợ lý tổng biên tập).

Nói về các nhà báo nữ, vừa viết vừa phụ trách một tờ báo từ năm 1975 đến nay tại TP. Hồ Chí Minh, có hai gương mặt nổi bật: Kim Hạnh đã từng là phó tổng biên tập rồi tổng biên tập báo *Tuổi trẻ* và Thế Thanh, đã từng là phó tổng biên tập rồi tổng biên tập báo *Phụ nữ* (TP. HCM). Theo chúng tôi, Kim Hạnh và Thế Thanh là hai người có công lớn về mặt nghề nghiệp định hình hai tờ báo *Tuổi trẻ* và *Phụ nữ*. Dĩ nhiên người trong nghề vẫn biết rằng, sự thành công của báo *Tuổi trẻ* còn có những cái đầu tổ chức, chỉ huy qua các thời kỳ như Võ Như Lanh, Huỳnh Sơn Phước, Lê Văn Nuôi...

Với báo *Phụ nữ* (TP. HCM), có hai giai đoạn phát triển rõ rệt kể từ khi tờ báo định hình: đó là thời kỳ của Thế Thanh và sau khi Thế Thanh về Hội Liên hiệp Phụ nữ TP. HCM, chị Hồ Thị Minh Nguyệt thay làm tổng biên tập, chị Mai Hiền (phó tổng biên tập) phụ trách nội dung tờ *Phụ nữ* (TP. HCM) xuất bản 3 kỳ/tuần và chị Hà Phương phụ trách tờ *Phụ nữ Chủ nhật*.

Thời Thế Thanh, vừa làm tổng biên tập vừa phụ trách trực tiếp nội dung luôn, cũng như Kim Hạnh khi làm tổng biên tập báo *Tuổi trẻ*.

So sánh người “cầm trịch” về tổ chức nội dung và tòa soạn của hai thời kỳ báo *Phụ nữ*, giữa Thế Thanh và Mai

Hiền, có một sự khác biệt lớn về cá tính và cả về cách làm. Thế Thanh là con người năng động cả trong lẫn ngoài tòa báo, khẳng định sự hiện diện của mình ở những nơi mà chị có mặt. Các hoạt động cá nhân cũng như báo chí của chị nặng về chính trị – kinh tế – xã hội. Do đó tờ *Phụ nữ* thời kỳ Thế Thanh cũng đậm nét trên các lĩnh vực này, thậm chí có lúc người đọc có cảm nhận như có một cuộc chạy đua ngấm ngấm trực tiếp với báo *Tuổi trẻ*.

Nhà báo Mai Hiền mờ nhạt hơn về sự xuất hiện bên ngoài, thường chỉ thấy tổng biên tập Hồ Thị Minh Nguyệt. Cách làm việc của Mai Hiền có vẻ âm thầm, cẩn cù như “con tằm nhả tơ”. Ban biên tập hiện nay của báo *Phụ nữ*, trong đó có chị Mai Hiền, hướng tờ báo trở lại chủ đề chính của tờ báo là phụ nữ. Nói cách nào đó tờ báo *Phụ nữ* 13 kỳ hiện

nay... phụ nữ hơn tờ *Phụ nữ* 13 kỳ của thời chị Thế Thanh. Có thể đây là một nhận xét chủ quan của tôi. Không kể về những thay đổi về bài vở, phong cách bên trong, ngay nơi trang nhất mỗi kỳ đều dành một chỗ trên cao bên mặt để đi một bài về hôn nhân – gia đình, các vấn đề khúc mắc giữa vợ chồng trong cuộc sống gia đình và xã hội... , cho thấy chủ trương của người "cầm trịch" rất rõ ràng. Nghe đâu số phát hành của báo *Phụ nữ* hiện nay cao hơn trước kia.

Nói về nhà báo nữ, sự thành công của Kim Hạnh khi tìm ra một hướng đi hoàn toàn mới cho tờ *Saigon Tiếp thị*, đúng là một "hiện tượng báo chí" của làng báo Việt Nam trong 25 năm qua. Tổ chức một tờ báo mới "đúng" được, có độc giả không phải dễ giữa sự cạnh tranh vô cùng ráo riết hiện nay. Tờ *Saigon Tiếp thị* lại nằm trong một diện rất hẹp độc giả. Thế Thanh, Mai Hiền, Kim Hạnh đều là những nhà báo rất yêu nghề, họ chấp nhận nhiều hy sinh của cuộc sống riêng cho nghề nghiệp của mình. Người có cá tính mạnh mẽ nhất và cũng có óc quyết đoán trong cả ba chính là Vũ Kim Hạnh. Những nhà báo làm việc xung quanh chị không thể... lơ đãng, không thể không liên tục động não, lòng sự tin tức và các vấn đề mới. Tinh thần tiến công ấy đôi khi cũng gây cho chị phiền toái hoặc... chệch bước, để lại vài hồi tiếc trong nghề nghiệp, nhưng chị là một nhà báo đích thực, vấp ngã rồi lại đứng lên. Ở báo *Tuổi trẻ* mà tôi đã từng công tác với chị, và có lẽ ở báo *Saigon Tiếp thị* bây giờ cũng thế, Kim Hạnh có khả năng làm 3 việc cùng một lúc: lãnh đạo tờ báo, tổ chức nội dung, tòa soạn và trực tiếp viết. Tôi vẫn hay so sánh chị với một chỉ đạo viên bóng đá lại vừa làm huấn luyện viên, kiên thủ quân và đá bóng trên sân. Bút

danh *Chánh Trinh* của tôi gây dựng lên từ thời anh Võ Như Lan làm tổng biên tập báo *Tuổi trẻ* nhưng có được một chỗ đứng nào đó trong làng báo như hiện nay là do tinh thần làm báo của anh Huỳnh Sơn Phước và nhất là chị Kim Hạnh lúc phụ trách báo *Tuổi trẻ*. Vào thời kỳ bình luận bóng đá còn gay go như bình luận chính trị, chống tiêu cực trong bóng đá và thể thao còn khó hơn chống tham nhũng bây giờ vì phải chịu nhiều áp lực và nhiều can thiệp khác nhau, báo *Tuổi trẻ*, cụ thể chị Kim Hạnh luôn bảo vệ quan điểm tiến công của tờ báo trên lĩnh vực bóng đá và thể thao. Nhiều đồng nghiệp của chúng tôi ở các báo khác không có được sự hỗ trợ như thế từ ban biên tập để củng cố được sức nặng và uy tín cho cây viết của mình.

Và thật thiếu sót khi nói về các nhà báo nữ để lại dấu ấn trong một phân tư thế kỷ qua (1975-2000) lại quên đi không nhắc tới một gương mặt cũng khá đặc biệt: đó là Minh Hạnh hiện là

phó tổng biên tập tạp chí *Mốt*. Con đường nghề nghiệp của Minh Hạnh khác hẳn Thế Thanh, Mai Hiền, Kim Hạnh. Chị vào nghề báo bằng ngã *trình bày*, khoảng năm 86-87, tôi không nhớ rõ lắm, ở báo *Tuổi trẻ* lúc tòa soạn còn ở trên đường Phạm Ngọc Thạch. Đó là một cô nữ sinh trắng xinh mới ra trường (Trường Mỹ thuật) phụ việc và học nghề với anh Nguyễn Văn Vinh, người làm *trình bày* chính cho tờ *Tuổi trẻ*. Lúc ấy phu nhân của nhà báo Lê Văn Nghĩa, hiện phụ trách báo *Cười Tuổi trẻ*, còn mảnh mai như một cô con gái nhà giàu.

Bước nghề nghiệp đầu tiên của Minh Hạnh: chị trở thành một trong số rất ít chuyên viên *trình bày* báo có uy tín của TP. HCM và cả nước. Sau đó chị sớm vươn lên ngang hàng với “người thầy” trước đây của mình. Phong cách *trình bày* giữa hai người không hoàn toàn khác nhau, nhưng ở Minh Hạnh nhẹ nhàng và... lả lướt hơn, nói cách khác, nghệ sĩ hơn. Chính cái chất nghệ sĩ đó đã dẫn dắt chị đi sang một lĩnh vực thành công khác: tạo mẫu thời trang. Chị đã được công nhận là nhà tạo mẫu thời trang đúng nghĩa đầu tiên của Việt Nam. Cái thẩm mỹ của chị trong *trình bày* báo, tìm thấy lại trong các trang phục chị vẽ mẫu, hiện diện cả trong cách trang trí những nơi chị làm việc. Tôi vẫn hay đoán một phần tính cách, phong cách một con người qua cách họ tổ chức nơi làm việc của họ. Phòng làm việc của Minh Hạnh khi làm giám đốc Legafashion cũng như khi làm viện phó *Viện Mẫu thời trang VN* bao giờ cũng có một thứ màu sắc và bố trí riêng để chị và hiện đại, khiến người mới đến có ngay sự tin tưởng về công việc mà người chủ căn phòng này đang đảm trách.

Tôi có nhiều dịp làm việc chung với

Minh Hạnh, từ báo *Tuổi trẻ* đến báo *Lao Động*. Sức làm việc của chị đôi lúc phải gọi là... phi thường. Nhất là vào những lúc gần tết khi các nơi đặt hàng báo tết tập trung về chị hầu như quá tải. Kể cả khi bận rộn vô cùng với nghề mới là tạo mẫu thời trang, Minh Hạnh cũng không chịu rời nghề báo. Do đó không ngạc nhiên chút nào, khi tôi hay tin chị được bổ nhiệm làm phó tổng biên tập tạp chí *Mốt*. Cho đến bây giờ, thật khó nhận định ra rõ ràng nghề nào là chính, nghề nào là phụ – giữa hai nghề thời trang và báo chí – đối với chị Minh Hạnh.

Trong các tờ báo khai thác về chủ đề thời trang – một chủ đề “ăn khách” hiện nay – tạp chí *Mốt* là một tờ báo thời trang đúng đắn, không nặng về hình ảnh thời trang hờ hang để câu khách, ngược lại có sự nỗ lực tiến tới trở thành một tờ báo chuyên ngành chuẩn mực, một trong những tiếng nói tiêu biểu của thời trang Việt Nam.

... Về các nhà báo nữ, tôi chỉ đề cập đến các nhà báo đồng thời là những người đã từng phụ trách một tờ báo, những nhà báo mà cá nhân tôi có dịp quan hệ, làm việc chung. Nhận xét riêng của tôi: họ không thua kém về chuyên môn và cả sức làm việc so với bất cứ nhà báo cừ khôi nào ở cánh đàn ông; họ ở vào tốp đầu những nhà báo có nhiều đóng góp cho báo chí thành phố Hồ Chí Minh trong một phần tư thế kỷ qua.

Ngày Quốc tế Phụ nữ 8-3 là một dịp để tôi được viết những điều mà tôi vẫn nghĩ về các bạn đồng nghiệp nữ mà tôi thật sự cảm phục chứ không phải vì hôm nay là ngày 8-3 nên phải tìm chuyện gì đó... hay đẹp để nói về phụ nữ. Nếu chỉ là chuyện hay đẹp của phụ nữ thì có biết bao nhiêu đề tài khác để viết.

Chuyến Độc Đường

... ĐI THĂM MỘT NGƯỜI TÙ

LƯU TRỌNG VĂN

Tối ấy, tôi ngồi giữa các nhà báo, các nhà nhiếp ảnh đang chăm chú xem màn trình diễn thời trang áo tắm trong cuộc thi hoa hậu Việt Nam do Báo *Tiền Phong* tổ chức ở Sân vận động Phan Đình Phùng

thành phố Hồ Chí Minh. Thuở ấy tôi đang là một gã đàn ông sống cô đơn nên sự đưa đẩy của những vòng ngực, vòng hông, của những cặp đùi thon, dài cuốn hút tôi lắm. Đột nhiên một thiếu phụ mặc váy dài, khuôn mặt quý

phái và phải thừa nhận là đẹp, đến bên tôi rồi ngồi xuống cạnh tôi. Khi cô gái cuối cùng trong chiếc áo tắm hấp dẫn đã khuất mảng lưng trần sau cánh gà, tôi mới trở lại trạng thái đỉnh đặc nhà báo của mình. Tôi nghe tiếng nói của thiếu phụ vừa ngồi cạnh: "*Xin lỗi, anh có phải là nhà báo không?... Tôi đáp: "Vâng".*

- Tôi muốn anh giúp đỡ!

- *Thưa chị, chị cần giúp việc gì?*

- Trông tôi ăn mặc như thế này, nhưng tôi đến đây không phải để xem thi hoa hậu đâu. Miệng tôi cười đầy nhưng lòng tôi thì...

Tôi nhìn vào đôi mắt chị, không giọt nước mắt, không chút méo xệch làn môi. Chị khẽ nói: *Các cô thi hoa hậu đẹp quá!* Thế rồi thiếu phụ đứng dậy, dúi vào tay tôi một địa chỉ. Thế rồi thiếu phụ bỏ đi, biến hút vào chảo người đang hùng hực sôi lên vì những màn trình diễn người đẹp lần đầu tiên ở xứ này sau ngày Sài Gòn giải phóng.

Ngày hôm sau lần theo địa chỉ tôi tới một ngôi nhà nhỏ trên đường Tôn Thất Tùng gần nhà thờ Huyện Sĩ. Tôi xin ngoéo qua một chút, không hiểu sao cứ mỗi lần đến nhà thờ Huyện Sĩ do Trương Vĩnh Ký thiết kế, tôi lại nhớ đến một người đàn ông rất đa tài và đa tình: Lưu Quang Vũ. Nhiều buổi chiều tôi và Lưu Quang Vũ ngồi bệt trên bậc thềm của nhà thờ để tán dóc những chuyện đầu đầu, nào là "*hút thuốc Lào, chống bom nguyên tử*" nào là yêu đương nhăng nhít cô này cô kia, rồi đọc cho nhau nghe những câu thơ tình đại loại:

*Sao sông gọi là Thương
để lòng anh phải nhớ*

Lưu Quang Vũ không đẹp trai nhưng có giọng nói và lời nói, lối nhìn,

lối chăm sóc chị em rất quyến rũ các cô các chị. Nhiều người đẹp tài hoa đã trở thành người tình của Lưu Quang Vũ. Khi tài thơ và tài kịch của Lưu Quang Vũ nổi đình đám thì các cô tuổi mới lớn và cả các đàn chị quý phái thường nép mình sau khung cửa cũng không kìm được sự mơ tưởng để thả hồn bay theo làn khói thuốc Lào và nụ cười rất hồn hậu của Lưu Quang Vũ. Người xưa bảo "*hồng nhan bạc phận*", vậy người đàn ông tài hoa chết trẻ thì gọi là gì? Reng reng reng! Tôi bấm chuông. Tiếng cửa sắt rít, vạch ra một khoảng trống vừa đủ một người đàn bà đứng. Chị nhìn tôi rồi vào phòng khách. Tôi bước theo. Đột nhiên chị quỳ sụp xuống lạy tôi rồi lẩm bẩm: "*Anh là quý nhân của tôi!*" Tôi gất lên: "*Tôi sẽ bước ra khỏi đây lập tức nếu chị còn làm thế!*" Thiếu phụ đứng dậy, ngồi xuống ghế bất động một lúc rồi vài lúc, rồi ôm lấy mặt ộc khóc. Tôi ngồi im không an ủi, vỗ về. Kinh nghiệm của một kẻ ưa lang bạt cho tôi biết rằng: chỉ sợ những người đàn bà trước nỗi đau không khóc được chứ đừng sợ những người đàn bà đã bật khóc. Khi tất cả đã trở lại im lặng, tôi hỏi: "*Sao chị lại biết tôi?*" Chị nói: "*Xin lỗi đến bây giờ tôi vẫn chưa biết tên anh, cũng chẳng biết anh làm ở báo nào nữa*". A, hay nhỉ, tôi nhầm nghĩ. Tôi vốn ưa những chuyện chẳng đâu ra đâu bèn rũ bỏ những gì là trách nhiệm là nghĩa vụ để đơm đồn hứng thú. Chị nói: "*Hôm xem thi hoa hậu, tôi biết khu vực anh ngồi là khu vực các nhà báo. Tôi cần gặp một nhà báo. Tôi không quen ai cả. Tôi sẽ gặp ai đây? Khi trên sân khấu xuất hiện một thí sinh trông có vẻ ngô nghê, quê kệch, khuôn mặt không xinh đẹp lắm,*

mọi người thờ ơ, các nhà nhiếp ảnh buông máy, tôi thấy mình anh vô tay, vô rất to nữa làm cho nhiều người khác cùng vô theo. Thế là tôi quyết định đến bên anh. Khi tôi đưa địa chỉ của tôi cho anh, tôi cũng tin là anh sẽ đến". Trời ạ, tôi đâu ngờ rằng cái vô tay của tôi rất vô tư, vô dài và to cho bất cứ ai dám lên sân khấu khoe vẻ đẹp của mình, hơn nữa đó là những cô gái Việt Nam lần đầu tiên dám tấn công vào những định kiến cổ hủ về thi hoa hậu để giành cái quyền được là một người đẹp, để dành cái quyền được là một người có thân hình quyến rũ, đã trở thành sự chú ý của một người đàn bà tôi chưa hề quen biết, để rồi để lại trong người đàn bà ấy một niềm tin. Tôi hỏi: "*Tại sao chị lại lay tôi?*"

Chị nói: *Mấy năm nay tôi đều quỳ lạy trước tất cả những ai có thể giúp được chồng tôi.*

Tôi hỏi: *Chồng chị ở đâu?*

Chị nói: *Trong tù!*

Tôi hỏi: *Vì sao?*

Chị nói: *Vì oan. Ngày mai tôi sẽ lên thăm chồng tôi ở trại giam Bồ Lá Sông bé cách Sài Gòn hơn trăm cây số!*

Tôi hỏi: *Chị đi bằng gì?*

Chị nói: *Chưa biết.*

Tôi nói: *Nếu chị không ngại, tôi sẽ chở chị đi bằng chiếc xe máy cà rịch cà tàng của tôi.*

* * *

Và thế là, sớm hôm sau chúng tôi lên đường. Đúng là chiếc xe máy của tôi cà rịch thật, mới qua khỏi cầu Bình Triệu tiến về phía Thủ Dầu Một, đã bị bể bánh... Vá chín, khói dầu mù mịt, mùi lại cực khét nữa. Vá xe xong, chúng tôi tiếp tục hành trình. Chị ngồi sau xe im lặng, tôi vừa lái xe vừa nghĩ

vấn vợ. Gần tới lối rẽ vào Lái Thiêu tôi nhận ra ngôi nhà vườn của chiêm tinh gia Huỳnh Liên, người đã tiên đoán đúng ngày sụp đổ của Tổng thống ngụy quyền Nguyễn Văn Thiệu. Tôi đã từng đến chơi với chiêm tinh gia Huỳnh Liên sau ngày Miền Nam giải phóng cùng với đạo diễn sân khấu Nguyễn Văn Khánh bố của nghệ sĩ điện ảnh Trà Giang. Trước Cách mạng Tháng 8 ông Khánh - tức Khánh Cao (vì ông cao hơn 1,80m, là bạn chí cốt với Huỳnh Liên. Hai ông thường giang hồ khắp nơi kiếm sống, ông Liên có tài bói, ông Khánh Cao có tài võ. Một lần đến Phan Thiết, ông Khánh trình thám các quán nước các bác kéo xe và trẻ con gần nhà gia chủ sẽ mời thầy bói Huỳnh Liên xem bói, để cung cấp các thông tin cho thầy. Buổi chiều, hai vị một cao lêu đêu, một lùn tèn tẹt gõ cửa gia chủ. Và, với những thông tin thu thập được thầy Liên tha ồ thao thao phán quyết. Bói xong về các loại đường trong đó có cả đường tình, gia chủ bèn nói: "*Các bác bói đúng lắm, nhưng đúng với nhà bên cạnh, chứ không đúng với nhà em*". Vậy là thầy trò bèn ù té... quyền. Sau này khi quen thân với chiêm tinh gia Huỳnh Liên rồi, một lần tôi rủ nhà thơ Trần Đăng Khoa đến chơi. Thầy Huỳnh Liên khen Trần Đăng Khoa dám chữa lại thơ Tố Hữu "*Đường ta rộng thênh thang tám thước*" (tám thước thì quá nhỏ không khác gì con hẻm) thành "*Đường ta rộng thênh thang ta bước*". Tôi chả biết Khoa có chữa thơ Tố Hữu thật không, nhìn sang Khoa, thấy Khoa khoái chí lắm, toét miệng cười. Thầy Huỳnh Liên xem tay Trần Đăng Khoa rồi phán: "*Cậu này đường tình lận đận, lấy vợ*

muộn lắm". Khi tôi ngồi viết những dòng này thì Trần Đăng Khoa mới lấy vợ được một tháng ở tuổi 42. Chuyện tình của Khoa thầy Huỳnh Liên đã bói trúng phóc. Là một thầy bói nổi tiếng thầy đã bói rất trúng ngày tử số phận, công danh chuyện hợp tan của biết bao cuộc đời mà thầy không quen biết. Nhưng thầy đã không bói được quẻ đời của chính mình. Thầy đã bị một tên cướp giả làm thợ điện đến nhà giết chết một cách dã man. Tôi vẫn vợ nghĩ cuộc đời chả biết đâu mà lần được. Cũng như làm sao tôi có thể bói trước, biết trước được rằng có ngày tôi chở một người đàn bà chẳng có mối quan hệ gì với tôi vượt hàng trăm cây số để đi thăm chồng của chị - một người tù tôi cũng chưa hề biết mặt. Chuyện gì sẽ xảy ra tiếp đây? Tôi tiếp tục nghĩ đến những câu chuyện bên lề để mua vui cho chính mình trên con đường hun hút buồn tẻ. Đột nhiên chị nói: *"Anh có buồn ngủ không? Tôi có thể kể chuyện cho anh nghe để anh đỡ buồn ngủ nhé"*. Tôi nghĩ chị đã bắt đầu vào vấn đề chính - cái việc oan ức của chồng chị mà chị định nhờ ngòi bút của tôi can thiệp giúp đây.

- *Anh có tin vào số phận không?*

- Cứ coi như là có.

- Thôi tôi kể cho anh nghe chuyện tình của tôi vậy.

Đương nhiên giữa chuyện tình với chuyện tù tội oan khuất thì chuyện tình vẫn gây cho tôi, một gã tự nhận là *"hơi bị"* đa tình, có hứng thú hơn. Sau đây là vài ba đoạn... tình của chị, tôi nghe sau... lưng tôi:

... Hồi còn chiến tranh tôi trẻ và đẹp lắm cơ, có một anh chàng mê tôi lắm. Anh thường đến nhà tôi chơi, rủ tôi đi xem phim. Tôi cũng bắt đầu

thích thích anh. Một hôm anh rủ tôi đi chụp ảnh ở hiệu ảnh gần rạp Tháng Tám, Hà Nội. Mấy hôm sau anh đem tấm ảnh của anh cho tôi xem, nhưng không có tấm ảnh của tôi. Tôi ngạc nhiên lắm, hôm đó rõ ràng chúng tôi chụp mỗi người một kiểu mà, sao anh ấy chỉ lấy hình của mình mà không nhân thể lấy hình cho tôi? Tôi đem chuyện này ra kể cho một cô bạn gái của tôi nghe. Cô bạn ré lên cười rồi nhéo vào bụng tôi một cái rõ đau: *"Nỡm ơi mày gặp phải thằng ke rồi"*. Ke có nghĩa là keo kiệt. Tôi không thể tin được một chàng trai trông rất bảnh, ăn mặc lịch sự đang tấn công tôi lại có thể keo kiệt với tôi không dám bỏ tiền ra trả tiền ảnh cho tôi. Bạn tôi nói: *"Mày không tin hả? Tao còn gặp mặt thằng cha keo kiệt hơn cơ!"* Cô bạn tôi kể: Có một anh chàng vốn gốc ở quê, mê cô lắm, hai người đã khăng khít với nhau, anh chàng đã đem nổi, đem gạo tới thổi cơm chung rồi về quê bắt theo một cặp gà choai nhốt vào cái bu nuôi chung ở gầm cầu thang để lớn lên để lấy trứng bồi dưỡng cho cô người yêu. Nhưng rồi những cuộc cãi vã nổ ra vì những chuyện không đâu, cô bạn và chàng kia quyết định chia tay. Buổi tối sau khi chia tay, cô bạn đi làm về thấy góc bếp hai cái nồi mà anh kia góp đã không cánh mà bay. Thò tay vào hũ gạo: *Ồi* trưa nay còn bốn lon hộp sữa bò gạo sao giờ chỉ còn hai lon? Chạy xuống gầm cầu thang thì cái bu đựng hai con gà cũng biến mất, cô bạn hiểu tất cả sự tình cứ thế mà đứng cười, cười chảy cả nước mắt. Nghe chuyện cô bạn kể tôi thấy rằng anh chàng yêu tôi vẫn còn rộng rãi hơn anh chàng yêu cô bạn của tôi.

Ngắt câu chuyện, chị hỏi: "Anh Văn, anh thấy có buồn cười không?". Tôi đáp: "Keo kiệt thì tôi đã gặp không ít nhưng keo kiệt với chính người mình đang yêu thì đây là chuyện lần đầu tiên tôi nghe". Chị lại hỏi: "Tôi hỏi lại nhé, anh có tin số phận không?" Tôi đáp: "Không muốn tin cũng phải tin". Chị nói: "Tôi đâu có đui què sút mẻ gì vậy mà không hiểu sao cả cuộc đời tôi, tôi toàn gặp những chuyện tình trắc trở, không đâu vào đâu. Minh đi được mấy chục cây số rồi nhỉ? Đường còn xa lắm, tôi sẽ kể tiếp chuyện để anh nghe..."

Tôi xin được làm chân giữ thư viện của một hãng phim. Tôi vốn mê đọc sách từ nhỏ, giờ ngồi bên đồng sách thì thích lắm. Giặc Mỹ bắn phá Hà Nội, hãng phim cùng cái thư viện của hãng phải về làng quê sơ tán. Thư viện là một cái lán bên cạnh có căn tin, nhiều văn nghệ sĩ già trẻ thường đến thư viện mượn sách. Thời đó đang nổi lên cuốn tiểu thuyết hai tập đồ sộ của một nhà thơ rất tài hoa, rất danh tiếng

và rất đẹp trai. Vị nhà thơ này là thần tượng của nhiều cô gái Hà Nội. Tập một của bộ tiểu thuyết đã xuất bản, người ta đua nhau xem, tôi xem cũng thích lắm. Mấy anh bạn họa sĩ trẻ của hãng phim cũng thích cuốn tiểu thuyết đó. Một lần tán gẫu vui, một họa sĩ thách tôi làm quen được với ông nhà thơ. Tôi bảo: "Nếu tôi làm quen được thì anh mất cái gì? - "Một châu chè"... Và thế là tất cả bắt đầu từ cuộc thách đố một châu chè này đây... Nay anh, thế cái châu chè ấy có phải là số phận không? Chính chỉ vì trò đùa trẻ con ấy tôi đã có một mối tình với ông nhà thơ kia, một mối tình đem lại cho tôi nhiều giây phút ngất ngây nhất đồng thời cũng đem lại cho tôi nhiều chua chát, bẽ bàng nhất.

À, đến đây còn những 35 cây số nữa mới đến trại giam Bồ Lát, không hiểu ông chồng tôi có được quản trại cho ra gặp tôi không? Tôi kể tiếp anh nghe nhé, chuyện là như thế này... ■

L.T.V

(Xem tiếp KTGD số... 146)

Danh ngôn bốn phương

❖ Kẻ không nhận sự thật thà ở nơi mình, thường lại rất nghiêm khắc đòi hỏi nó ở người khác.

BOILEAU

❖ Cây gỗ vừa tay ôm mọc lên từ cái mầm nhỏ, cái lâu chín tảng khởi từ hòn đất, cuộc đời ngàn dặm bắt đầu ở dưới gót chân.

LÃO TỬ

❖ Nếu ta yên trí rằng không thể nào tránh được đau khổ, ta sẽ cảm thấy tâm hồn ít đau khổ hơn nhiều.

MME DE MAINTENON

❖ Thường thường sự thử thách của lòng can đảm không phải là dám chết mà chính là dám sống.

VITTORIO ALFIERI

Từ ngày 25-2-2000 đến ngày 05-3-2000, TS Kiến thức gia đình đã nhận được tin, bài và thư của các bạn sau:

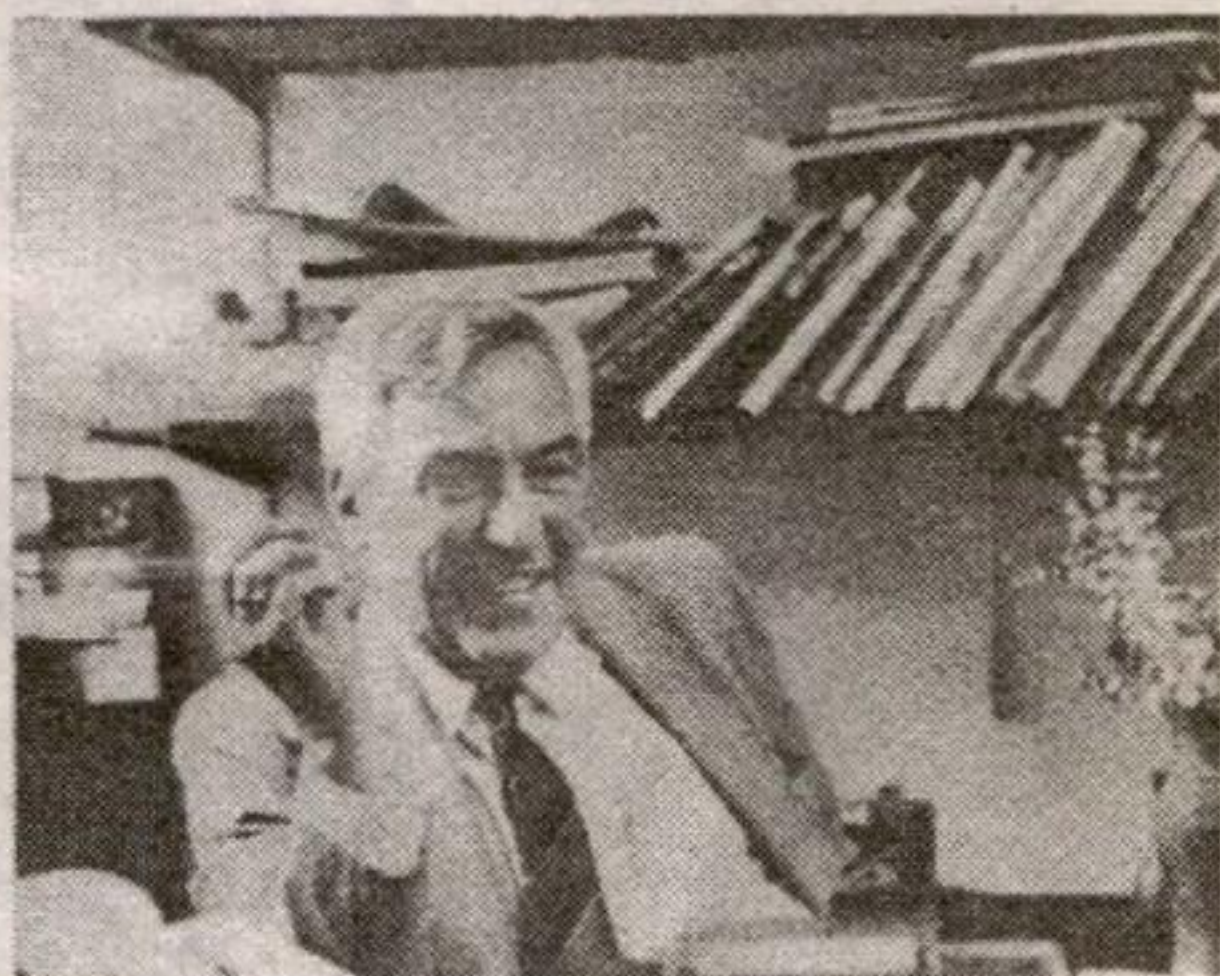
Trần Trọng Trí (**An Giang**); Dương Ngô Sơn, Dương Ngô Thanh, Hoàng Thị Minh, Nguyễn Ngọc Anh, Nguyễn Thành Trung, Nguyễn Thị Dương, Nguyễn Thị Kim Thư, Nguyễn Thị Thiên Lý, Ninh Đắc Quang (**Bắc Giang**); Lê Thy (**Bạc Liêu**); Bùi An Phong, Huỳnh Thị Diễm Ly, Nguyễn Thị Thanh Thu, Nguyễn Thị Thu Hiền, Nguyễn Thị Phương Lan (**Bình Định**); Nguyễn Thị Hằng, Nguyễn Thị Hương (**Bình Phước**); Hồng Quyên, Lê Nga, Quỳnh Sa, T. Lâm (**Cần Thơ**); Trần Thị Thu Hằng (**Đắc Lắc**); Hà Quốc Luật, Trương Thụy Thùy Linh (**Gia Lai**); Cạn, Chu Minh Thụy, Hàn Phong, Tiểu Liên Thanh, Vũ Anh Tuấn, Lê Đức Thịnh, Nguyễn Đình, Phạm Khắc Trí, Út Trùm, Tòng Nguyên, Lê Minh, Nguyễn Thị Tố Tâm, Phan Trọng Hiền, Nguyễn Lương Hiền, Đinh Lệ, Nội Hà, Trịnh Hoàng, Uyên Phương, Nguyễn Trục, Minh Nhựt, Ngọc Trí, Phương Danh, Anh Phương, Phương Chi, Nguyễn Phương, (**TP.HCM**); Nguyễn Khắc Hiền, Nguyễn Ngọc Bảo, Nguyễn Xuân Li, Nguyễn Xuân Vi (**Hải Dương**); Hoàng Hồng Nhung (**Hà Giang**); Kim Anh, Lô Như Ba, Đàm Văn Đăng, Ngô Xuân Thắng, Đinh Văn Ngọc, Đinh Xuân Trường, Phạm Minh Hiền (**Hà Nội**); Dương Thị Bích Năm, Nguyễn Duy Khương, Nguyễn Hồng Quang, Phạm Nam Chính (**Hà Nam**); Trần Hậu, Mạc Thị Hương Quế, Nguyễn Mạnh Đức, Nguyễn Quang Tiệp, Đặng Văn Quang (**Hải Phòng**); Chu Thị Thu Vân, Hồ Phong Vân, Đào Thị Hồng Toan, Nguyễn Thị Hoài Thu, Phạm Thị Phương, Thùy Linh, Trịnh Huy Bình, Vũ Duy, Vũ Xuân Phúc (**Hà Tây**); Nguyễn Bá Bình, Nguyễn Ngọc Bình, Trần Đức Trí (**Hà Tĩnh**); Nguyễn Quang Huy (**Hung Yên**); Từ Nguyên (**Long An**); Bùi Thị Mai, Lưu Thị Ngọc Phương, Đào Thụy Xuân Trâm, Nguyễn Hoài Phương, Trần Hồng (**Lâm Đồng**); Lê Quỳnh Hương, Đặng Văn Vinh, Nguyễn Công Thành, Nguyễn Hữu Liêm, Nguyễn Tuấn Đức, Phan Thế Đức, Phan Thế Phiệt, Phùng Thị Hải, Tôn Cao Linh, Trần Trung Hải (**Nghệ An**); Hoàng Cao Thắng, Nguyễn Thị Kiều Dung, Đoàn Văn Thắng (**Ninh Bình**); Nguyễn Thị Hồng Trâm, Văn Cường, Vũ Hồng Lý (**Đắc Lắc**); Lê Thị Hà, Đặng Thị Hạnh, Trần Minh Khuê, Nguyễn Văn Thơ (**Đồng Nai**); Đinh Như Chinh, Đỗ Đức Luận, Đỗ Văn Chinh, Thanh Chuông, Trần Thu Hiền, Trần Trùng Dương, Trịnh Hồng Nhật, Nguyễn Thị Kim Tươi, Vũ Đức Toàn (**Nam Định**); Nguyễn Hiền, Phạm Thị Ngọc Anh (**TP. Nha Trang**); Phương Quý, Xuân Thủy, Nguyễn Thị Hương (**Phú Thọ**); Nguyễn Thanh Xuân (**Quảng Nam**); Nguyễn Thị Kim Sinh (**Quảng Ninh**); Lê Phước Trọng, Đinh Thành Long (**Quảng Trị**); Hà Thị Minh Tâm, Lê Quỳnh Anh, Vi Văn Quang (**Sơn La**); Trương Mỹ Thúy (**Sóc Trăng**); Đàm Đình Thoát, Nguyễn Văn, Phạm Thị Anh, Nguyễn Văn Rinh, Vũ Thị Bảo Thơ (**Thái Bình**); Nguyễn Thu Hường (**Tiền Giang**); Chiêu Thị Lương, Hoàng Thị Vừng, La Thị Thu Hồng, Lê Hòa Hà (**Thanh Hóa**); Dương Văn Đoàn, Hoàng Thị Thư, Nguyễn Quang Hùng (**Thái Nguyên**); K. Châu (**Tây Ninh**); Vĩnh Hữu, Kim Giang, Trần Ngọc Linh (**Vĩnh Phúc**); Thu Nga (**Vũng Tàu**); Nguyễn Hoài Kiên, Nguyễn Thị Khánh Chi (**Yên Bái**).

Xin cảm ơn và mong các bạn tiếp tục cộng tác.

KTGD

Nhiếp ảnh

NGƯỜI CHỤP NHỮNG BỨC ẢNH DỰNG NÊN LỊCH SỬ

*Dmitri Bantermans
là một trong những
phóng viên ảnh kỳ*

*cựu nhất của Liên Xô (cũ). Những bức ảnh thời chiến tranh
của ông được in trong các sách giáo khoa lịch sử và các sách
ảnh đồ sộ. Có thể nói không ngoa rằng, mỗi người dân trong
nước đều biết các bức ảnh đó mà không biết tác giả là ai.*

*Trong những trường hợp như vậy, người ta nói chúng đã trở
thành của nhân dân, như những bài dân ca vậy.*

*Do phục vụ nhiều năm, ông thường chụp ảnh các chính
khách. Các thế hệ sau này sẽ nhìn thấy các bức ảnh đó, từ
Stalin đến Gorbachev, qua ống kính của ông. Đây là lần trả
lời phỏng vấn cuối cùng trong đời ông do nhà báo Leonid
Parphenov thực hiện. Đầu đề là của ND.*

... Năm 1927 tôi tốt nghiệp trường
7 năm. Mẹ tôi muốn tôi tiếp tục đi
học. Nhưng hồi đó có qui định rằng,
chỉ được học tiếp sau 3 năm lao động.
Thế là tôi đến phòng giới thiệu việc
làm ở Matxcova và người ta giới thiệu
tôi đi làm, nơi hai tháng, nơi 3 tháng...

Cuối cùng tôi vào được nhà in
báo "Tin tức". Rồi sau đó tổ chức
Đoàn TNCS cử tôi vào học Khoa
Toán, Trường Đại học Tổng hợp
Quốc gia. Tại sao lại khoa toán?
Chẳng ai biết cả. Và việc học tập của
tôi bắt đầu.

Tấn công. (Ảnh không được công bố).

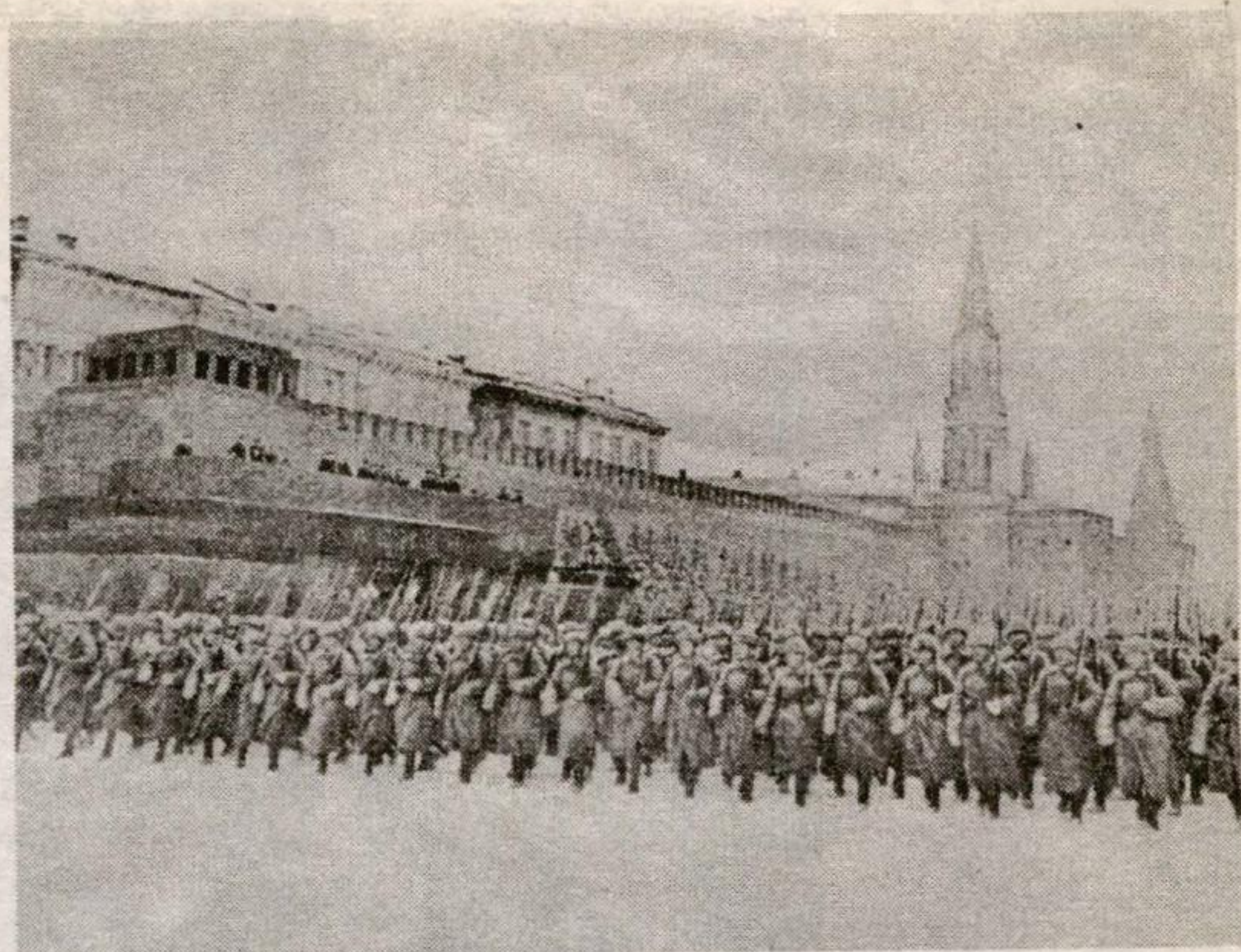
Tất cả đều diễn ra bình thường, tôi vừa học vừa làm thêm việc trình bày các tử kính giới thiệu ảnh của báo "*Tin tức*" - bây giờ chúng vẫn còn cả đấy. Thế là các tác phẩm của những người hồi đó là thủ lĩnh của ngành nhiếp ảnh Liên Xô đều đã qua tay tôi. Bỗng một hôm một trong số bạn bè bảo tôi: "*Việc gì cậu phải trưng bày của người khác mãi như vậy, hãy mua một chiếc FED⁽¹⁾ và tự chụp lấy*". Thế là tôi mua.

• Rồi ông trở thành phóng viên ảnh?

- Đừng vội, chưa đâu. Tôi còn học chụp. Như giờ đây tôi còn nhớ, tôi đi Tusino để chụp ảnh lần đầu tiên, tại sân bay. Khi trở về bạn bè giúp tôi tráng phim, in ảnh và một ảnh nhỏ ký tên tôi xuất hiện trên báo: "*Chuẩn bị biểu diễn máy bay ngày mai*". Các bạn tôi còn tìm thấy trên phim một

khuôn hình đẹp nữa - cô gái lái máy bay. "*Còn cái này - họ bảo, cậu mang đến tạp chí "Ngọn lửa nhỏ", ngay cạnh đấy thôi*".

Tôi mang đến. Và ảnh của tôi xuất hiện trên trang bìa tờ "*Ngọn lửa nhỏ*". Sau khi tốt nghiệp Đại học Tổng hợp Quốc gia, là một nhà toán học có bằng cấp, tôi giảng dạy ở Học viện Pháo binh. Rồi chiến tranh đã nổ ra, phát xít Đức tấn công Liên Xô. Ở tòa soạn báo "*Tin tức*", người ta bỗng nhớ đến tôi. Chuông điện thoại reo: "*Ngày mai bộ đội ta vượt qua biên giới Ba Lan, cậu hãy đi chụp ảnh cho quân đội*" - "*Các anh nói gì vậy, tôi là một giảng viên quân sự!*" - "*Chúng tôi không biết gì hết, đây là một mệnh lệnh quân sự! Chúng tôi đã cho xe đến đón cậu*". Tôi vừa đặt máy đã nghe tiếng chuông gọi cửa - đó là người lái xe.

Duyệt binh ở Hồng trường ngày 7-11-1941.

Đường công danh toán học của tôi đã kết thúc từ đây.

• *Chiến tranh nổ ra, ông đã là phóng viên ảnh sao?*

- Đúng vậy. Tòa soạn sơ tán về Cuibursep. Ở Matxcova chúng tôi còn lại 13 người. Lúc đó mặt trận đã cận kề. Buổi sáng chúng tôi lên xe đến đó, chụp xong lại trở về và giao nộp ảnh. Hồi đó tôi đã chụp được vài tấm ảnh sau này trở nên nổi tiếng: "Xung phong", "Chiến đấu giành một làng", nhưng hồi bấy giờ bức ảnh "Xung phong" không được đăng. Sau đó tôi chuyển sang tờ báo của quân đoàn có tên: "Đại phá quân thù".

• *Ông có tấm ảnh nào ông coi là "mạnh nhất" không?*

- Có đấy. "Đau khổ". Đó là Kersơ vừa được giải phóng. Quân ta vừa đổ bộ vào đó, tôi đã tìm cách lọt

lên tàu thủy. Nhưng không được, - nó bị tắc nghẽn ở Novorossisk. (Sau này tôi được biết, chiếc tàu không đến được Kersơ, nó bị đánh chìm và không một ai sống sót).

Tôi vội chạy tìm mấy phi công quen biết; tôi đã kết bạn với viên chỉ huy phi đội của họ. "*Cậu biết không, - họ nói - chỉ huy phi đội đã hy sinh. Cậu luôn tự nhận rằng anh ấy có sức lực với dây đeo dài - cậu hãy cầm lấy, nó bây giờ là của cậu*".

Rồi họ nhanh chóng đưa tôi ra sân bay ở Kersơ. Ở đó các phụ nữ của chúng ta đã đào những hào chống tăng, và bọn phát xít đã ném 7.000 thây người bị tàn sát xuống đó. Nhiều năm sau, các bức ảnh này cũng không được công bố...

• *Việc không được đăng những bức ảnh nào đó có ảnh hưởng mạnh*

đến cuộc sống của ông không?

- Thật tình mà nói là không, không có gì đặc biệt đâu. Bây giờ ta quen với ý nghĩ rằng, chúng ta có thể không ngốc hơn thủ trưởng của mình. Nhưng hồi đó ai cũng tưởng cấp trên nhìn rõ hơn.

• Ông có nhớ đã chụp bao nhiêu lần, thí dụ như các cuộc diễu hành trên Quảng trường Đỏ?

- Nhiều lắm. Có thể cả trăm lần. Trước đây, những cuộc như vậy được tiến hành thường xuyên, nào duyệt binh, nào diễu hành. Tôi có không biết bao nhiêu bức ảnh lễ đài trên Lăng, mà dựa theo đó có thể viết nên lịch sử của bốn chục năm vừa qua...

Nói chung thì toàn bộ sinh hoạt Nhà nước của chúng ta đã được tiêu chuẩn hóa đến cao độ. Trong ký ức tôi chỉ nhớ một trường hợp duy nhất, một sự kiện có ý nghĩa hàng đầu không tuân theo qui tắc. Đó là cuộc duyệt binh ngày 7-11- 1941.

Bọn Đức lúc đó đã ở gần lắm, cho đến phút chót, người ta vẫn chưa thể quyết định có duyệt binh hay không. Sau đó người ta tiến hành sớm hơn một giờ, và chúng tôi bị muộn. Tôi chỉ kịp chụp đúng hai kiểu Stalin đang đứng trên lễ đài - và bộ đội diễu qua. Vlaxic⁽²⁾ bố trí tất cả. Ông lệnh cho chúng tôi: Các anh chụp ở đâu,

Traicovski.

chụp thế nào tùy thích, miễn là 4 giờ sau phải có ảnh sẵn sàng. Bởi vì phải chứng minh cho cả nước và toàn thế giới biết rằng: ở Matxcova mọi chuyện đều ổn,...

• Trong chụp ảnh, ông tuân theo những qui tắc nào?

- Một qui tắc duy nhất. Đó là không có qui tắc nào cả. Đã có thời tôi là người dẫn đầu nghệ thuật nhiếp ảnh có bố trí. Tôi đã dàn dựng những cảnh đồ sộ, hùng tráng. Thí dụ, tôi đã từng chụp một cuộc họp Đảng ủy nhà máy "Uranmach".

(Xem tiếp trang 65)

■ Ca sĩ **NGỌC TÂN** người không chỉ "CÓ MỘT TÌNH YÊU"

Ca sĩ Ngọc Tân mở đầu chương trình ca nhạc riêng của anh mang tên "*Có một tình yêu*" tại Nhà hát Bến Thành (TP.HCM) vào hai đêm cuối năm 1999. Sau đó chương trình được tiếp tục tại cung văn hóa Hữu Nghị Hà Nội. Cũng như mọi lần, đêm diễn của Ngọc Tân được người xem cổ vũ nồng nhiệt. Điều đáng chú ý là trong các đêm diễn của mình, Ngọc Tân thường hát những ca khúc mới do các nhạc sĩ không chuyên sáng tác, bên cạnh các ca khúc nổi tiếng từ lâu đã đi vào lòng người. Ngọc Tân rất thành công với những ca khúc viết về Hà Nội. Anh cũng được tán thưởng qua những ca khúc mang tính tự sự, ở đó anh như trải lòng mình, chia sẻ lòng mình với người xem. Đặc biệt, khi hát các ca khúc mang vẻ hoành tráng, hào hùng, anh được khán giả cổ vũ nồng nhiệt. Ngọc Tân kể: "*Đêm biểu diễn ở Hà Nội khi tôi hát ca khúc "Người Hà Nội" của nhạc sĩ Nguyễn Đình Thi, tất cả khán giả đều đứng dậy say sưa hát cùng với tôi. Bài hát kết thúc trong tiếng vỗ tay kéo dài tương*

như không dứt. Đêm đó tôi đã thao thức không ngủ được vì quá hạnh phúc. Qua đoạn băng quay từ camera, tôi nhìn thấy những giọt nước mắt trên gương mặt những người xem, trong khi họ đang cùng hòa theo bài hát. Hình ảnh

đó khiến tôi vô cùng xúc động và là một sự động viên khích lệ lớn lao đối với tôi”.

• Anh là ca sĩ đầu tiên trong nước làm chương trình ca nhạc riêng của mình, các chương trình đều được thực hiện khá đều đặn và luôn thành công. Anh cũng là một trong số rất ít ca sĩ lớp trước vẫn đứng trên sân khấu cùng với các ca sĩ lớp trẻ. Điều gì khiến anh trụ được ở trong nghề lâu như vậy?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Đơn giản là trong tôi vẫn bỏng cháy niềm đam mê ca hát cùng sự nỗ lực phấn đấu lao động hết mình với nghệ thuật. Và điều quan trọng nhất là tôi vẫn được khán giả yêu mến. Điều đó làm tôi thêm tự tin và là chỗ dựa quý giá giúp tôi vững bước đi tiếp trên con đường của mình.

• Anh được khen là một ca sĩ đẹp trai, hào hoa phong nhã. Một số khán giả nữ đến với chương trình ca nhạc của anh không chỉ đơn thuần là để thưởng thức các ca khúc do anh thể hiện, mà còn là để ngắm thân tượng mà họ hâm mộ...

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Tôi chỉ nghĩ một cách giản dị rằng: mình đã nhận được sự đồng cảm từ phía khán giả. Họ đến với tôi để chia sẻ những tâm sự, những cảm xúc mà tôi giải bày qua các ca khúc. Và qua các ca khúc, khoảng cách giữa ca sĩ và người xem đã được thu ngắn lại.

• Hơn 20 năm qua, kể từ khi đoạt giải đặc biệt trong cuộc thi ca nhạc quốc tế "Con người và biển cả" tại CHDC Đức đến nay, anh đã tạo được chỗ đứng trong lòng người yêu nhạc. Nhưng trước khi đến được với công chúng, anh đã trải qua một thời gian dài – 11 năm – đứng hát trong dàn đồng ca của đoàn ca nhạc Đài Tiếng

nói Việt Nam. Thời gian đó, có khi nào anh chán nản định bỏ nghề không?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Tôi chưa khi nào có ý định bỏ nghề. Ngày đó tôi vẫn say sưa hát, hát với niềm tin và sự sung túc của tuổi trẻ. Ngay từ nhỏ tôi đã rất đam mê với ca hát và cho đến nay sự đam mê ấy vẫn còn nguyên vẹn.

• Đâu là động lực giúp anh vượt qua những thời điểm khó khăn gian nan nhất trong đời?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Cuộc sống của mỗi con người tránh sao khỏi những sai lầm, vấp vấp. Nhưng ngay cả khi đang ở trong hoàn cảnh bi đát nhất, tôi đã tự đặt quyết tâm phải phấn đấu trở lại. Tôi muốn chứng minh rằng: con người dù có phải sống trong hoàn cảnh nào cũng có thể vươn lên bằng khả năng của mình, ý chí của mình để thoát ra khỏi hoàn cảnh đó.

• Trong cuộc đời ca hát của mình, chắc anh có nhiều kỷ niệm sâu đậm khó quên?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Đó là đêm tôi được trao giải đặc biệt trong cuộc thi ca nhạc quốc tế tại CHDC Đức năm 1979. Đó là đêm biểu diễn tại Hà Nội cách đây mấy năm, tôi vừa hát vừa khóc khi thấy dưới sân khấu có một người đàn ông bị mù và cụt chân ngồi trên xe lăn, được người nhà đưa tới để nghe tôi hát. Hoặc như mới đây, trong chương trình ca nhạc "Có một tình yêu" tại Cung Văn hóa Hữu Nghị Hà Nội, khán giả thủ đô đã cùng hát ca khúc "Người Hà Nội" với tôi, nhiều người mắt nhòa lệ... Những kỷ niệm đẹp đẽ đó tôi không thể nào quên.

(Xem tiếp trang 55)

GIẢI OSCAR 2000

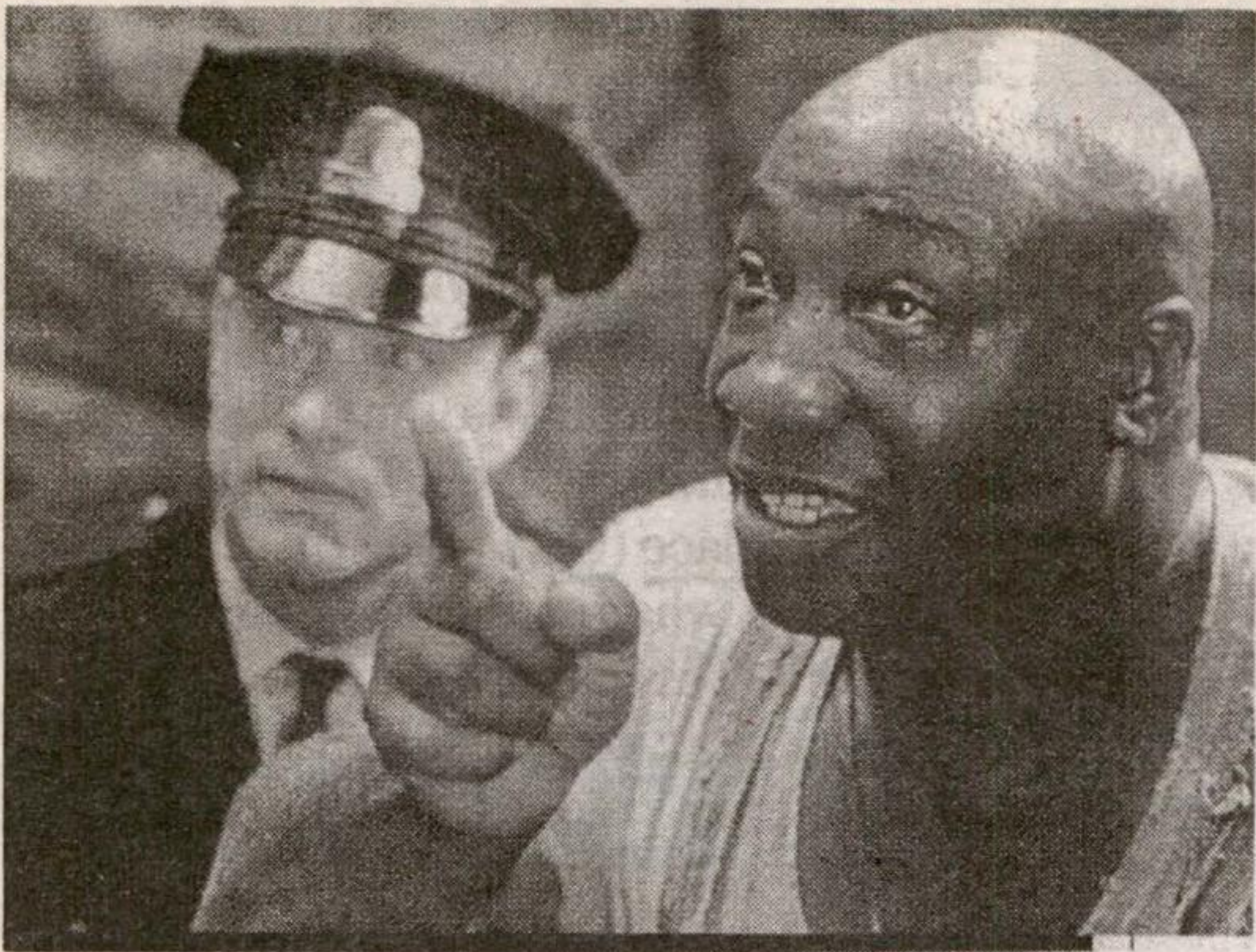

Thông điệp từ Hollywood

Danh sách các bộ phim cùng đạo diễn, diễn viên được đề cử (nominee) vào giải Oscar năm nay đã được công bố, và người ta đang chờ đợi vào ngày 26 - 3 tới đây, các pho tượng vàng sẽ vào tay ai. Tuy nhiên, ngay từ lúc này, các nhà phê bình cũng như công chúng điện ảnh đã có đôi điều nhận xét về cái giải thưởng của Hàn lâm Viện Điện ảnh Hoa Kỳ vào đầu thiên niên kỷ này.

Không kể đến việc thiếu vắng các diễn viên ngôi sao hoặc tính chất giới hạn về thể loại trong danh sách đề cử (không có phim hành động, phim lịch sử và phim hoạt hình, ngoại trừ giải về bài hát chủ đạo trong loại phim này), điều người ta dễ thấy nhất là sự khác biệt với giải Oscar cuối thiên niên kỷ qua. Nếu như giải năm ngoái là một giải thưởng điện ảnh quốc tế (*Life Is Beautiful* là phim Ý, còn diễn viên Fernanda Montenegro của *Central Station* là người Brazil...) thì năm nay, tính chất rộng mở đó của Oscar không còn, việc ban giám khảo đưa vào danh sách đề

cử năm nay, theo dư luận, chỉ là một hành động mang tính chất của "một băng nhóm địa phương chặt chẽ, được chọn lựa bởi những người chẳng thêm nhìn ra xa hơn cái biên cương địa lý của mình" (*Time*, 28-2-2000). Quả thật, mặc dù năm nay có đến 47 nước gửi phim đến tham dự, một con số kỷ lục, thì chỉ có một phim ngoại quốc được đề cử vào một giải duy nhất là "phim ngoại quốc hay nhất", chứ không có các giải cho đạo diễn, diễn viên, kịch bản... Đó là phim *All About My Mother* của đạo diễn Pedro Almodovar của Tây Ban Nha. Ngoài ra người ta cũng không thấy phim của

The Green Mile.

các nước nói tiếng Anh như của Anh, Úc, New Zealand... vốn không tính vào loại phim nước ngoài, như trường hợp *The English Patient* hay *Shakespeare In Love...* của những năm trước.

Như vậy, ngoài *All About My Mother* nói trên, các phim được đề cử, từ *American Beauty*, *The 6th Sense*, *The Cider House Rules* cho đến *The Insider*, *Boys Don't Cry* và *The Green Mile*, tất cả đều là phim sản xuất tại Mỹ, mang phong cách và nội dung Mỹ, mặc dù Sam Mendes (đạo diễn phim *American Beauty*) là người Anh; và Lasse Hallstrom (đạo diễn phim *The Cider House Rules*) là người Thụy Điển. Đặc biệt, người ta còn lưu ý đến sự kiện là trong những phim vừa kể trên, các diễn viên dù là người Anh, Úc hay New Zealand, đều phải nói theo

âm sắc đặc Mỹ, kể cả Michael Caine, mà khán giả Việt Nam của thập niên 60 hẳn còn nhớ qua nhân dáng một điệp viên người Anh mang phong cách Ăng-lê chính cống!

Cho nên, dù sắp tới đây, người tổ chức trao giải Oscar sẽ tuyên bố rằng điện ảnh là một nghệ thuật quốc tế thì người ta cũng cần biết rằng, khác với những giải như César, Lion d'or hay Palme d'or... là những giải thưởng điện ảnh mang tính chất quốc tế, còn Oscar thật ra chỉ là một giải thưởng tuy khổng lồ, nhưng chỉ riêng của Mỹ. Và nếu như sức thu hút và tác động của nó rất lớn trên thế giới thì chẳng qua chỉ là do sự thống trị của cái gọi là American pop culture trên toàn cầu, chứ không phải vì lý do nào khác.

Ngoài ra, phần lớn các nhà phê

AMERICAN BEAUTY.

bình điện ảnh còn nhận định rằng phần lớn các phim được đề cử năm nay không phải là những tác phẩm điện ảnh có giá trị lớn, có thể gây ấn tượng lâu dài trong lòng khán giả. Tất cả những cuốn phim của Mỹ nhắc đến ở trên gần như chỉ tập trung vào một chủ đề: gia đình và xã hội Mỹ. Vả lại, cách chọn lựa của Ban giám khảo Hàn Lâm Viện qua các cuốn phim được đề cử đã tỏ ra quá cục bộ khiến Richard Corliss (*Time*, số đã dẫn) phải gọi đây là “một hành động bảo hộ mậu dịch về nghệ thuật”. Có vẻ như năm nay, Hollywood muốn gửi một thông điệp khá rõ ràng đến những người làm điện ảnh khác trên thế giới: nước Mỹ đón nhận tất cả, với điều kiện đó phải là – như tên gọi của cuốn phim mà nhiều người cho rằng sẽ đoạt Oscar năm nay – American Beauty.

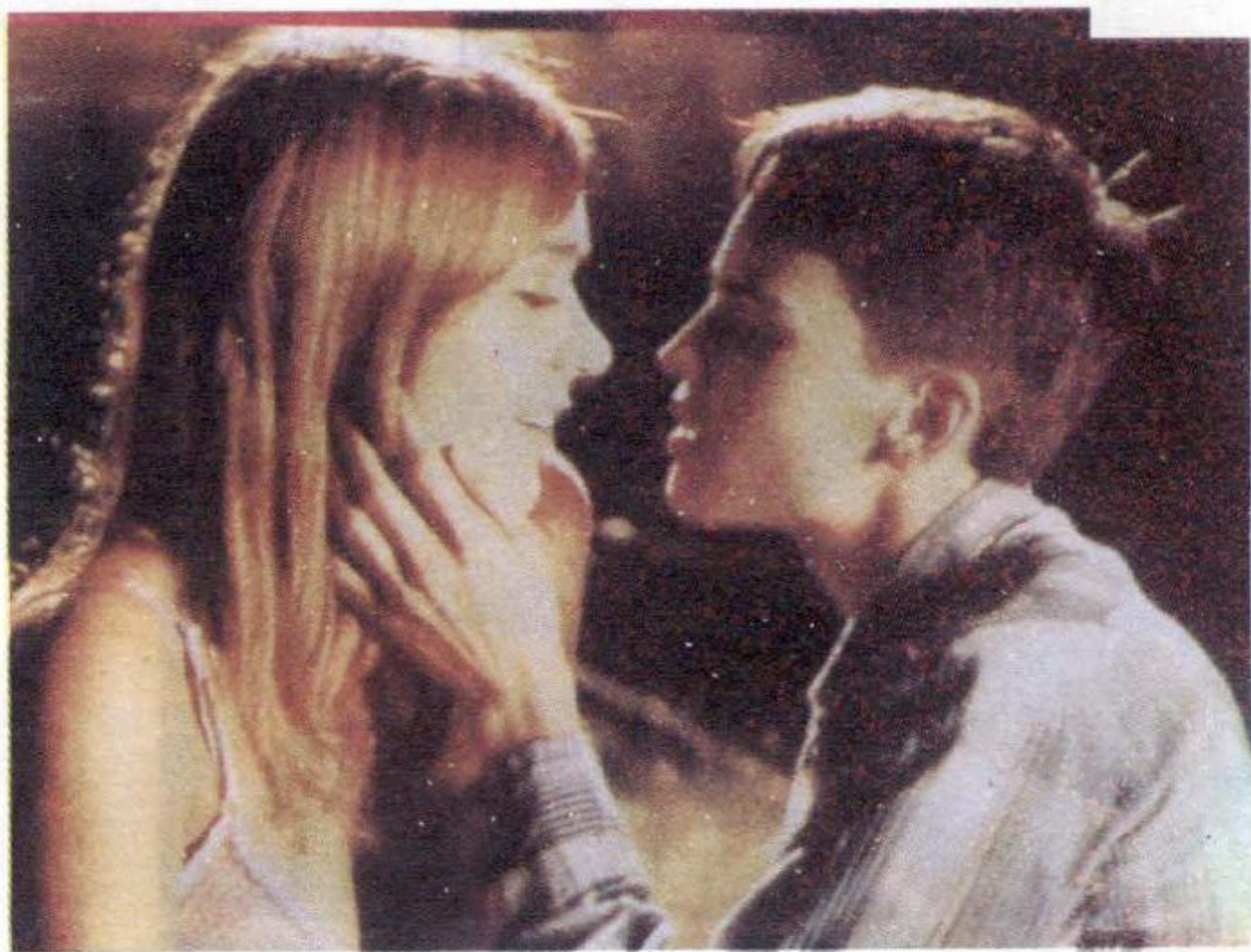
MỊCH LA

THE SIXTH SENSE.

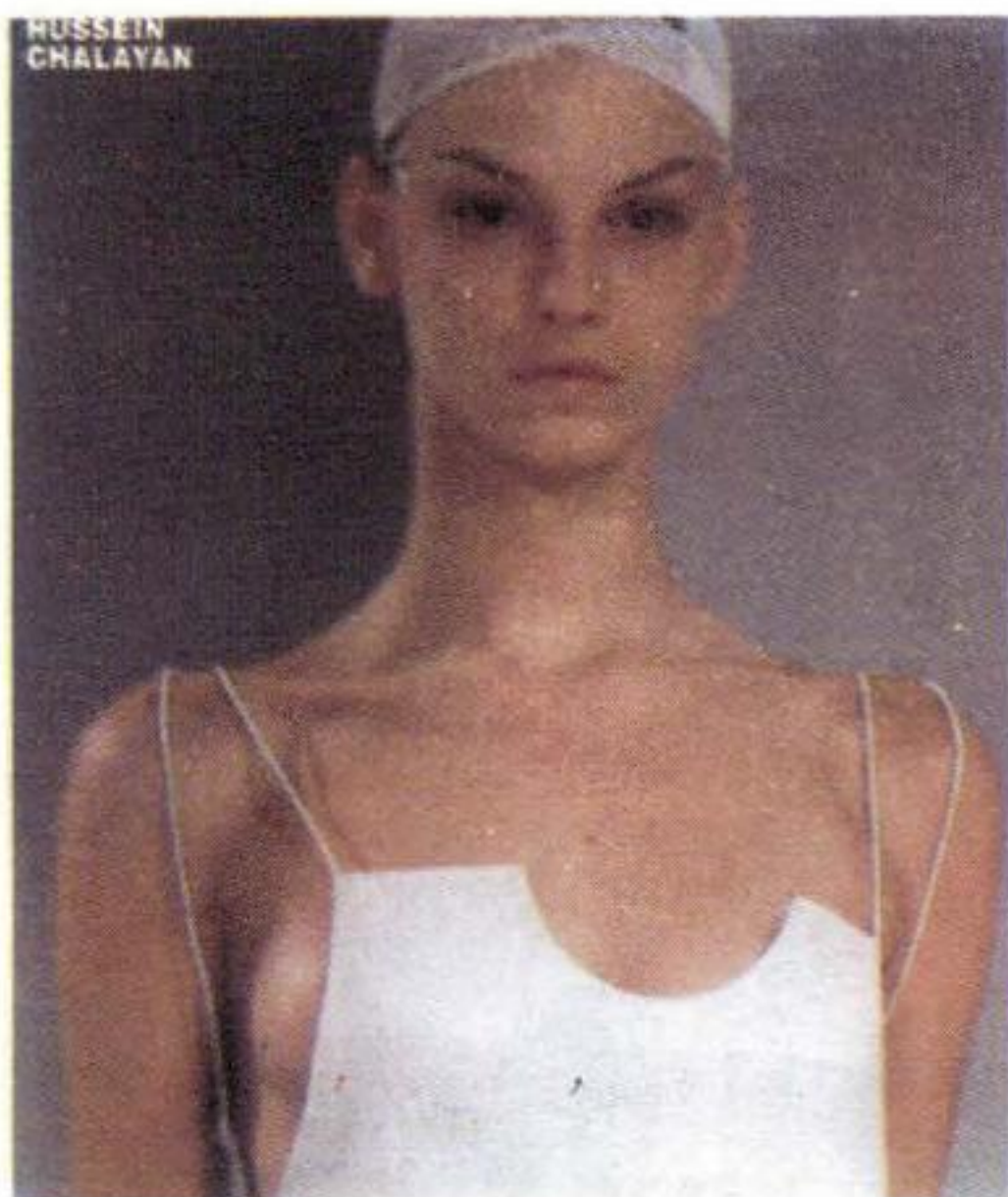
BOY'S DON'T CRY.

■ Thời trang vai trần

Mùa hè ở Hà Nội và quanh năm ở TP. Hồ Chí Minh các thiếu nữ Việt Nam trong thời gian gần đây thích những chiếc áo hai dây hoặc không dây hở vai (hoặc vai trần). Trẻ trung và... dễ đẹp. Chiếc áo cưới của Yohji Yamamoto hơi bạo nhưng là một ý tưởng lạ. Những chiếc áo khác không xa lạ lắm với các thiếu nữ Việt Nam.

■
P.P

Susan Sarandon

**người phụ nữ
thành đạt
ở Hollywood**

**tâm tình...
về tình yêu,
về quan hệ
nam nữ,**

**về
gia đình
và vai trò
phụ nữ
trong
xã hội**

Những người sành điện ảnh quốc tế không thể không biết bộ phim vừa hay vừa xúc động đã xuất hiện khoảng hơn 10 năm nay: «Thelma và Louise». Bộ phim đã tạo tiếng tăm ban đầu cho một tên tuổi lớn của Hollywood sau này: Susan Sarandon. Một sự thành công khác của S. Sarandon: «Dead man walking» đóng chung với Sean Penn.

Làm vợ, làm mẹ 3 đứa con, năm nay 53 tuổi, S. Sarandon vừa làm điện ảnh, vừa làm chính trị khiến cho tạp chí Paris Match gọi Sarandon là một “superwoman” (một «nữ... siêu nhân”)

• Sarandon tổ chức cuộc sống của mình như thế nào?

“Khi tôi đóng phim, tôi có cảm tưởng mình đi nghỉ hè. Ở phim trường, mình được chiều chuộng, người ta làm cà phê bung đến cho mình tận tay. Nhưng tôi tổ chức công việc của tôi dựa theo thời gian học hành của các con tôi và các bữa ăn gia đình. Trong mùa học hành của các con tôi, tôi từ chối đi quay phim xa thành phố New York nơi tôi ở và các con tôi đi học. Không có một kế hoạch nào dù tuyệt vời đến đâu có thể bắt rời tôi ra khỏi gia đình trong nhiều tuần. Tôi gắn bó với các

S. Sarandon và chồng Tim Robbins. ►

con tôi như con gà mái ấp trứng. Cuộc sống trải qua nhiều thất bại trong quan hệ với đàn ông đã dạy cho tôi có một ngàn lẻ một cách để chuyển hóa năng lượng của mình. Tôi muốn mang lại cho các con tôi hình ảnh một người phụ nữ và một người mẹ đúng đắn, đáng hoàng. Cái ngày mà tôi nhận ra rằng tình yêu (với đàn ông) không phải là tất cả, tôi đã tiến được một bước dài trong cuộc đời mình”.

• **Paris Match:** *Nhưng hiện nay bà đang chia sẻ cuộc sống với Tim Robbins đã 12 năm rồi. Hai người đã có 2 đứa con. Thế nhưng, hình như việc làm lễ cưới đối với 2 người không cần thiết. Bà có thể nói lý do?*

S. Sarandon: Chúng tôi quả thật không có thời giờ. Thế thôi. Phải có thời gian rỗi rảnh thật sự mới có thể tổ chức một đám cưới. Tôi có nói với các con tôi, nếu chúng thật sự muốn cha mẹ tổ chức một đám cưới thì chúng nói rõ tại sao và chúng tôi sắp xếp ngay để tổ chức. Ngày nào cũng thế tôi và chồng tôi cũng tìm cách ở bên nhau dù bận rộn thế nào.

• **Paris Match:** *Bà là một người đấu tranh chính trị, Hollywood rất bận các hoạt động ngoài điện ảnh của bà. Có phải thế không? Cái ý thức chính trị ấy đến từ đâu?*

S. Sarandon: Tôi đã như thế khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Tôi luôn nghe lên người lớn bàn chuyện khi tôi còn nhỏ. Lớn lên tôi luôn đấu tranh chống bất công, chống phân biệt chủng tộc, chống sự bất bình đẳng. Hồi ở trung học, tôi bị FBI bắt vì chống lại chiến tranh Việt Nam. Không có một ranh giới phân ra giữa gia đình tôi, sự nghiệp

của tôi và chính trị. Người Mỹ bỏ ra nhiều thời giờ để chỉ trích bạo lực trong phim ảnh và truyền hình nhưng lại đi bỏ bom ở Kosovo. Tôi không chấp nhận được chuyện đó. Người ta không thể trừng phạt sự bạo lực bằng bạo lực.

• **P.M:** *Với bà, tất cả các vai diễn đều mang tính chất chính trị?*

S.S: Tất cả các vai và tất cả các phim. Các bộ phim phản ánh vị trí của

con người trên thế giới. Tôi thích được đóng phim những năm 40, trước thời kỳ Marilyn Monroe, lúc còn có những nhân vật nữ lớn mạnh mẽ, độc đáo với những lời thoại cũng độc đáo. Tôi thích những gương mặt nữ tròn vẹn, không chịu thoái lui hay nhân nhượng, sẵn sàng bảo vệ các lý tưởng của mình dù phải trả một giá rất đắt. Hillary Clinton (Phu nhân Tổng thống Mỹ - LTS) chưa bao giờ được mọi người biết tiếng như hiện nay sau khi bà chấp nhận thân phận một nạn nhân trong vụ Lewinsky (Vụ ngoại tình của Tổng thống Mỹ - LTS). Thật bi thảm. Điều này có nghĩa dư luận ủng hộ những người phụ nữ chấp nhận sự đau khổ hơn là dám đối đầu.

• **P.M:** *Có bao giờ bà thấy hối tiếc, sau khi nghĩ lại, vì đã bảo vệ một điều gì đó?*

S.S: Năm 1993, khi tôi và chồng tôi làm công việc giới thiệu các giải Oscars, thay vì đọc một nội dung đã được người ta soạn sẵn chúng tôi đã đọc... một diễn văn riêng dài 26 giây tố cáo thái độ của chính phủ Mỹ trong việc đối xử với những người nhập cư từ Haiti bị dương tính. Khi chúng tôi trở về chỗ ngồi, không ai dám nhìn thẳng vào mặt chúng tôi. Chúng tôi nhận được nhiều thư hăm dọa, mạ lị chúng tôi... Đó là 26 giây dài nhất của đời tôi. Nhưng tôi không bao giờ hối tiếc vì đã nói điều đó.

• **P.M:** *Bà đã 53 tuổi nhưng vẫn rạng rỡ. Có phải vì có một người chồng trẻ hơn mình 12 tuổi đã mang lại cho bà sự tự tin như thế?*

S.S: Rất có thể tôi đã 53 tuổi, nhưng Tim, chồng tôi, tóc đã bạc cả. Còn tôi thì không. Nhiều lúc tôi cảm thấy mình trẻ hơn anh ấy. Trong cuộc sống anh ấy có nhiều điểm còn cứng

ngắc hơn tôi. Sống ở New York, xa Hollywood nơi mà mọi thứ đều chọn bề ngoài, điều ấy cũng có ý nghĩa. Dù tôi nói rằng những đường nhăn trên mặt của tôi cũng xứng với tuổi tác của tôi thôi nhưng có những buổi sáng thức dậy tôi hoàn toàn “trúng” xuống khi nhìn mình trong gương. Một hôm nào đó tôi sẽ đi mỹ viện để làm lại cái cổ! Tôi bắt đầu tập thể dục thẩm mỹ cách đây 3 năm. Tôi làm gì cũng trẻ tràn cả. Sẽ đến một lúc nào đó phải thử làm mọi thứ chuyện để tránh tình trạng suy sụp. Các phụ nữ có quyền làm tất cả những gì họ muốn đối với thân thể của họ. Điều làm tôi buồn bã, đó là xã hội theo cái cách vận hành của nó buộc người phụ nữ phải làm những chuyện đó. Gương mặt của một số phụ nữ hiện nay chỉ ánh lên sự sợ hãi. Những người phụ nữ đó không nhận ra rằng, cái nhìn của ánh mắt không thể nói dối.

• **P.M:** *Quan hệ của bà với đàn ông ra sao?*

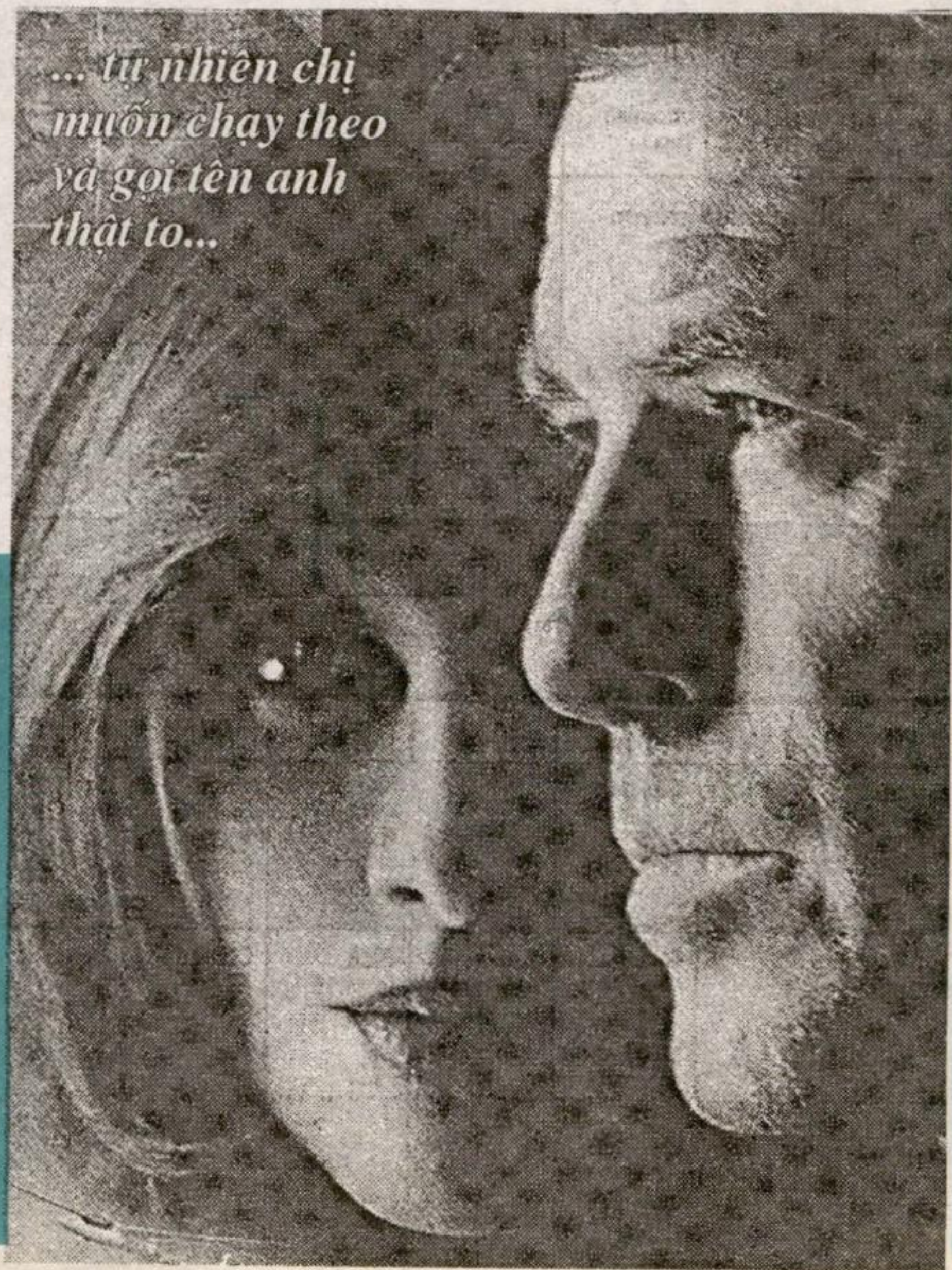
S.S: Tôi không thể làm tình với một người đàn ông mà tôi không yêu. Cơ thể tôi vận động với cái đầu của tôi. Ngay cả trong những năm 60, thời kỳ của những vui vẻ dễ dãi, tôi không thể nào có loại người tình cho một đêm. Nhưng tôi không phê phán ai cả. Ngoại trừ sự tàn ác, không có điều gì gây “sốc” cho tôi. Quan hệ của tôi với Tim Robbins rất hạnh phúc. Chúng tôi là những người bạn tốt nhất với nhau trên đời. Tôi kính trọng anh ấy và yêu anh ấy. Hơn nữa chúng tôi sống với nhau lại có hiệu suất rất cao trong công việc của mỗi người. Tim nghiêng về trí tuệ, tôi lại là con người xúc cảm. ■

PHUƠNG PHÚC
(Theo *Paris Match*)

Chuyện vợ chồng

Bạn định ly dị...
nhưng đã suy nghĩ
kỹ chưa?

*... tự nhiên chị
muốn chạy theo
và gọi tên anh
thật to...*

Từ phòng xử án bước ra, họ im lặng đi bên nhau, không ai nói với ai một lời. Đến ngã ba đường, anh dừng lại nhìn chị hồi lâu như cố tìm lại hình bóng người vợ thân yêu gần 10 năm về trước, nhưng tất cả đều hoàn toàn vô vọng. Buồn bã, anh nói vừa đủ nghe với chị trước khi lên xe: «Anh đi!». Chị lặng lẽ gật đầu. Nhìn bóng anh xa dần rồi mất hút vào giữa dòng người trên phố, chị như chết lặng. Một cảm giác hụt hẫng, chơi vơi xen lẫn với nỗi tiếc và ân hận bỗng dâng trào trong chị tựa hồ như vừa đánh mất một vật gì quý giá và biết chắc sẽ không bao giờ tìm lại được. Tự nhiên chị muốn chạy theo và gọi tên anh thật to như để níu kéo anh ở lại, dù là quá muộn, nhưng cổ họng bỗng nghẹn lại! Hai hàng nước mắt chảy dài trên má, chị bước đi như kẻ mộng du mặc những cái nhìn tò mò của những người đi đường. Trong trí nhớ của chị, tất cả được tái hiện rõ mồn một như vẫn còn đây, rất mới...

Ngày ấy, cách đây hơn 10 năm, cái ngày định mệnh đã xui khiến anh gặp chị và quen nhau khi cả hai đang là sinh viên năm cuối của một trường đại học. Thế rồi, những ngày miệt mài vùi đầu vào sách vở chuẩn bị cho kỳ thi tốt nghiệp cũng là thời gian khó quên nhất trong đời chị. Tình yêu đến nồng nàn và say đắm như thể hai người sinh ra đã là của nhau và để yêu nhau. Song những tháng ngày êm đẹp đó đã thoáng qua rất nhanh như những cơn gió cuối thu vô tình ngang qua giảng đường đại học – kể từ ngày họ cưới nhau và có thêm Cu Tý...

Từ một nữ sinh hiền dịu, dễ thương và không kém phần đoan trang thùy mị, bỗng dung chị trở thành một người đàn bà lúc nào cũng lời thôi, luộm thuộm và lại thêm tính khí hay cáu bẳn, thất thường. Đối với chồng, chị cũng ít quan tâm đến anh hơn trước. Vốn là người có chút hiểu biết và rất mực yêu vợ, thương con, anh lựa lời

góp ý. Chẳng những không nghe lời, chị ngóng cổ lên giọng thách thức: “Tính tôi thế, không hợp thì bỏ”. Dường như thấu hiểu cho công việc nhà cửa, bếp núc với lại đôi lúc cũng chịu sự chi phối của vấn đề tâm – sinh lý phụ nữ, anh lảng lảng bỏ qua. Song điều khiến anh thực sự buồn và thất vọng là mỗi khi có ông bà nội Cu Tý hay họ hàng thân thuộc dưới quê lên chơi, chị tỏ ra lạnh nhạt, khó chịu ra mặt như thể họ là sự phiền toái lớn đối với chị. Chưa hết, thỉnh thoảng có một số đồng nghiệp đến thăm, chị luôn tìm bới những khuyết điểm của anh để chỉ trích. Nếu có ai đến chơi và dùng cơm cùng gia đình thì quả thật họ cũng khó lòng nuốt nổi trước bộ mặt lúc nào cũng lạnh lùng, nặng trịch của chị. Thế rồi thời gian trôi qua, kiểu thói cư xử nặng nề ấy đã dần lớn lên, tạo hố sâu ngăn cách giữa anh và chị. Cho đến một ngày kia, khi giọt nước cuối cùng đã làm tràn cốc nước đầy, vì sự chịu

Có người cười chua chát: "Lúc nào mà các ông ấy chả thích ngoại tình". Người lại bảo: "Đàn ông chán cơm thềm phở là chuyện thường có gì đâu mà phải tìm hiểu lý do". Bảy phần mười các bà vợ được hỏi đều cho rằng chuyện bồ bịch lăng nhăng là căn bệnh trầm kha của cánh đàn ông, tệ hơn nữa có bà còn "tuyên ngôn" rằng: "Thềm của lạ là đặc điểm giới tính của đàn ông, là đặc tính căn bản từ thuở khai sơ khi thượng đế tạo ra đàn ông và đàn bà". Nghe mà tức thay cho các đức ông chồng. Tuy nhiên, phải công bằng mà thừa nhận rằng không phải là không có những ông chồng mặc dù vẫn đang hạnh phúc bên vợ con nhưng ra đường cứ thấy con gái đẹp là mọi giác quan đều vùng lên hoạt động. Nhưng loại trừ những kẻ có nhóm máu "dê" này ra thì có lẽ đa phần các ông bị oan khuất. Thử nghe các ông cười lòng cười dạ mà xem.

tham gia thì bà ấy lại day đả: "Nếu nhàn rồi như anh thì tôi cũng nhẹ nhàng được ngay". Ô hay, thế những người đàn bà khác họ cũng gào ầm lên như vậy chắc? Hầu như ngày nào bà ấy cũng gây với tôi một lần, nếu không phải chuyện con cái thì cũng là chuyện tiền nong hoặc họ hàng nội ngoại... Ở cơ quan đã quá mệt mỏi, chỉ mong về nhà được nghỉ ngơi thư giãn thì hồi ôi, lúc nào cũng căng thẳng, ầm ĩ. Tôi đâm ra sợ phải về nhà, hết giờ làm lang thang ở quán bia nào đó tán chuyện gẫu... cho đến khi tôi gặp cô ấy. Cô ấy có tất thấy những gì vợ tôi đã vứt bỏ: sự bao dung, dịu dàng, ân cần...

Anh P. là kỹ sư xây dựng ở Hải Phòng, năm nay gần 50 tuổi. Anh có một cậu con trai vừa vào đại học, vợ anh là giáo viên dạy văn. Nhìn bề ngoài ai cũng bảo gia đình anh rất hạnh phúc. Nhưng thực tế thì anh P đang có bồ. Tôi thắc mắc: "Vợ đẹp lại có học, con cái ngoan ngoãn, gia đình kiểu mẫu như thế mà anh còn ngoại tình". Anh cười buồn: Ai cũng tưởng bà vợ tôi tuyệt

vời lắm nhưng có biết đâu rằng tôi khổ sở thế nào khi suốt ngày bị vợ tôi dẫn vật. Nào là hôm nay anh đi với ai? Sao lại về chậm 15 phút? Sao dạo này anh hay thờ dài thế, em già rồi nên anh chán phải không? Vân vân và vân vân. Cô ấy nói nhiều khủng khiếp. Ai cũng tưởng cô ấy nhẹ nhàng. Ừ, cô ấy không hét toáng lên đâu nhưng cái kiểu móc máy dẫn vật của cô ấy đủ làm tôi phát điên lên. Có khi chuyện chỉ nhỏ như con kiến, cô ấy cũng suy diễn lung tung biến nó thành con bò rồi thỉnh thoảng lại đem ra thì thào chì chiết day nghiền tôi. Chuẩn bị về nhà là tôi phải nghĩ ra những biện pháp đối phó. Nhiều khi tôi có cảm giác mình đang đứng trên một tảng băng, tảng băng ấy có thể tan ra bất cứ lúc nào...

CÔ ẤY LUÔN LUÔN ĐÚNG

Người ta hay nói: phụ nữ thành đạt trong sự nghiệp thường thất bại trong hôn nhân. Hoặc, nói một cách khác: một người phụ nữ không thể vừa là một lãnh đạo giỏi vừa là một người vợ tốt. Sự thật thì không hoàn toàn như vậy -

anh Tuấn giáo viên một trường THCS tâm sự - Bà cô tôi làm đến chức phó chủ tịch thành phố nhưng gia đình vẫn êm ấm hạnh phúc. Không phải là nhìn bề ngoài đâu, mà thực sự chú tôi lúc nào cũng vui vẻ tự hào khi kể về vợ mình. Nếu khách đến nhà vào ngày chủ nhật thì không ai nghĩ rằng cô tôi là một bà lớn. Cô luôn tay luôn chân dọn dẹp nhà cửa, lui cui trong bếp lo bữa ăn sum họp cả nhà. Nghe cô nhỏ nhẹ dạ vâng với chồng mà tôi thấy thèm... Vợ tôi mới chỉ làm đến chức hiệu trưởng một trường tiểu học, vậy mà tôi đã không còn nhận ra cô gái duyên dáng nhẹ nhàng tôi đã cưới ngày nào. Lâu lắm rồi chúng tôi không thể tranh luận với nhau. Lúc nào cô ấy cũng áp đặt mọi việc trong nhà theo ý kiến của riêng mình. Cái câu "*Em đã tính kỹ mọi chuyện rồi, mà anh thấy rồi đấy, em đã tính thì chẳng bao giờ sai*" đã trở thành câu cửa miệng của cô ấy. Cô ấy biến tôi thành bù nhìn bằng những quyết định bán nhà, mua đất, xây nhà mới theo bản vẽ mà cô ấy mua... Tôi là thằng đàn ông. Tôi cần một người vợ ân cần lo cho bữa ăn giấc ngủ của chồng con chứ không phải một bà lãnh đạo chỉ biết ra lệnh và chẳng mấy khi vào bếp nấu 1 bữa cơm. Thậm chí đứa con gái 12 tuổi của tôi bây giờ chỉ thích nũng nịu với vĩnh bố chứ không thích gần mẹ. Có lần cô ấy gây với tôi: "*Có phải anh đã nói điều gì để con bé không bao giờ mừng rỡ khi tôi đi làm về*". Nào tôi có dạy nó không tình cảm với mẹ đâu. Lúc nào tôi cũng bảo: "*Mẹ bận nhiều việc nhưng mẹ rất quan tâm đến con*". Nhưng làm sao nó hiểu được rằng mẹ nó rất yêu nó cho dù về đến nhà là mẹ nó quát tháo, mắng mỏ nó. Làm sao cái đầu non nớt của nó hiểu được đấy chính là cách yêu

thương, cách dạy dỗ của mẹ nó...

SỰ NHÀM CHÁN

Khi tôi đưa ra những lời trách móc chua chát của các bà vợ rằng "*Lúc nào mà các ông chả thèm của lạ*", rằng "*Chán cơm thèm phở là đặc điểm của các ông đấy*", thì ông bạn tôi - một phó chánh tòa dân sự của TAND thành phố Hà Nội - phán ngay rằng: "Nghe câu trách cứ thì thấy ngay các bà đã nhận mất được kẻ thù của hạnh phúc gia đình chính là sự nhầm chán. "Thèm của lạ" tức là thèm thứ mình rất hiếm khi được ăn hoặc có thể chưa bao giờ được ăn. Chán cơm là tất nhiên nếu ngày nào ta cũng chỉ được ăn rau luộc chấm mắm, hoặc ngày nào cũng no nê sơn hào hải vị. Có vẻ như bà nào cũng biết nguyên nhân của ngoại tình, của tan vỡ là sự nhầm chán, nhưng chẳng mấy ai tránh được nguy cơ ấy. Sự nhầm chán là gì? Là những sinh hoạt theo một lịch trình bất di bất dịch, sự lơ là chăm sóc bản thân tạo thành thói quen cầu thả, nếp nghĩ bảo thủ về hôn nhân... Xã hội càng phát triển thì người ta đưa nhau ra tòa ly dị vì không hòa hợp, vì nhầm chán càng nhiều..."

Anh Đ, một đồng nghiệp của tôi năm nay đã ngoài 40 tuổi, kết hôn được 3 năm và nay đã có bồ. Vợ anh là một phụ nữ biết hy sinh. Cụ thể là chị đã bỏ việc cơ quan để ở nhà nội trợ theo yêu cầu của chồng. Vậy mà anh Đ vẫn than: "Cứ tưởng lấy vợ hiền thì gia đình sẽ yên ấm. Nhưng mỗi ngày qua đi lại thấy cuộc sống tẻ nhạt quá. Mọi sinh hoạt cứ đều đều diễn ra như được gài sẵn chương trình. Quả thật vợ mình chẳng có điểm gì đáng chê trách, nhưng mình cứ thấy thiếu một cái gì đó. Cô ấy là một người chuẩn mực, cái gì cũng vừa độ, không nồng nhiệt quá cũng không tẻ nhạt quá, có vẻ như đã được cân đo đong đếm cả rồi..."

Một lý do không nhỏ nữa khiến các ông đi tìm "*của lạ*" là bởi ra đường thấy vợ người ta đẹp quá, lịch sự sang trọng quá, về nhà, vợ mình quần áo sộc sệch, đầu tóc cầu thả. Các bà quen với ý nghĩ "*Chồng mình chứ có phải ai xa lạ đâu mà phải làm dáng*". "Thế mới chết đấy - ông phó giám đốc Công ty Xây dựng SH sốt sắng, - bà vợ tôi cũng thế, ra đường ăn mặc cũng có vẻ gọn gàng, nhưng ở nhà thì lười thôi, bộ quần áo cũ kỹ nhàu nát... Các bà cứ lo làm đẹp ở đâu đâu, cái sự đẹp trong mắt chồng là quan trọng nhất thì lại không quan tâm".

XIN ĐỪNG LÀM CON GIÔNG!

Khi thực hiện bài viết này, chúng tôi đã làm trắc nghiệm với 100 người đàn ông. Khi trả lời câu hỏi "*Vì sao bạn muốn kết hôn?*" phần lớn các ông đều chọn câu trả lời: "*Đơn giản là tôi muốn tìm một sự yên ổn*".

Vậy tại sao phụ nữ chúng ta lại không cố gắng giữ gìn sự yên ổn ấy? Chẳng phải là bệnh vực gò cánh đàn ông, nhưng có lẽ dù xã hội có thay đổi và phát triển đến mức độ nào thì phụ nữ vẫn phải là người biết nhẫn nhịn và hy sinh để có được một gia đình hạnh phúc. Bởi thiên chức của người phụ nữ chính là làm chủ gia đình. Nhưng giữ gìn được hạnh phúc gia đình lại không phải chuyện dễ dàng gì. Nào là phải luôn luôn tươi mới, nồng nhiệt trong khi tuổi tác ngày một nhiều hơn và cuộc sống bộn bề lo toan. Nào là phải sắc sảo trong cuộc sống nhưng lại phải nhu mì với đức lang quân. Vừa là lãnh đạo giỏi lại vừa phải là người tề gia nội trợ... Toàn những điều khó mà dung hòa, mà trọn bề được. Chẳng lẽ các ông không có trách nhiệm gì với hạnh phúc gia đình ư? Có chứ nhưng họ thường qui trách nhiệm đảm bảo hạnh phúc gia đình về những việc

"đại cục" kia: đảm bảo kinh tế gia đình, quan hệ ngoại giao, tạo vị thế trong xã hội... Những việc vun vén cho hạnh phúc gia đình mà phụ nữ cho là việc rất quan trọng, việc lớn thì với các ông đó là chuyện vặt, chuyện đàn bà. Bất công quá, anh hoạt động xã hội, tôi cũng hoạt động xã hội, vậy mà về nhà anh nhõm nhõm đọc báo, xem ti-vi, còn tôi thì tối tăm mặt mày với bếp núc, con cái... Tôi có đòi lập lại công bằng thì anh chán, anh cặp bồ... Trời ạ, có ai khổ hơn đàn bà không? Xin thưa rằng không. Nhưng trăm sự là tại ông trời. Ai bảo thuở khai thiên lập địa ông tạo ra đàn bà từ một chiếc xương sườn của đàn ông. Thôi thì đành nghĩ theo kiểu A.Q (*) để mà "*nén giận làm lành*", để mà bao dung hơn, độ lượng hơn. Chị em ta xin hãy nhớ: "*Người đàn ông giống như một thùy thủ, anh ta lấy vợ là muốn tìm một bến cảng trong giông bão chứ không phải tìm giông bão nơi bến cảng*". Các cụ ta xưa cũng đã dạy rằng "*lạt mềm buộc chặt*" cơ mà. Các bà có biết không, 100% các ông khi được làm trắc nghiệm với câu hỏi "*Quan niệm của bạn về gia đình hạnh phúc?*" đều chọn câu trả lời "*Gia đình hạnh phúc là khi mỗi thành viên trong gia đình luôn muốn trở về nhà*". Mà để các ông muốn trở về nhà thì các bà phải vượt qua bao điều khó khăn mà chúng ta đã đề cập ở trên. Nói thì dễ, ước gì vượt qua cũng dễ dàng như thế!

Kêu trời, trời lại ở tít trên cao. Chi bằng ta hãy tự mình thay đổi, tự mình điều chỉnh để tự cứu lấy hôn nhân của ta vậy!

VI HẰNG

(*) A.Q - một nhân vật của Lỗ Tấn - nhà văn Trung Quốc chuyên tìm cách tự an ủi mình thậm chí với cả những lý do rất ngớ ngẩn.

TẠI SAO
Đản ông
CẦN
Đản bà

Một trong những điều mà tôi thường tưởng tượng trước đây là được ngồi uống cà phê vỉa hè ở Paris (Pháp). Lúc đó tôi sẽ lấy sổ tay và viết, miệng phì phèo điều thuốc Gauloise. Đề tài mà tôi viết không phải là những vấn đề hóc búa về kinh tế mà nó sẽ là tiểu thuyết hoặc thơ ca, hoặc ngay cả một luận văn về triết học. Mặc dù vẫn chú tâm vào giấy bút, nhưng tôi vẫn sẽ nhướn mắt lên để chiêm ngưỡng các cô gái ngang qua... và để tâm hồn bay bổng.

Bây giờ không cần phải tưởng tượng tôi vẫn thường đi ăn ngoài tại một nhà hàng trên đường Washington dẫn đến Trung tâm Kennedy. Tôi không còn có ý định viết lách nữa, thay vào đó, tôi quan sát khách bộ hành. Tôi không tập trung vào các cô gái mà thường quan sát các cặp vợ chồng và đặc biệt chú tâm vào người phụ nữ. Họ không quyến rũ, không bốc lửa như Marilyn Monroe. Một số người xinh xắn, nhưng phần đông được xem là bình thường, đơn giản.

Bởi vì họ đang trên đường đến Trung tâm Kennedy có lẽ để xem một vở kịch, một vở opera hay dự buổi hòa nhạc... nên người ta có thể đoán họ trên trung bình về học vấn. Tuy nhiên, những biểu hiện khác, họ vẫn không khác so với những người bình thường. Nhưng đối với những người đàn ông mà họ đang khoác tay, họ không "trung bình" chút nào. Người phụ nữ này là toàn bộ thế giới đối với ông ta.

Sách Sáng Thế viết: Và Chúa Trời nói: "Thật là điều không tốt khi để người đàn ông sống một mình, ta

sẽ tạo ra một vật phù hợp với nó". Và rồi "đã làm ra người đàn bà". Sách không nói Chúa đã tạo một người đàn bà đẹp hay sắc sảo hoặc đàn bà có kèm theo bất cứ một loại tính từ nào. Chúa chỉ tạo ra người đàn bà đơn thuần.

Thế tại sao người đàn bà đơn giản này lại có giá trị cao đối với người đàn ông như vậy? Theo tôi, có 3 điều sau đây:

1. Phụ nữ có một cơ thể ấm áp trên giường ngủ. Tôi không đề cập đến hoạt động tình dục - đó là một lĩnh vực quan trọng - mà chỉ nói đến một điều đơn sơ hơn: sự tiếp xúc của con người. Một đứa bé nằm trong nôi đang quấy khóc, nó không muốn chuyện trò, cũng không muốn đồ chơi, nó chỉ nín khóc khi được bế lên và vỗ về. Người lớn cũng cần những tiếp xúc thể chất như vậy. Họ cần ôm nhau để truyền hơi ấm và tạo nguồn an ủi cho nhau trong một thế giới đầy những khác biệt và lạnh lẽo này.

2. Đàn ông cần đàn bà vì cần có người để trò chuyện. Các cặp vợ chồng có thể đã chuyện trò với nhau suốt 30 năm hay hơn nữa, nhưng hầu như họ vẫn chưa nói hết những điều cần nói. Thực tế họ cần trao đổi với nhau những điều mà họ không thể bày tỏ với một người nào khác. Người chồng có thể nói với vợ mình về những thành quả đã đạt được mà không sợ bị chế giễu là khoác lác. Ông ta tin vào cách đánh giá, sở thích và các hiểu biết của vợ mình. Mục đích chính trong cuộc trò chuyện của vợ chồng đôi khi không phải là để truyền đạt thông tin mà là để nói:

(Xem tiếp trang 79)

Tâm tình bạn trẻ

Không sợ bị từ chối nếu...

Chị Thạch Thảo mến!

Năm nay em 16 tuổi, em đã yêu, nói đúng hơn là thích nhưng chỉ là đơn phương thôi chị ạ! Em thích một người hơn em 2 tuổi, học cùng trường với em, ở cùng làng của em. Em và anh ấy cũng hay chơi với nhau nhưng chỉ mới đây thôi, qua những lần tiếp xúc với anh ấy em cảm thấy anh ấy rất tốt bụng, song có lẽ anh ấy hơi đa tình một chút, nhưng điều đó em cũng chỉ đoán thôi. Mặc dù em rất thích anh ấy nhưng em vẫn tỏ ra vô tư, cười nói bình thường và cũng không hề tỏ ra là em thích anh ấy. Thậm chí anh ấy còn rủ em và một đứa bạn thân của em vào trong nhà một người con gái khác hơn em một tuổi, em nghĩ rằng anh ấy thích người con gái đó. Lòng em rất băng khuâng, em không phân định được là em nên vui hay nên buồn. Chị Thạch Thảo ơi! Em định nói rõ cho anh ấy biết tình cảm của em nhưng em lại rất sợ anh ấy từ chối. Chị có thể cho em một lời khuyên có được không?

Em rất cảm ơn chị!

NGUYỄN T. V

(Hưng Yên)

TB: Chị biết không, chuyện tình cảm này không hề ảnh hưởng gì tới việc học tập của em, thậm chí em còn học rất khá.

T.V ơi,

Tuổi mới lớn là vậy “thích người ta” rồi mà cứ tỏ vẻ ta đây chả thèm, ứ thèm để ý đến người ta, đến khi người ta vô tư đi với cô gái khác thì không nhảy lò cò, nhảy dây nữa mà nhảy “sì lơ” với cây chổi lúa, mắt đờ ra bần thần. Chị chả thể khuyên em thế nào, nên tỏ thích trước hay sau, nhưng có một điều chính em phải dò la cho được là ngoài tốt bụng thì anh ấy có tốt... tim không? Nếu biết là tốt tim thì phải dẫn tiếp, trái tim tốt ấy đang đập về phương nào, phương cô hàng xóm hay phương em. Em sẽ không thể bị từ chối nếu em biết chắc chàng ấy đang rung tim rần rật vì em.

Chị THẠCH THẢO

Tốt nhất là đứng yên!

Chị Thạch Thảo kính mến!

Chuyện là thế này chị ạ! Em có 5 đứa bạn thân, 2 nam 3 nữ, chúng em thân nhau cũng đã lâu rồi. Vừa là bạn học, vừa là ở gần xóm. Lúc em còn

học ở lớp 12 thì 2 người bạn nam đó hay đến nhà em chơi, một người tên là N và một người tên là T. Chúng em chơi với nhau rất thân, em thì lúc nào cũng xem họ như anh trong nhà, nhưng có điều em không biết là T đã để ý em từ bao giờ em không biết được. Cho đến đầu năm nay anh ta ngỏ lời yêu em. Khi em nghe T nói điều đó em hơi run và sợ sệt. Em không thể nghĩ, giữa những người bạn thân với nhau như vậy mà cũng nảy sinh ra một thứ tình cảm đặc biệt khác chị ạ! Chị biết không, cứ mỗi ngày lễ hay ngày sinh nhật của em thì T lại tặng quà cho em, em từ chối mãi nhưng cuối cùng cũng đành phải nhận. Thật ra em không yêu T, em chỉ mến T qua tình cảm bạn bè thân mà thôi. Nhiều lúc em muốn nói thẳng với T những lời “khó chịu hay không yêu” nhưng em không thể nào nói được, vì em sợ nói ra giữa tình bạn thân sẽ dần dần tan biến mất, còn không nói thì em không dám đối diện với T, sợ rằng T nhắc mãi tiếng “Anh yêu em”. Còn một điều nữa làm em sợ hãi đến nỗi không dám từ chối tình yêu của T là do T nói với em rằng nếu em từ chối T thì T sẽ tự tử hay làm một điều gì đó không tốt cho bản thân T. Chị Thạch Thảo ạ, em rất hiểu T là một người như thế nào cho nên em không thể bước tới và cũng không thể tụt lùi lại. Chị ơi, chị hãy cho em một lời khuyên để không gây tổn thương về thể xác lẫn tinh thần của bạn thân em và tình bạn chúng em vẫn không tan biến.

Em của chị

TRẦN ĐÌNH THU

(Phú Yên)

Thu thân mến!

Nếu chị khuyên em là cứ chắc lưỡi nhận lời yêu của T đi để T khỏi tự tử, như vậy là em đã “nhân ái” cứu được một mạng người, thì chắc chắn đây sẽ là một tiền lệ, một kinh nghiệm rất tồi tệ để bất cứ chàng nào yêu không được bèn đem ra áp dụng: “Không yêu anh, anh sẽ tự tử”. Và, như thế, tình yêu không còn nữa, và như thế, sẽ có nhiều gia đình được tạo nên bởi sự tống... tình “dọa chết”. Thu ơi, không thể như thế được. Chị xin nói thẳng ra rằng khi T đem lời đe dọa “tống tình” với em, tức là T không hề là người bạn thân tử tế của em. T chỉ biết đến T, không hề biết đến ai khác. Người như thế không xứng là bạn chứ đừng nói gì đến thân. Trong tình yêu có hai “trò” đáng ghét nhất, đáng phải chịu sự khinh bỉ nhất: một: đe dọa tự tử vì tình; hai: thật sự tự tử vì tình.

Hai trò “đe dọa” và thật sự tự tử này đều đáng ghét như nhau. Nhưng ở khía cạnh nào đó về nhân cách thì “đe dọa” tồi tệ hơn bởi vì “đe dọa” có thể là thật nhưng cũng có thể là mách lới. Trong tình yêu dùng thủ đoạn, mách lới để ép buộc người khác, quấy rầy người khác là điều không thể tha thứ.

Và thế là, tốt nhất em hãy đứng yên tại chỗ của mình để được là chính mình, không ngã qua chiều chắc lưỡi... yêu mà cũng không ngã qua chiều giữ tình bạn thân nữa. ■

Chị THẠCH THẢO

Nói với con

Tấm gương của bà con

Con gái yêu của mẹ,

Từ rất lâu rồi, qua cung cách ăn tiêu và quan niệm sống của con, mẹ rất buồn. Không cần nghĩ ngợi đâu xa, mẹ liên tưởng ngay đến một bài học thực tiễn buồn mà ông con đã vấp phải, mà vật cản ngại sự tiến thủ trong đời sống là do bà con đã gây ra.

Trước hết, mẹ nói về cái “tuyệt vời” của bà con. Mẹ vẫn nhớ những ngày tháng được gọi là “mùa Tết”, thật không gì hạnh phúc bằng. Đó là mùa có nhiều món ngon. Cá đủ loại: trèn, thát lát, chạch, rô, lóc... Rau cải thì xanh tươi với nào là cần tàu, xà lách xoong, tần ô, bẹ dún... Mẹ muốn ăn món nào cũng được bà ngoại thỏa mãn. Ngoài ba bốn món trong bữa ăn chính, bà còn sung sướng tặng cho cả nhà những thức tráng miệng ngon lành của một mùa cây trái ngọt ngon. Dưa hấu đầu mùa sau một năm gặp lại mới thật ngon lành làm sao. Con dao bén xẻ dọc trái dưa, bày ra một lớp thịt “đỏ tươi”, đầy những “cát” lấp lánh, gọi mời. Cắn một miếng, trời đất, vị ngọt của dưa như chực sẵn từ bao giờ, chạy tọt vào tận dạ dày. Còn những sa-pô đất còn “ngọt trong răng”; lại có những trái măng cầu xiêm, măng cầu ta đầy hấp dẫn. Ôi! Bữa ăn nào nhà mẹ cũng được tấm bố kỹ càng đến ngán sợ, thậm chí có khi bỏ bữa, bỏ hu, héo thối trong tủ chén!

Lớn lên, thời trung học phổ thông, mẹ không bao giờ phải băn khoăn những khi đi ra đường, bởi bà luôn “lén” nhét tiền vào túi mẹ. Nếu gặp bữa nào “khó khăn” tài chính, bà cứ áy náy hỏi mẹ “Còn tiền không con?”. Nếu thấy mẹ ậm ừ, bà vét sạch túi này túi nọ, buộc mẹ phải cảm mới yên lòng. Về mặc, anh em mẹ được bà sắm cho đủ thứ áo quần hợp thời trang. Giày dép cũng vậy, phải có vài ba đôi thay đổi, kẻo không người ta coi thường (!).

Với cách sống đó, bao nhiêu tiền ông con cực khổ, nhọc nhằn kiếm được không đáp ứng đủ nhu cầu của bà con. Sống như vậy nên không thể không lâm nợ, dè dặt, nên nhà luôn có những con sóng ngầm. Nhưng bà con “coi thường” tất cả. Lo cho con là trên hết, dù đồ đạc trong nhà cứ luôn được đem cầm bán. Ông con buồn rầu vô cùng. Nhiều lần, người phân giải thiệt hơn nhưng bà con không chuyển biến. Dần dà ông con trở

thành một người trầm lặng, không còn vui vẻ, hoạt bát, tếu táo nữa. Người cảm lạnh chịu đựng để giữ hạnh phúc gia đình, nhưng đó là một thứ hạnh phúc gương, hắt hiu buồn âm!

Lúc đó, thấy ông con như vậy, mẹ không mấy thích ông và chỉ quý trọng bà con thôi, vì bà đáp ứng mọi nhu cầu ngu xuẩn của mẹ. Nhưng khi lớn lên, có gia đình rồi mẹ mới có quan niệm hoàn toàn đối nghịch. Đành rằng bà con rất thương chiều, hy sinh cho con cái, nhưng người sống thiếu căn cơ... Bài học đó giúp mẹ vững vàng hơn trong cuộc sống gia đình và cố gắng truyền đạt đến các con. Nhưng tiếc thay con lại không "khứng" lĩnh hội. Kể câu chuyện này cùng con, mẹ những mong con thấy rằng đồng tiền mình kiếm ra thật khó nhọc, cực nhọc, cho nên ăn tiêu trong tính toán là một hành động đúng, đẹp, khôn ngoan đem lại lợi ích lớn lao cho gia đình, nhất là đem lại hạnh phúc đích thực cho cả nhà. ■

HÒA ÂN

Ca sĩ Ngọc Tân, người... (Tiếp theo trang 30)

• Suy nghĩ của anh về lớp ca sĩ nam trẻ hiện đang nổi tiếng như Bằng Kiều, Quang Linh cùng các ca sĩ tên Trường?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Tôi quan niệm: "Hữu xạ tự nhiên hương" và thời gian sẽ chứng minh khả năng thực sự của mỗi ca sĩ trước công chúng.

• Anh có vẻ là người đa năng: Ngoài việc tự đứng ra tổ chức chương trình ca nhạc riêng của mình, anh còn đứng ra tổ chức chương trình "Gặp gỡ cười 99" hồi đầu tháng 10 năm ngoái. Và sắp tới đây, anh lại tiếp tục tổ chức chương trình "Gặp gỡ cười 2000". Có khi nào anh lại trở thành một nhạc sĩ?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Việc đứng ra tổ chức chương trình ca nhạc và hài kịch là do tôi tìm hiểu và nắm bắt được nhu cầu thưởng thức của người xem và mạnh dạn bắt tay vào thực hiện. Công việc này mới mẻ nên tôi đã gặp không ít khó khăn nhưng đều vượt qua được. Còn ý định đi vào con đường sáng tác sẽ không thành sự thật vì tôi không có

năng khiếu. Trước đây tôi đã thử viết vài ca khúc nhưng tự thấy không đạt, có cảm giác như ca khúc của mình nán giống sáng tác của ai đó, thế là tôi lại đem xé bỏ.

• Dự định của anh trong thời gian tới?

- **Ca sĩ Ngọc Tân:** Sau chương trình "Gặp gỡ cười 2000" được tổ chức từ 9 đến 12-3, tôi sẽ tổ chức tiếp hai đêm nhạc (17 và 18 - 3) tại nhà hát Bến Thành (TP.HCM). Chương trình mang tên "Trở về phố xưa", gồm những ca khúc của nhạc sĩ Phú Quang viết về Hà Nội, do tôi và ca sĩ Hồng Nhung thể hiện. Sau đó, "Gặp gỡ cười 2000" và "Trở về phố xưa" cũng sẽ có mặt tại Hà Nội. Tôi cũng đang chuẩn bị cho việc thực hiện một CD mới gồm một số ca khúc của các nhạc sĩ Trần Tiến, Phú Quang, Lê Vinh... và tôi cũng tính làm một chương trình ca nhạc biểu diễn ở một số nước Đông Âu vào mùa hè này!

• Xin cảm ơn Ngọc Tân! ■

YÊN ĐỊNH

Những trường hợp sống sót hi hữu

Sau một tai nạn làm cho gần đứt nửa người và 3 lần thập tử nhất sinh, cuối cùng Mario Bianco đã phục hồi, làm lại cuộc đời và còn lập gia đình nữa.

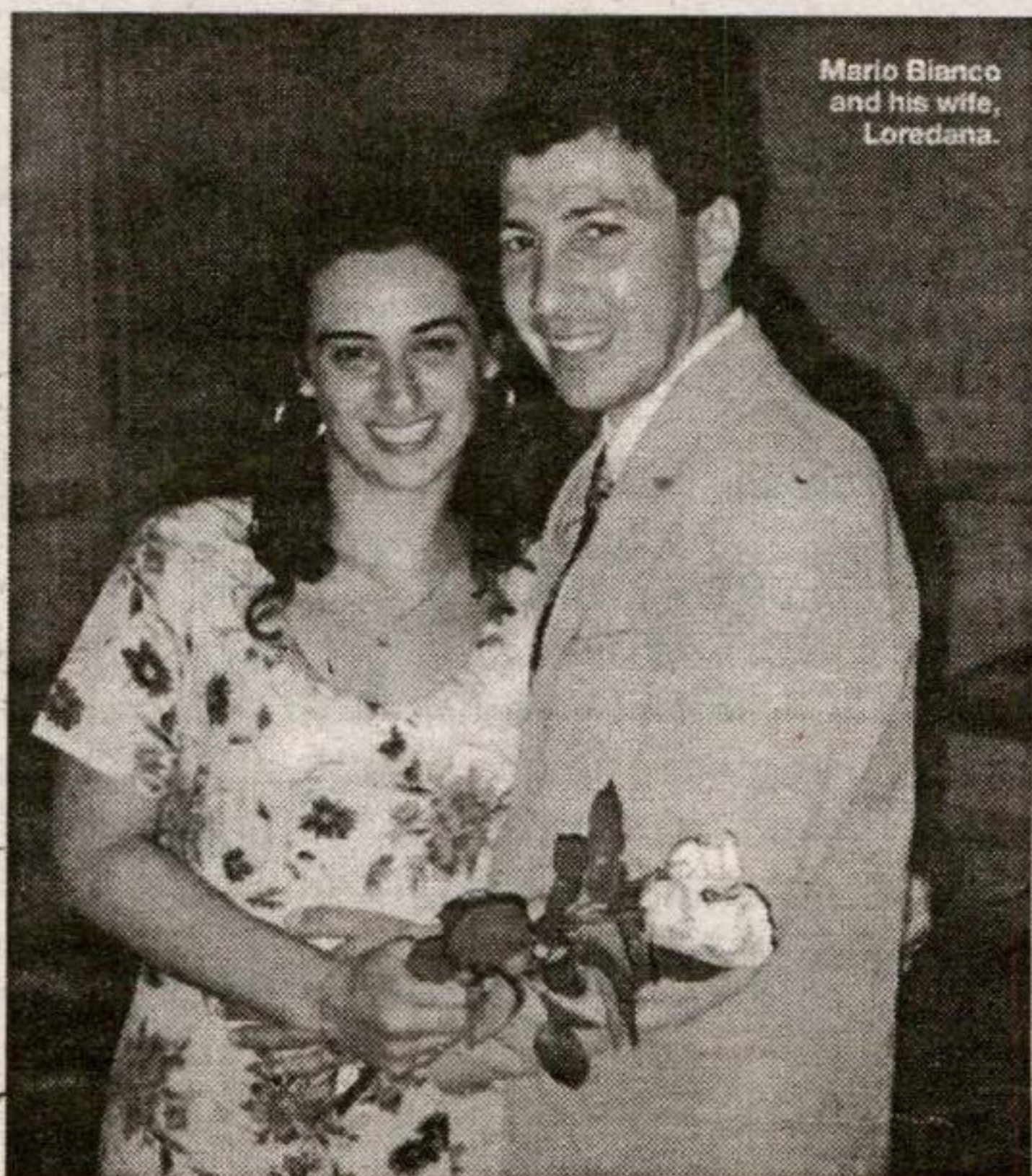
Người trải qua hơn 60 LẦN giải phẫu

Đang làm việc trong một đường hầm ở Manly North Head ở bang New South Wales, Úc, một tai nạn đã bất ngờ xảy đến với anh Mario Bianco. Sự việc anh còn nhớ như sau: “Biến cố diễn tiến quá nhanh, quang cảnh tối đen khiến tôi không nhìn thấy được chiếc xe xúc đất đang lao tới. Những chiếc hàm thép của nó đâm thẳng vào người tôi kèm theo một cơn đau kịch liệt quá sức chịu đựng, sau đó tôi ngất đi”.

Sau tai nạn, cơ thể của anh Bianco gần như bị cắt làm đôi. Phần duy nhất còn nối được thân trên với thân dưới của anh đó là cột sống – nơi

duy nhất không bị tổn thương như một phép màu – và một ít thịt ở quanh vùng eo.

Anh phải điều trị hết 7 tháng tại Bệnh viện Royal North Shore ở

Mario Bianco
and his wife,
Loredana.

Anh Mario Bianco và chị Loredana vợ anh.

Sydney. Trong suốt 3 tháng đầu tiên, anh đã ở vào tình trạng “chết” lâm sàng 3 lần. Tính ra anh đã trải qua hơn 60 cuộc giải phẫu và 115 lần sang máu, cộng thêm anh bị nhiễm bệnh sung màng óc nữa. Anh kể: “Các bác sĩ đặt vào trong người tôi quá nhiều bù - loong, chốt, các tấm kim loại và đinh kẹp đến độ tôi có cảm tưởng như mình là một cỗ máy đang được người ta tân trang. Yếu tố đã giúp tôi còn sống được là nhờ tôi rất khỏe. Song song với công việc, trước đây tôi còn chơi nhiều môn thể thao như chạy xe đạp, bơi lội và đi bộ vượt rừng... Nhưng các bác sĩ bảo rằng từ nay về sau tôi chỉ có thể ngồi xe lăn mà thôi”.

Lắm lúc Bianco đã nghĩ đến chuyện tự tử. Không chấp nhận viễn cảnh phải dùng xe lăn suốt đời, anh quyết định tập đi bằng mọi giá. Đầu tiên mỗi ngày anh tập vịn vào cặp thanh ngang song song, cố kéo lê hai bàn chân “đi” được khoảng 2 thước. Dần dần anh tự đi được 2 thước không cần vịn, tập xoay người và đi trở lại thêm 2 mét nữa. Cuối cùng, gần một năm sau, anh đã có thể đi ra ngoài bệnh viện mà không cần cặp nạng.

Nhờ vào sự giúp đỡ của gia đình, anh bình phục nhanh hơn và ý nghĩ tự vẫn cũng phai dần.

Điều hạnh phúc hơn nữa là anh đã tìm được tình yêu!

Anh vốn quen biết với chị Loredana Anastasi, một giáo viên tiểu học, từ nhiều năm rồi. Nhưng cho tới khi anh bị tai nạn thì mối quan hệ giữa hai người mới mật thiết hơn. Thế nhưng đến đây lại có một vấn đề được đặt ra, chị Anastasi rất mê môn nhảy dù. Đó là chuyện khó cho anh Bianco, tình trạng thể chất không cho phép anh nhảy cùng với chị được, nhưng anh cũng không muốn để chị nhảy dù một mình.

Thế nên anh chị vẫn đi ghi danh học nhảy dù nhào lộn tại trung tâm Skydiving Drop Zone ở Gosford và sau đó chuẩn bị nhảy. Chị Anastasi nhảy ra khỏi máy bay đầu tiên, rồi đến phiên anh. Sợ thì có sợ, nhưng sự hào hứng đã thúc đẩy anh lao tới. Các bác sĩ nghe anh kể lại chuyện chỉ còn biết lắc đầu. Anh nói: “Tôi đã hiểu được rằng chính giây phút hiện tại mới thực sự quan trọng”.

TRỊNH HOÀNG
(Theo Women's Weekly)

■ **Vui cười** *Trả lời hoàn hảo*

Một nghị sĩ Mỹ đang bay trên khinh khí cầu thì thời tiết đột nhiên rất xấu và ông ta buộc phải đáp khí cầu xuống một cánh đồng không rõ thuộc địa phận nào. Xung quanh sương mù bao phủ và ông ta hiểu rằng mình đang lạc hoàn toàn. Đúng lúc đó ông ta thấy một nông dân đi ngang qua nên la lớn: “Ông có biết tôi đang ở đâu không?”. “Trong khinh khí cầu” - Người nông dân la to đáp lại rồi đi tiếp.

Kể lại chuyện này với các đồng nghiệp trong quầy rượu của hạ nghị viện ngày hôm sau, ông ta kết luận: “Người nông dân đó đã cho tôi một câu trả lời hoàn hảo theo lối nghị viện: ngắn gọn, đúng sự thực và tuyệt nhiên không mang lại một thông tin gì mới”.

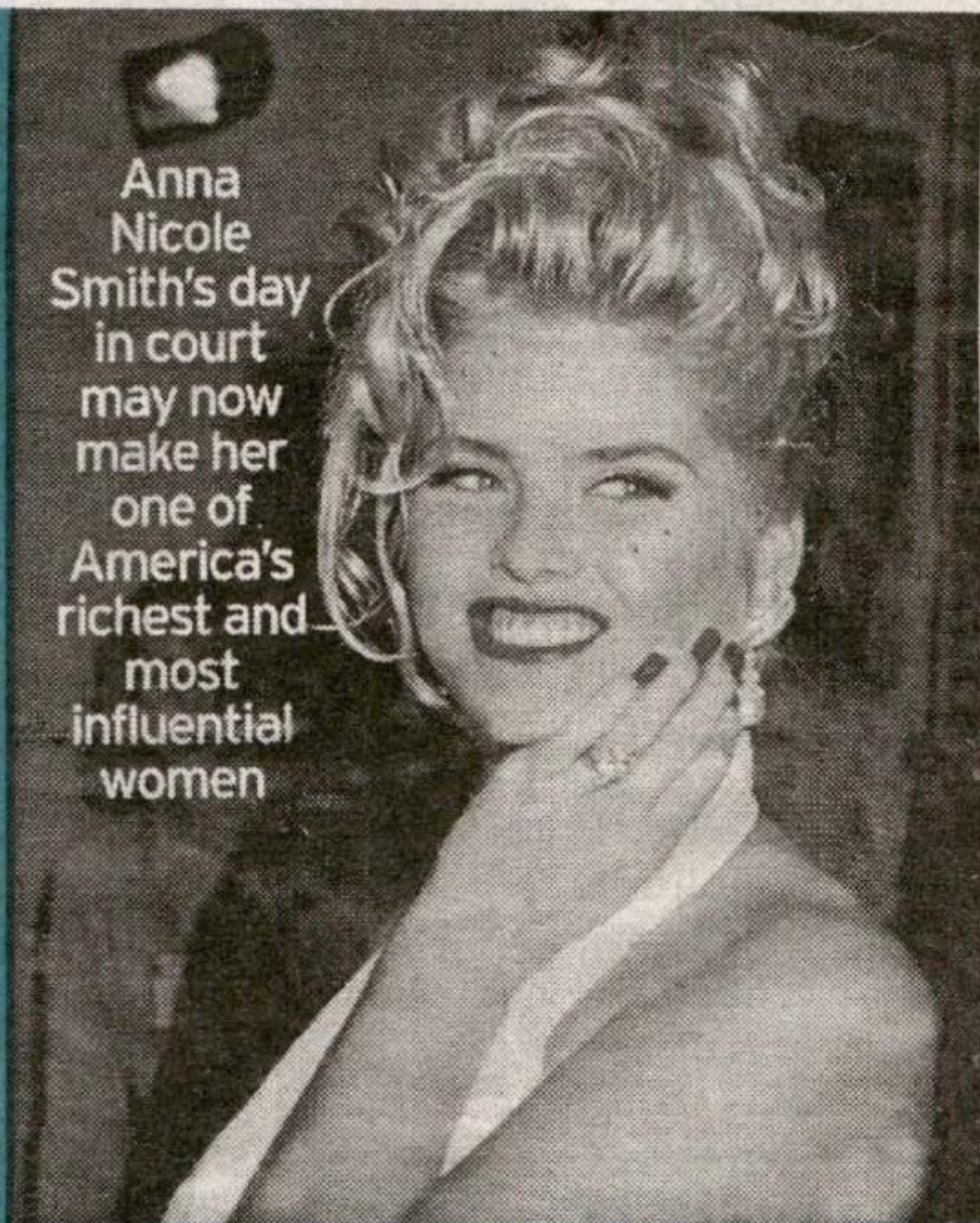
N.H (S1)

Chuyện xứ người

Cuối cùng cô gái "đào mỏ" **ANNA NICOLE**

**ĐƯỢC
HƯỞNG
772
TRIỆU
USD TỪ
TÀI SẢN
CỦA
TỶ PHÚ
DẦU
KHÍ**

Anna
Nicole
Smith's day
in court
may now
make her
one of
America's
richest and
most
influential
women

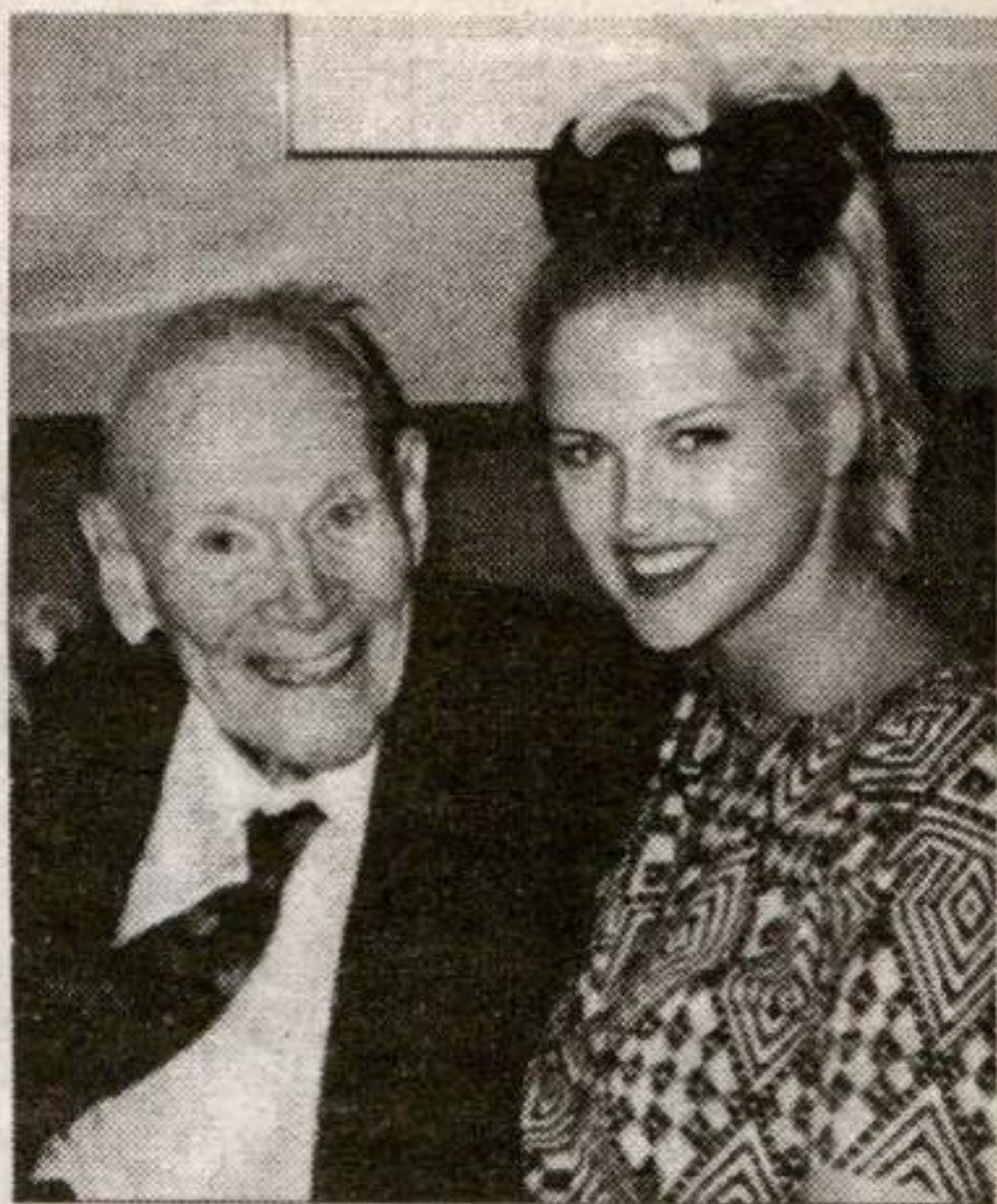
Anna Nicole khi thắng kiện được hưởng 772 triệu USD.

J. HOWARD MARSHALL

Vào giữa tháng 2-2000, tòa án Los Angeles (bang California, Mỹ) đã ra phán quyết cuối cùng, quyết định cho Anna Nicole vợ góa của nhà tỷ phú dầu khí J. Howard Marshall được hưởng một nửa gia tài của nhà tỷ phú này trị giá là 772 triệu

USD. Trước đó người con của vợ trước của tỷ phú Marshall tên là Pierce năm nay 60 tuổi thuê cả một tập đoàn luật sư danh tiếng ở Mỹ ngăn cản việc thực hiện di chúc của bố nhưng không có kết quả. Anna Nicole là một vũ nữ thoát y, hành nghề tại

thành phố Houston (bang Texas). Ngày 27-6-1994, cô gặp tỷ phú dầu khí J Howard Marshall đã 90 tuổi trong một bữa tiệc “kín đáo” của giới giàu sang ở Las Vegas. Sau bữa tiệc này, cụ Howard Marshall ngỏ ý muốn cưới cô làm vợ nhưng cô đã từ chối. Tuy nhiên khi cô trở thành người mẫu của tạp chí *Playboy*, thì cô lại nhận lời kết hôn với cụ. Ngay lúc đó, người con trai của cụ là Pierce đã lên tiếng cho rằng Anna Nicole lấy bố của Pierce chỉ với mục đích “đào mỏ” chứ chẳng thương yêu gì cụ. Anna Nicole ra sức thanh minh rằng cô lấy tỷ phú Marshall là vì cảm động trước nghĩa cử của ông, khi ông khuyên cô bỏ nghề thoát y làm người mẫu. Mặc dù cô chỉ sống với ông chồng tỷ phú đi xe lăn có 14 tháng, nhưng là 14 tháng tuyệt vời. Cô và nhà tỷ phú luôn luôn vui cười bên nhau, cụ rất “khoái”

những món ăn dân dã do cô nấu nướng, ông chết đi đã làm cô ngơ ngẩn cả người. Sau khi nhà tỷ phú qua đời, Anna Nicole bị con riêng của chồng ngăn cản không cho hưởng gia tài theo di chúc,

(Xem tiếp trang 65)

NHỮNG NGƯỜI ĐÃ ĐẾN RANH GIỚI CỦA **CÁI CHẾT**

Đối với phần lớn người, ranh giới giữa cái sống và sự chết rất gần gũi. Nhưng ngược lại với một thiểu số người khác nó có thể kéo dài một ngày, một tuần, một năm nay hay nhiều năm. Và sẽ là chuyện kỳ thú trong y học nếu những người đã từng sống trong vùng đất bí hiểm giữa cái sống và sự chết trong một thời gian ngắn hoặc dài lại trở về với cuộc sống bình thường của mình trước đây. Có thể kể một số trường hợp đặc biệt sau đây:

1. Nữ bệnh nhân người Mỹ Patti White Bull tỉnh lại sau 16 năm bị hôn mê:

Bà Patricia là một phụ nữ da đỏ thuộc bộ lạc Pueblo Cochiti. Năm 1972, bà gặp ông Mark White Bull cũng là người da đỏ thuộc bộ lạc Sioux đang là nhân viên một ngân hàng tại thành phố Santa-Fe. Hai năm sau, cả 2

Bà Patricia tỉnh lại sau 16 năm hôn mê đã chụp ảnh cùng chồng hôm 3-1-2000.

người làm đám cưới rồi chuyển đến sinh sống tại thành phố Albuquerque, bang New-Mexico. Tại đây 3 người con lần lượt ra đời. Thế nhưng bất hạnh xảy ra khi bà Patricia sinh cậu con trai thứ 4 phải áp dụng phương pháp phẫu thuật. Và trong thao tác, một cục máu lạc vào phổi làm bà ngưng thở để rồi vài phút sau đến lần lượt tim cũng ngưng đập. Sau nhiều lần hô hấp nhân tạo, quả tim đã hoạt động trở lại nhưng trong thời gian trước não của bà đã bị tổn thương do thiếu dưỡng khí nên bà Patricia chìm vào hôn mê.

Và thế là vào tuổi 26, người phụ nữ da đỏ này đành nằm bất động trên giường bệnh như một người chết. Cũng từ đây một giai đoạn khó khăn đổ ập lên gia đình của bà. Bà Gloria Fidler, mẹ chồng của bà phải lãnh nhiệm vụ nuôi dưỡng và chăm sóc đứa cháu trai mới sinh. Còn chồng bà, ông Mark do không đủ tiền thuê người giúp việc nên phải mang theo 2 người con nhỏ nhất đến nơi làm việc để có điều kiện chăm sóc chúng. Để rồi đến năm 1990, ông Mark quyết định đưa phần gia đình còn lại về nương náu ở quê nhà của mình tại thành phố Standing Rock, bang Nam Dakota. Nhưng ai cũng không quên người phụ nữ tội nghiệp Patricia đang nằm hôn mê trên giường bệnh, nên cứ mỗi năm vào lễ Noel, cả gia đình lại trở về Al-

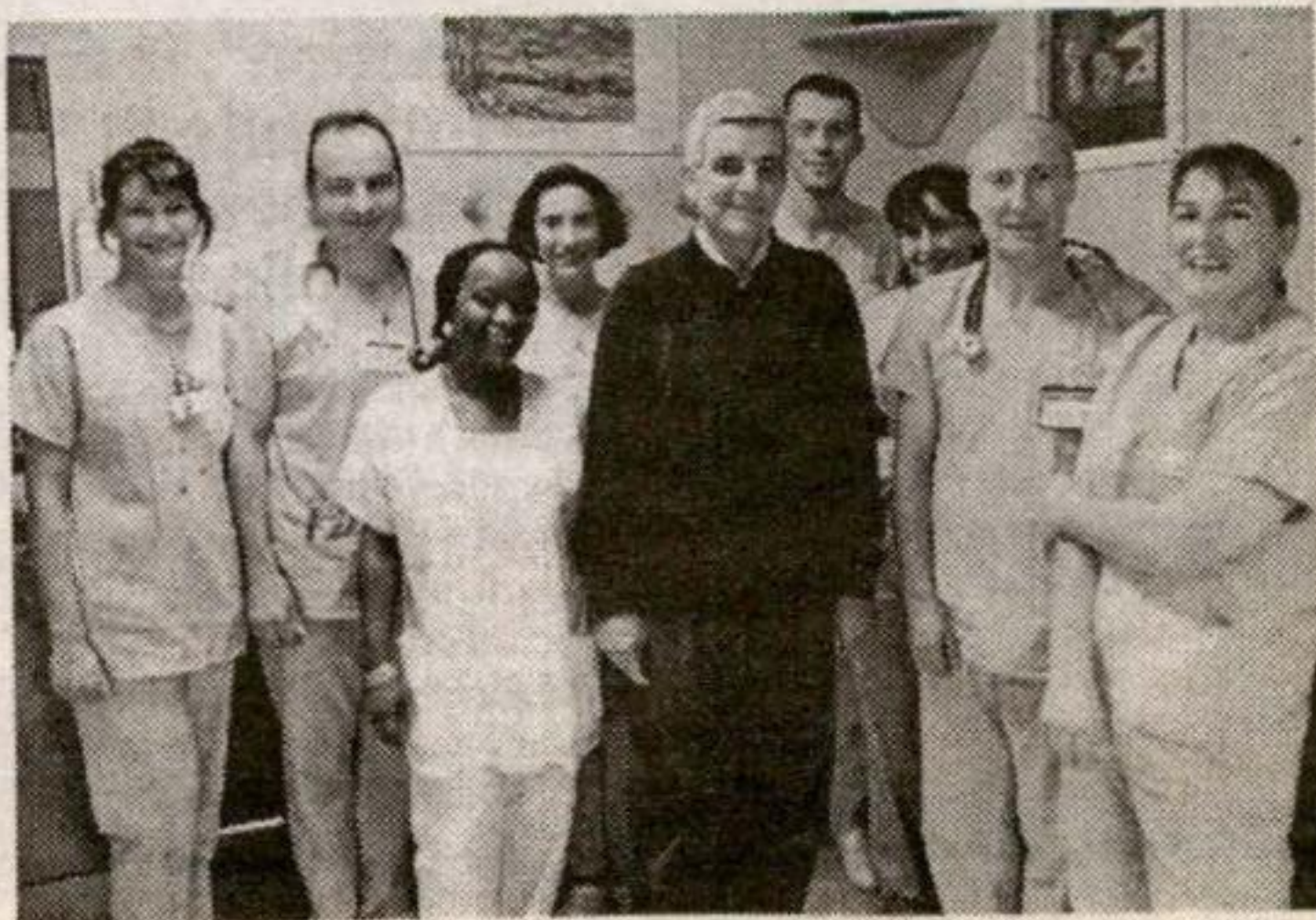
buquerque để thăm bà Patricia và cầu nguyện cho điều kỳ diệu sẽ xảy ra đối với bà.

Và quả thật điều kỳ diệu đã xảy ra ngay hôm 24-12-1999 tức 16 năm sau. Chiều hôm đó một nữ y tá tại Bệnh viện Las-Palomas, thành phố Albuquerque đang chuẩn bị thay chăn màn cho bà Patricia bỗng giật mình khi nghe một giọng nói yếu ớt phát ra từ miệng của nữ bệnh nhân này "Cô đừng làm như vậy". Thế là sau 16 năm hôn mê, bà Patricia đã trở về với cuộc sống. Đầu tiên bà yêu cầu được ngồi vào một cái ghế, rồi đi lại vài bước và nói được thêm vài câu. Cả Bệnh viện Las-Palomas và nhất là những người thân từ bang Nam-Dakota đến thăm đều cho rằng đây là món quà Noel đặc biệt nhất mà ông già Tuyết cũng như Thượng Đế đã ban tặng cho họ.

Sự hôn mê quá lâu và sự trở lại cuộc sống bình thường quá mau này đã làm cho giới y học thế giới phải kinh ngạc về hiện tượng này.

2. Trường hợp của ông Jean Pierre Chevènement, Bộ trưởng Bộ Nội vụ Pháp:

Mặc dù ông Chevènement chỉ bị

Trường hợp đặc biệt của Bộ trưởng Bộ Nội vụ Pháp Jean Pierre Chevènement. ►

hôn mê có 8 ngày nhưng trường hợp đặc biệt này đã làm sửng sốt cả nước Pháp. Được biết vào lúc 10 giờ 30 ngày 2-9-1998, ông Chevènement được đưa lên bàn mổ tại Bệnh viện Val-de-Grace để làm một cuộc giải phẫu nhỏ ở túi mật. Ai cũng cho rằng đây là một ca phẫu thuật bình thường. Thế nhưng điều bất ngờ lại xảy ra khi một phản ứng phụ của thuốc gây mê đã làm tim ông ngưng đập. Và phải nhờ hô hấp nhân tạo thì tim mới hoạt động trở lại nhưng ông Chevènement đã lâm vào một cơn hôn mê kéo dài. Và những ngày sau đó là thời gian nặng nề đầy bi quan, hồi hộp không những đối với ngành y tế mà cả đối với dân chúng và chính phủ Pháp. Và phải đến ngày 10-9 vị bộ trưởng này mới tỉnh trở lại kèm theo sự hồi phục cũng tiến triển một cách nhanh chóng để đến cuối tháng 9 ông Chevènement đã có thể đọc báo. 4 tháng sau ngày bị hôn mê, ông Chevènement đã trở lại làm việc tại văn phòng Bộ Nội vụ ở Beauveau.

3. Trường hợp của nữ tỷ phú người Pháp Diane Barrière:

Chiều ngày 16-7-1995, một chiếc máy bay nhỏ cất cánh từ phi trường Saint-Tropez, miền nam Pháp để đến thành phố La Baule gần Bordeaux. Trên máy bay, ngoài viên phi công còn có Diane Barrière-Deseigne, nữ tỷ phú đang điều hành cả hệ thống nhà hàng,

khách sạn, sông bài nổi tiếng tại các thành phố nghỉ mát miền nam Pháp. Thế nhưng khi đến gần thành phố La Baule thì một sự cố về nhiên liệu xảy ra và viên phi công cố đáp xuống một cánh đồng. Trên đà chạy, chiếc phi cơ đã vấp phải một mô đất rồi nổ tung. Mê man bất tỉnh do bị thương và phỏng khắp thân thể, Diane được đưa ngay vào Bệnh viện Bordeaux trong nỗi tuyệt vọng của mọi người. Ai cũng cho rằng Diane sẽ không qua khỏi vì những vết thương quá nặng và nhất là cô không hồi tỉnh được. Thế nhưng đến

Nữ tỷ phú Diane Barrière.

cuối tuần lễ thứ 3, Diane đã mở mắt, rồi sau đó có thể nói, rồi cô đã sống trở lại. Sau nhiều lần phải giải phẫu thẩm mỹ rồi giải phẫu chỉnh hình, mặc dù trở thành phế nhân nhưng Diane hiện vẫn đang điều hành xuất sắc công việc làm ăn của mình.

4. Trường hợp của nữ diễn viên điện ảnh Chantal Nobel:

Thảm kịch xảy ra đối với Chantal Nobel nữ diễn viên chính trong bộ phim nhiều tập nổi tiếng "Châteauvallon" vào khuya ngày

Nữ diễn viên điện ảnh
Chantal Nobel. ►

28-4-1985. Vào lúc 3 giờ sáng, trên con đường dẫn đến khu Magny-Cours, chiếc xe Porsche của nam danh ca Sacha Distel, có cô cùng ngồi bên cạnh, đã bị lạc tay lái rồi đâm vào một gốc cây bên vệ đường làm cho Chantal bị thương rất nặng với nhiều vết gãy của xương từ ngực xuống chân. Khi được đưa đến bệnh viện thì cô đã trong tình trạng hôn mê. Các bác sĩ cho rằng chỉ có hy vọng rất mong manh về sự sống của cô. Suốt ba tuần lễ bên bờ vực giữa cái sống và sự chết trong trạng thái hôn mê hoàn toàn, chỉ có các con của Chantal luôn thì thầm hát những bài hát mà mẹ ưa thích bên cạnh thân thể bất động của Chantal. Và điều kỳ diệu đã xảy ra vào ngày 20-6-1985 khi Chantal bắt đầu hồi tỉnh để chỉ sau 3 tháng đã dần dần hồi phục sức khỏe mặc dù vẫn còn bị các vết thương hành hạ. Tuy nhiên kể từ đây, nền điện ảnh Pháp đã vắng bóng nữ diễn viên Chantal Nobel mãi mãi vì bị tàn phế.

5. Trường hợp của viên cảnh sát Pháp Daniel Nivel bị đánh trọng thương tại World Cup 1998:

Ngày 21-6-1998, trong khi vòng chung kết giải bóng đá thế giới đang diễn ra sôi nổi thì tại thành phố Lens đã xảy ra một sự cố như một áng mây đen bao trùm lên không khí

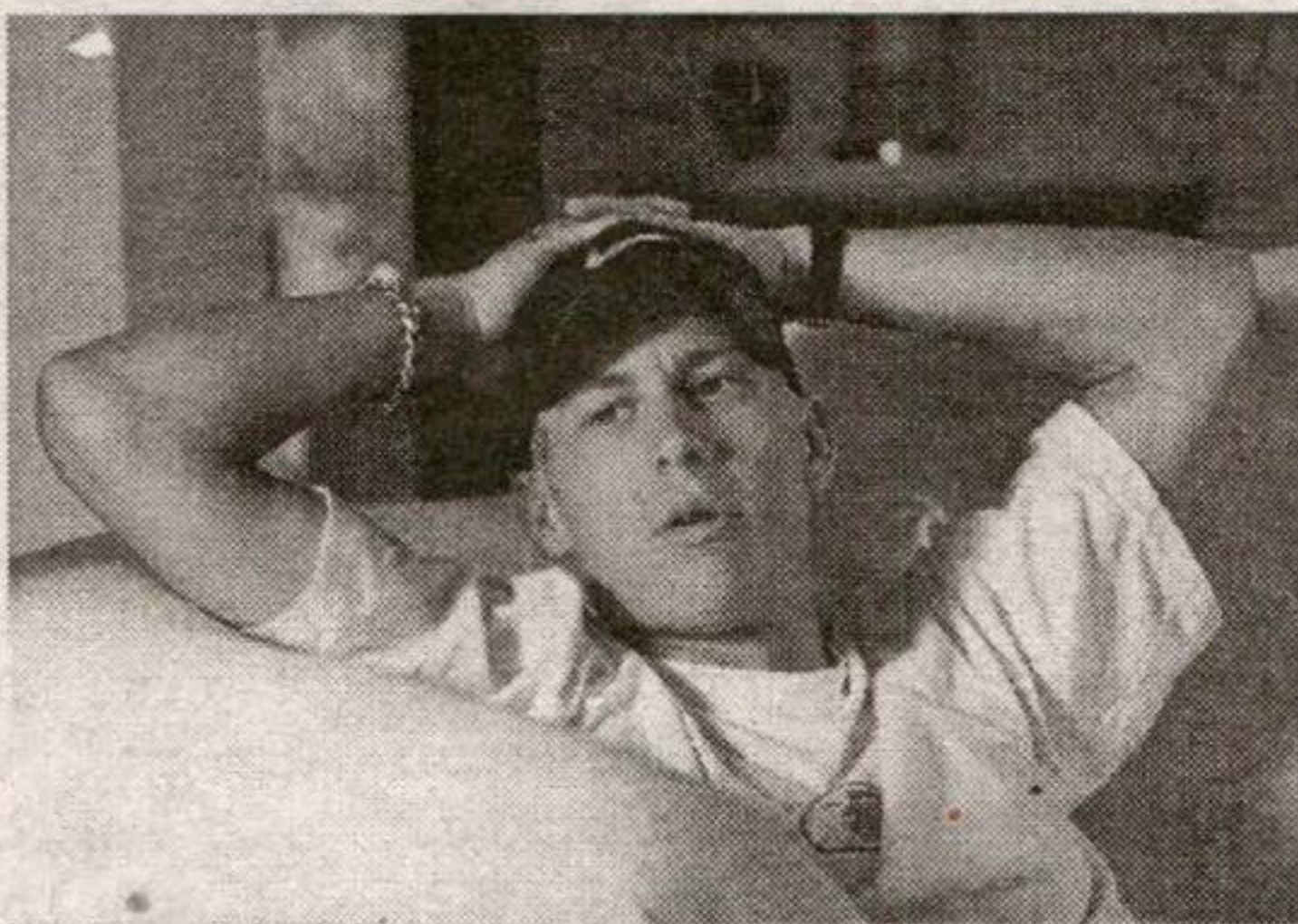
tưng bừng của lễ hội này. Đó là sau khi diễn ra trận thi đấu giữa đội tuyển Đức và Nam Tư thì 3 tên hooligans người Đức trong tình trạng say rượu và kích động đã hè nhau đánh đập dã man làm bị thương nặng Daniel Nivel, một cảnh sát Pháp. Được đồng đội đưa ngay vào cấp cứu tại Bệnh viện Lille trong trạng thái hôn mê vì chấn thương nặng, ai cũng cho rằng viên cảnh sát này khó lòng thoát được cái chết. Trong vòng 12 ngày đầu tiên Daniel đã mất hẳn phản xạ tự nhiên. Nhưng phải đợi 45 ngày sau, ngày 6-8-1998, Daniel mới tỉnh lại. Tuy nhiên việc hồi phục mọi hoạt động bình thường của một con người tỏ ra vô cùng khó khăn đối với anh: Daniel chỉ nói ấp úng, không diễn tả được suy nghĩ qua cử chỉ, không thể tự ăn một mình được và nhất là đi lại rất khó khăn. Nhưng với sự giúp đỡ tận tình của ngành y tế, của vợ con, 5 tháng sau, Daniel có thể tham dự buổi lễ trao huân chương cho anh từ tận tay Tổng thống Jacques Chirac mà anh ta không thể nói lên câu cảm ơn được.

Ảnh trên: Cảnh sát viên Daniel Nivel bị đánh trọng thương tại thành phố Lens, ngày 21-6-1998. ►

Ảnh dưới: Lance Armstrong đã chiến thắng bệnh ung thư nhờ một nghị lực phi thường. ▼

6. Trường hợp của vận động viên đua xe đạp người Mỹ Lance Armstrong:

Vào tháng 10-1996, Lance Armstrong, một vận động viên đua xe đạp của đội "Bưu chính" Mỹ được xác định bị bệnh ung thư tinh hoàn. Điều này đã buộc anh ta phải từ giả môn thể thao mà mình yêu thích. Và các bác sĩ khám nghiệm đều nhận định rằng anh sẽ không thể sống quá 2 năm vì chứng ung thư này. Không nản lòng, Armstrong bắt đầu tự chữa chạy bằng một liệu pháp hóa học đặc biệt cùng sự cố gắng chịu đựng của bản thân để hy vọng một ngày nào đó sẽ trở lại đường đua. Và khi bày tỏ ý định này cho bạn bè thì ai cũng cho là anh bị tâm thần vì lúc này Armstrong đang bị căn bệnh hành hạ đến nỗi gây loét còn da bọc xương, chứng ung thư đã di căn vào phổi và lên não. Vào tuổi 25, có thể cuộc sống của anh sẽ chấm dứt. Thế nhưng vào năm 1998, cơ thể của Armstrong đã bắt đầu hồi phục lại và căn bệnh hiểm nghèo bị đẩy lùi dần. Và thế là Armstrong lao vào tập luyện môn đua xe đạp với một sự phấn đấu bền bỉ. Và điều kỳ diệu xảy ra khi

Armstrong đoạt chiếc áo vàng vòng đua Luxembourg vào tháng 7-1998 để rồi đến tháng 9 đứng hạng tư tại Vòng đua quanh Tây Ban Nha. Tại giải đua Vòng quanh nước Pháp năm 1999, với nghị lực phi thường, Armstrong đã đoạt chiếc áo vàng chung cuộc. Có thể nói bằng nghị lực, bằng quyết tâm đẩy lùi căn bệnh ung thư hiểm nghèo, Armstrong đã thực hiện được niềm mơ ước của mình mà chỉ trước đó không lâu ai cũng cho là anh bị tâm thần. Đây cũng là một trường hợp đặc biệt về sự đấu tranh sinh tồn của con người khi đến cận kề bờ vực giữa sự sống và cái chết

•NHẬT VI
(Theo VSD)

Người chụp những bức ảnh...

(Tiếp theo trang 28)

Ở đó, quanh mô hình một chiếc máy xúc tự hành, tôi đã bố trí toàn bộ đảng ủy - khoảng bốn chục người - và tôi qui định cho mỗi người một vai trò. Về sau tôi từ bỏ cách chụp này...

• *Nhưng có khi sự dàn dựng lại tự nhiên, và có khi tự nhiên lại kém hơn mọi sự dàn dựng.*

- Nhiều vô kể. Tôi có bức ảnh "Traicovski" đấy. Ở bên Đức tôi không nhớ ở thành phố nào, một viên chỉ huy quen biết yêu cầu tôi chụp các chiến sĩ của anh. Đơn giản là để họ có ảnh gửi về nhà. Tôi đã chụp vô số những ảnh như vậy trong chiến tranh.

Tôi đến và thấy các chàng trai này đang đứng cạnh một chiếc dương cầm còn lạnh lặn, chăm chú lắng nghe một người trong bọn họ biết chơi dương cầm. Chẳng hiểu sao tôi

liền bấm cảnh đó và hét toáng: "Thôi nhạc đi, ra chụp ảnh!" Bởi vì trong đầu tôi chỉ có một việc: chụp ảnh "gửi về nhà cho gia đình". Bây giờ những bức ảnh ấy ở đâu? Còn "Traicovski" thì được in trong tất cả các hợp tuyển quân sự. Thế mà mọi người đều nói với tôi: "Cậu bố trí các chàng trai này mới khéo chứ!"

Bởi vậy tôi không bao giờ hỏi: "Cái này được chụp như thế nào?" Không phải tôi không tò mò mà bởi vì những cái đó chẳng có ý nghĩa gì cả. Điều quan trọng chỉ là nó có gây ấn tượng hay không. ■

PHẠM NGŨ
(Theo Sputnik)

(1) Một trong những loại máy ảnh đầu tiên của Liên Xô.

(2) Tướng chỉ huy đội bảo vệ Stalin.

Cuối cùng cô gái "đào mỏ" Anna...

(Tiếp theo trang 59)

mỗi tháng chỉ nhận được 77.000 USD (gần một tỷ bạc Việt Nam), nàng đã nốc mỗi ngày cả trăm viên thuốc an thần và uống rượu như hũ chìm, đang từ 50 ký lô lên đến 95 ký lô chỉ trong vòng có một năm. Tuy nhiên, 2 năm sau, theo lời khuyên của bạn bè, Anna Nicole đã đón đưa con trai 10 tuổi với đời chồng trước về nuôi và dọn nhà qua Los Angeles để tiếp tục cuộc tranh chấp gia tài. Bằng cách bỏ rượu, bỏ thuốc an thần, ăn uống điều độ và tập thể dục cho xuống cân, năm 1998, Anna Nicole đã trở thành một ngôi sao nhạc rock. Ngay sau khi thắng kiện, Anna Nicole đã nhờ luật sư làm

thủ tục "hợp thức hóa" đứa con trai của nàng với đời chồng trước và tuyên bố nàng sẽ dùng một phần số tiền 772 triệu USD vào công việc thiện nguyện.

Nhận xét về vụ án tranh chấp gia tài giữa Anna Nicole và con riêng của chồng, giáo sư tiến sĩ luật Stanley đang giảng dạy tại Viện Đại học Texas cho rằng tòa án ở Los Angeles đã phán quyết hợp lý khi công nhận bản di chúc có công chứng cùng giấy hôn thú của tỷ phú Marshall là đúng luật và phải thi hành di chúc đến nơi đến chốn. ■

HUỲNH HỒNG
(Theo New Women)

■ Một vụ án đi vào lịch sử

Lần đầu tiên, điện tín được sử dụng để đuổi bắt kẻ sát nhân

CUỘC TRỐN CHẠY của bác sĩ CRIPPEN

Tháng 7-1892 bác sĩ Hawley Harvey Crippler gặp Cora Turner tại New York. Khi ấy ông ta 30 tuổi, đang làm việc tại một bệnh viện, còn cô 19 tuổi. Trước kia, ông đã từng kết hôn, nhưng người vợ đầu tiên đã từ trần. Ông ta yêu Cora ngay khi gặp mặt và sáu tháng sau, họ kết hôn với nhau.

Trong thời gian đầu họ tiếp tục sống tại New York, và Crippen tham gia vào một công ty bán dược phẩm. Đó chính là ý kiến của Cora. Cô muốn chồng mình kiếm tiền nhiều hơn là số lương ở bệnh viện.

Cora muốn trở thành ca sĩ, vì thế chồng nàng cho nàng đi học hát. Giọng của nàng không mấy hay nên không thành công lắm. Sau đó khi hai người chuyển đến Luân Đôn, nàng bắt đầu hát tại các rạp, dù chưa bao giờ nổi danh.

Crippen không được phép hành nghề ở Anh vì ông được đào tạo tại Mỹ, vì vậy ông tiếp tục làm việc cho

Bác sĩ Crippen.

công ty dược phẩm Mỹ, và mở văn phòng cho công ty ấy tại Luân Đôn.

Năm 1905, gia đình Crippen dọn đến số nhà 39 Hilldrop Crescent. Họ không được hạnh phúc lắm. Cora là một phụ nữ hung dữ, thô bạo, và họ luôn cãi nhau, vì Cora thường tiêu xài nhiều hơn số tiền họ kiếm được. Cô cũng thích giao du với các đàn ông khác.

Năm 1907, Crippen yêu cô thư

Cora.

ký của mình, cô Ethel Le Neve. Ethel muốn ông bỏ vợ và cưới cô, nhưng Crippen không muốn - hay sợ - làm điều ấy.

Kế, hồi tháng 12-1909, Cora khám phá ra rằng chồng cô và Ethel Le Eve yêu nhau. Cô dọa Crippen là sẽ bỏ ông và đem theo hết tiền bạc của ông.

Ngày 31-1-1910, hai người bạn nơi rạp hát của Cora, Paul và Clara Martinetti, đến dùng cơm chiều với gia đình Crippen, suốt buổi chiều hôm đó Cora và chồng cãi nhau dữ dội. Gia đình Martinetti ra về sớm.

Tuần sau đó, Crippen nói với hàng xóm và bạn bè rằng Cora đã đi Mỹ để chăm sóc một người nào đó bị bệnh. Sự việc này làm họ ngạc nhiên; Cora không hề nói gì với họ về một người bạn đau ốm, hay nói gì về chuyện đi Mỹ. Rồi vài tuần sau, Crippen bán đi nhiều

chiếc nhẫn cùng các vật dụng có giá trị khác của Cora. Và vào tháng 3, Ethel Le Neve dọn đến ngôi nhà số 39 Hilddrop Crescent để sống chung với Crippen.

Sau đó khi Crippen nói với vợ chồng Martinetti và bạn bè khác của họ rằng cô ấy đã bị bệnh và mất tại Mỹ, họ không thể tin điều đó, và nghi ngờ ông ta nói dối. Cuối cùng, một người trong số họ đã đi báo cảnh sát.

Thanh tra viên Walter Dew thuộc cơ quan cảnh sát Scotland Yard ở Luân Đôn, đã đến "thăm" Crippen ngay sau khi có sự tố cáo. Ông đã nói chuyện với vị bác sĩ và Ethel Le Neve. Crippen nói một cách bình tĩnh và tự tin về vợ ông, cũng không giấu giếm Ethel Le Neve là tình nhân của mình trong nhiều năm. Ông cũng đồng ý rằng câu chuyện về cái chết của vợ ông là bịa đặt. Ông nói với viên thanh tra rằng thật ra Cora đi Mỹ để sống với tình nhân Bruce Miller, một người bạn của cô nơi rạp hát vài năm trước.

Thanh tra viên Dew không hoàn toàn hài lòng về câu chuyện này, nhưng chẳng có cách nào chứng minh là Crippen nói dối.

Nhưng Crippen không tự tin như đã giả vờ. Cuộc thăm viếng của thanh tra viên Dew làm ông ta lo lắng, và sau khi nhà thám tử ra về, ông nói với Ethel Le Neve rằng họ phải đi xa và tạo cuộc sống mới tại xứ khác. Họ bắt đầu lên tàu thủy đi Hà Lan, rồi đến Brussels, Bỉ, ở tại một khách sạn trong nhiều ngày.

Khi thanh tra viên Dew đến

thăm văn phòng của Crippen ngày 11 tháng 7, ông ngạc nhiên thấy văn phòng đóng cửa và Crippen đã đi khỏi. Ngay lập tức, ông ra lệnh lục soát ngôi nhà nơi đường Hilldrop Crescent, và không bao lâu nhân viên của ông tìm thấy những gì còn sót lại của thi thể một phụ nữ bên dưới ngôi nhà. Cô đã bị đầu độc.

Ngày 15 tháng 7, Crippen đọc được trên một nhật báo Bỉ rằng một phần thi thể đã được tìm thấy bên dưới ngôi nhà ở 39 Hilldrop Crescent. Ông lập tức mua vé lên chiếc tàu thủy Montrose để đến tỉnh Quebec ở Canada. Để khó bị phát hiện, Ethel Le Neve cải trang thành một đứa con trai 16 tuổi, giả làm con của Crippen. Họ lấy tên là "Robinson".

Con tàu chạy đi Canada ngày 20 tháng 7, nhưng thuyền trưởng tàu Montrose, Henry Kendall, từng đọc bài viết về bác sĩ Crippen và Ethel Le Neve, bắt đầu nghi ngờ ông John Robinson và "con trai" không có vẻ thật. Đôi khi ông thấy hai người tay trong tay. Và "ông Robinson" dường như gần đây có vẻ ria mép. Ông thuyền trưởng càng nghĩ về điều đó, càng chắc chắn rằng hai người đàn ông đó là người mà cảnh sát đang truy nã.

Kendall đánh điện về văn phòng công ty của ông ở Luân Đôn. Thông tin ấy được chuyển đến thanh tra viên Dew. Ông lập tức rời khỏi nước Anh lên tàu *Laurentic*, cũng đi đến Quebec, nhưng chạy nhanh hơn chiếc *Montrose*.

Các báo Anh nhanh chóng nghe

được những gì xảy ra. Một tuần sau họ nhận được tin tức từ thuyền trưởng Kendall của tàu *Montrose*, báo chí Anh bắt đầu tường thuật lại cuộc săn đuổi trên biển cho các độc giả. Đó là một tin rất hấp dẫn.

Dĩ nhiên bác sĩ Crippen và tình nhân không hay biết gì cả và hoàn toàn tin tưởng chẳng ai nhận ra họ. Vì vậy, họ ngạc nhiên và không mấy vui sướng khi nhận thấy ông thanh tra Dew đang chờ họ tại Quebec.

Cùng với một cảnh sát viên Canada, Dew lên tàu *Montrose* và bắt giữ Crippen cùng Ethel Le Neve. Họ là những người đầu tiên bị bắt nhờ sử dụng điện tín. Dew giải họ về đến Luân Đôn ngày 28-8-1910.

Phiên tòa xử bác sĩ Crippen bắt đầu từ ngày 18-10, kéo dài 3 ngày. Bồi thẩm đoàn nghe ông ta trình bày trước tiên cách đầu độc vợ bằng thuốc hyoscine (loại thuốc ngừa co thắt cơ), rồi cắt thân thể bà ta ra và chôn nó dưới ngôi nhà. Phiên tòa kết luận: ông ta phạm tội sát nhân. Dù bị kết án là tòng phạm nhưng Ethel Le Neve được xem là "vô tội".

Bác sĩ Hawley Harvey Crippen bị treo cổ vào buổi sáng thứ tư ngày 23-11-1910 tại nhà tù Pentonville. Treo cổ là sự trừng phạt thường được áp dụng với những tên sát nhân tại Anh thời bấy giờ.

Ethel Le Neve đến sống tại Mỹ, nhưng về sau quay về Anh dưới cái tên khác. Sau đó, bà đã kết hôn và có con. Bà mất năm 1967. ■

NGỌC TRÍ

(Theo *Great Crimes của John Escott*)

NGHỀ THÁM TỬ TƯ

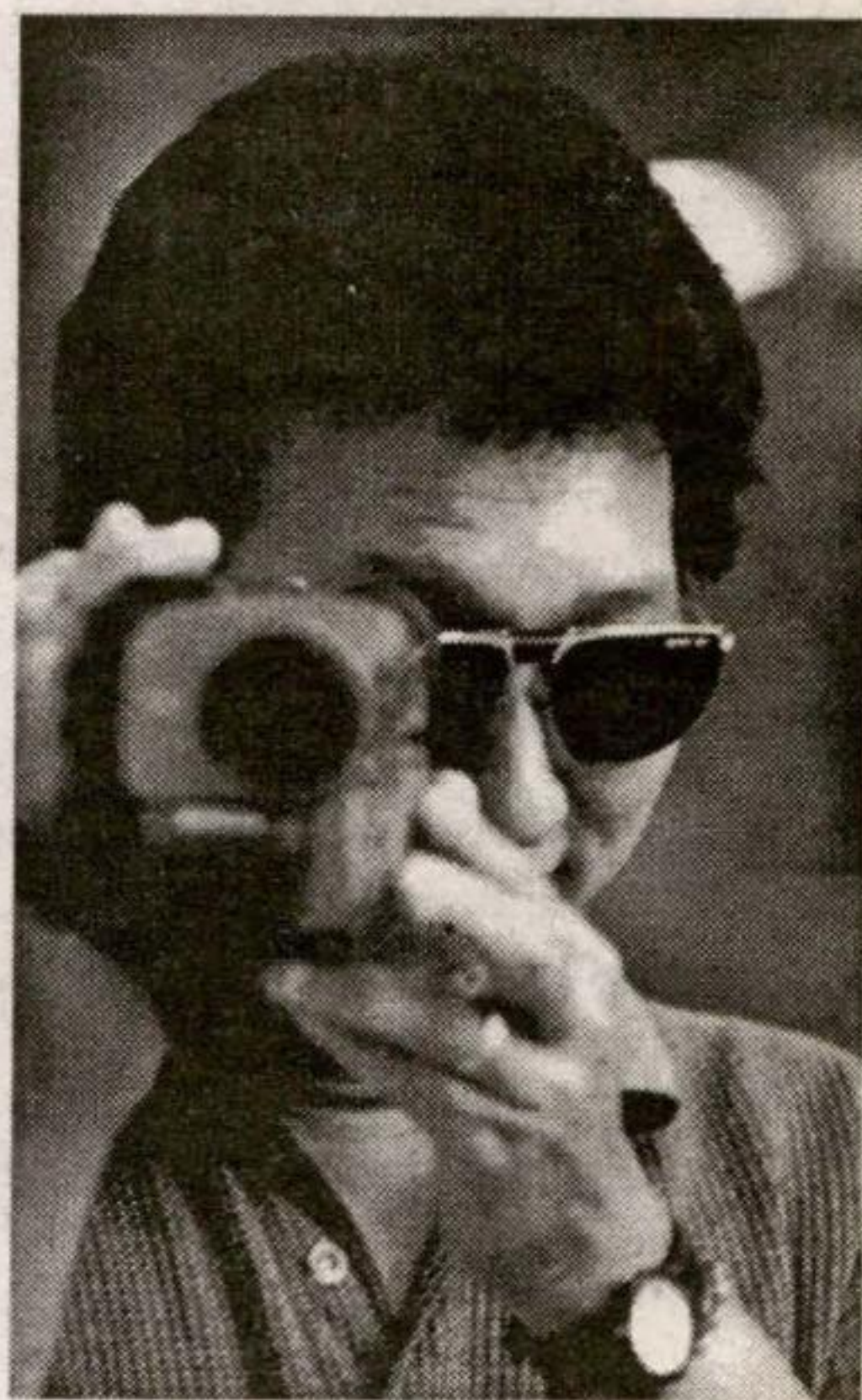
Điều tra các sự cố gia đình

Anh Andy Lek là một thám tử tư có giấy phép hành nghề của Cơ quan An ninh và Điều tra châu Á thuộc Singapore và châu Á. Nhiệm vụ của anh phần lớn tập trung vào các vụ việc liên quan đến gia đình và các vụ ngoại tình. Trung bình mỗi tháng anh nhận công tác điều tra khoảng 40 vụ từ các thân chủ muốn «bắt quả tang» người bạn đời của họ và có gần một nửa trong số này là những người đàn ông tình nghi vợ hoặc bạn gái của họ ngoại tình.

Anh cho biết: “Thành thật mà nói, khi người ta tới với chúng tôi thì họ đã biết tới 70-80% rằng người phối ngẫu của họ không trung thành rồi, nhưng họ muốn bắt quả tang rõ ràng trắng đen. Khi chúng tôi quay phim được một cặp đang nắm tay, hôn nhau hoặc thuê phòng khách sạn nghĩa là chúng tôi đã tìm được bằng chứng chắc chắn, không cần gì hơn nữa”.

Gần đây, Lek được cử đến Jakarta để theo dõi một người vợ có biểu hiện ngoại tình. Anh Dave, chồng cô thường thấy cô đi ra khỏi nhà luôn. Cô là một người phụ nữ độc lập và thành công trong nghề nghiệp, vì ở cô có những biểu hiện như phai nhạt tình cảm với anh, 6 tháng rồi vợ chồng không hề gần gũi với nhau nên anh nghi ngờ là cô đã có người khác.

Tuy ngờ vực như thế nhưng chẳng bao giờ anh nắm được bằng chứng, còn nếu có lúc nào anh hỏi đến thì cô cứ chối bay. Lek theo chân

Andy Lek và chiếc máy ảnh nghề nghiệp.

cô ta đến Jakarta và ở đó đã có một thanh niên chờ sẵn, hai người đối xử với nhau rất âu yếm và cùng đi thuê phòng ở chung trong khách sạn. Lek

đã quay phim họ, cuộc dò xét thế là đã đủ. Lek kể tiếp:

“Khi người chồng tới nhận bằng chứng chúng tôi trình bày cho anh xem. Anh ta ngồi phệt lên ghế, đầu gục xuống mặt bàn. Những gì anh ta lo sợ nhất đã trở thành hiện thực. Theo anh bảo, anh đã biết chuyện gì xảy ra nhưng không muốn tin. Cho tới khi xem băng video, thì tinh thần của anh sụp đổ hoàn toàn”.

Cùng tuần lễ đó người đàn ông này đã tiến hành thủ tục ly dị. Nhưng không phải lúc nào kết quả cũng tệ hại như thế, đôi khi nhờ các thám tử tư mà các đôi uyên ương càng gắn bó với nhau hơn. Có lần một thanh niên đến nhờ anh Lek điều tra hộ cô bạn gái của anh trước khi hai người tiến đến hôn nhân. Họ đã lên chương trình tổ chức đám cưới, nhưng anh còn muốn biết chắc chắn xem cô có hợp với anh thật sự không.

Lek nói: “Dạo gần đây cô ấy hay đi chơi nhiều với đám bạn bè vào những ngày cuối tuần, anh ta muốn tìm hiểu lý do nên đã nhờ chúng tôi. Qua một tuần lễ theo dõi, chúng tôi nhận thấy cô chỉ đi cùng các bạn hữu đến các tụ điểm giải trí hay các câu lạc bộ, không có dấu hiệu không chung thủy. Người bạn trai của cô rất sung sướng khi nhận được phần tường thuật của chúng tôi. Họ đã cưới nhau. Thật ra những kết quả như thế rất hiếm. Tôi hành nghề đã 14 năm rồi nên đã chứng kiến nhiều cảnh đáng tiếc, nhiều gia đình tan vỡ vì vợ chồng cư xử với nhau thiếu hòa hợp và không chung thủy”.

Nghề thám tử tư không chỉ thích hợp với nam giới, ở đây nữ giới cũng đóng một vai trò nhất định và cũng

có không ít bạn gái theo nghề này. Chẳng hạn như cô Janet, 26 tuổi, thuộc một tổ chức thám tử tư ở Singapore, cho biết: “Là nữ giới cũng có điều lợi. Ví dụ như khi cần tiếp cận một cặp tình nhân, tôi và một nam đồng nghiệp đóng giả một đôi bồ bịch ngồi ở gần bên họ mà không bị nghi ngờ gì khi chúng tôi quay phim lén họ”.

Janet tâm sự rằng mỗi lần chiếu phim video bằng chứng cho một nữ thân chủ của cô xem, cô thường biểu lộ sự quan tâm và chia sẻ những cảm thông với hoàn cảnh của người đó. Trên phương diện nghề nghiệp, cô luôn tỏ ra bình tĩnh trong mọi tình huống.

Theo Janet, nghề thám tử tư không những giúp cô có kinh nghiệm hiểu biết về những mảnh lời của các ông chồng ngoại tình thường làm đổ vỡ qua mặt vợ họ, mà còn giúp cô tìm ra được những nguyên nhân phá hủy hạnh phúc gia đình, đưa các đôi vợ chồng đến chỗ xa cách nhau, thí dụ như sự quá bận tâm đến công việc không quan tâm mấy đến gia đình; không khí tẻ nhạt, thiếu sinh động trong đời sống lứa đôi và cả vấn đề thiếu gắn bó trong quan hệ vợ chồng...

Tuy gia đình cô, bạn bè và ngay cả bạn trai của cô đều biết nghề nghiệp cô đang theo đuổi nhưng không sao cả, cô không hề giấu giếm điều đó. “Tôi lấy làm tự hào với nghề nghiệp của mình, đó là một thử thách lớn. Trên thế giới có tới hàng ngàn nữ cảnh sát. Làm thám tử tư thì cũng có gì khác đâu?”

NGUYỄN TRỰC
(Theo Marie Claire)

■ KTGD & bạn đọc

Gặp mấy bạn đọc KTGD làm thơ

Trên KTGD có một mục đông vui nhất là "Thơ tình của bạn đọc". Người phụ trách thỉnh thoảng "than vãn" một cách... sung sướng rằng sao dân tộc mình lại yêu thơ và giỏi làm thơ đến thế. Và người phụ trách "bật mí" thêm rằng: huyện Ninh Hòa, Khánh Hòa là nơi có nhiều bạn đọc gửi thơ tình, hăm he sẽ làm một chuyến về vùng đất này, thử xem "tình" ở đâu ra mà nhiều thế.

Tôi thì không xa lạ với Ninh Hòa. Tôi biết đó là nơi đã sinh ra nhà thơ Giang Nam nổi tiếng với thi phẩm "Quê hương". Nhưng mỗi lần qua Ninh Hòa, hương vị của nem làm tôi quên mất hương vị của... thơ!

Đêm thơ Nguyên Tiêu của tỉnh Phú Yên tổ chức vào rằm tháng giêng hằng năm, có sự tham gia của văn nghệ sĩ các tỉnh lân cận. Tôi đang khua tay múa chân với câu chuyện liên tu bất luận giữa bạn bè thì một cái vỗ vai: "Tôi là Tường Hoài, còn đây là Cao Nhật Quyên. Tụi tôi ở Ninh Hòa ra đây dự đêm thơ!". Tôi à lên bất ngờ: "Xin chào hai bác đến từ vùng đất nhiều nem và thơ!"

Như gặp được người thân xa cách lâu năm, ông Tường Hoài 64 tuổi tóc bạc và ông Cao Nhật Quyên 50 tuổi tóc có vài sợi bạc, cứ túm lấy tôi mà hỏi chuyện tòa soạn KTGD. Nào là cô Thạch Thảo đẹp không? Thương Việt là trai hay gái? Vì sao nhà báo Lưu Trọng Văn đầu thì ít tóc mà... cằm thì nhiều râu?... Sau khi trả lời một phờ người, tôi mới được dịp hỏi lại:

* Ngoài hai bác và Phạm Duy Tân, ở Ninh Hòa có bao nhiêu người làm thơ?

- Chúng tôi có cả một chi hội văn nghệ, làm thơ cỡ... hơn 40 người.

* Sao chưa tới 10 người gửi thơ đến KTGD?

- Vì... khó in quá!

* Ở Ninh Hòa mua KTGD khó hay dễ?

- Dễ lắm, sạp báo nào cũng có. Chỉ chậm hơn 1 hoặc 2 ngày so với ngày KTGD ra tại TP. Hồ Chí Minh.

* Mỗi người mua 1 quyển phải không ạ?

- Thi sĩ Tường Hoài cười hì...hì...: Chú cứ nói giỡn, một tờ KTGD giá một ký gạo. Thường thì mua chuyển tay nhau đọc.

- Thi sĩ Cao Nhật Quyên thêm vào: Trung bình 3 người mua một quyển!

* KTGD có khuyết điểm gì không?

- Hai thi sĩ bạn đọc đồng thanh: Thơ của bạn đọc, sao chỉ giới hạn trong... thơ tình?

* Vậy thì xin mời hai bác đọc thơ-đời!

- Tường Hoài :

"Tôi giàu nhất cõi trần này
Áo may trăm túi nhét đầy câu thơ
Làm thơ bán chẳng ai mua
Nên đâu có sợ chợ trưa ế hàng!"

- Cao Nhật Quyên :

"Bóc một tờ lịch cuối
Bỏ vào túi đi rong
Đi từ rừng ra suối
Đi từ suối ra sông..."

Trước khi đi "ké" xe của Đài Truyền hình Khánh Hòa để trở về "cố hương", hai ông còn dặn tôi: "Chú mày vào lại Sài Gòn nhớ nói người phụ trách trang thơ bạn đọc nâng đỡ tụi tui nhen. Vừa làm nông vừa làm thơ mà không được in thì buồn lắm!"

■ LÊ THIẾU NHON

Thơ tình bạn đọc

Giả dối

Giả dối làm gì hờ anh?
Để cho mắt em nhòa lệ
Con đường chiều nay lặng lẽ
Mình em vắng bước chân quen.
Sao không nói thật đi anh
Rằng không còn yêu em nữa
Khi yêu người ta đau khổ
Phải chăng là lẽ thường tình?
Nói đi anh sao cứ lặng thinh?
Hãy nhìn vào mắt em đang khóc
An ủi em đi, một lời thôi, có gì
khó nhọc

Để em về đường xa lắm, đơn côi.

NGUYỄN THÚY HÀ MY

(Lớp 10C4 Trường PTTH
Phan Bội Châu, Vinh, Nghệ An)

Hồi âm từ phố núi

(Cho tác giả PQ)

Em đi rồi, phố núi cũng chông
chênh
Gió cứ thổi qua hai đầu nỗi nhớ
Những câu thơ, tôi vẫn còn mắc
nợ
Lời tạ từ em có mang theo...
Phố núi mình không rộng để quên
nhau!
Vô tư quá cho tháng – ngày rong
ruổi?!
Bỏ lại dấu chân đỏ một mùa
phượng cuối
Ngày em đi phố không có hoa
vàng...

Những ký ức buồn bỏ phố đi hoang
Con đẽ gáy giữa sân trường mưa
– nắng
Tôi dụ ngôn bao nhiêu điều không
thực
Nói những lời cảm và hát khúc
không lời...

Em đi rồi bỏ lại phố chơi vui...
Em đi rồi thơ tôi ước ai phôi...

TRIỀU LÂM NGUYỄN

(Giáo viên Trường PT – DTNT
Đăk Hà, Kon Tum)

CÂU THƠ HAY

● **Nguyễn Thị Xuân Hoa** (Văn
Yên, Yên Bái)

Kỷ niệm ngày xưa không ngủ yên
Khi heo may chiều thu anh về
phép
Chúng mình cùng phố, không thể
không gặp

Em không muốn là con đàn bà
phân trắc
Nên em lại trốn chạy, người tình
xưa ơi, em hèn nhất đến bao giờ?

● **Nguyễn Tuấn Khanh** (66 Trần
Hưng Đạo, Mộc Hóa, Long An)

Anh đã về trong lặng lẽ ngân nga
Câu hò... ơ về người thôn nữ
Phượng vẫn đỏ sau mùa thi cũ
Em chẳng còn dư dĩa cái nắm tay.

● **Nguyễn Thị Mỹ Hiền** (Ứng
Hòa, Hà Tây)

Sao Hôm về cuối phương trời
Sao Mai lỗi nhịp tiễn người sang
sông

Đôi bờ kẻ ngóng người trông
Lỡ làng khúc hát sang sông... lỡ
làng. ■

Thanh Thảo và thơ

Thơ chọn sự hồn nhiên

(Đọc bài thơ TRÊN ĐỈNH ĐÈO MÂY của CHINH VĂN)

Chinh Văn có một tập thơ in rất đẹp: GIỮA ĐÔI BỜ HU THỰC, trong đó có nhiều bài sâu sắc, nhiều bài triết lý, nhiều bài ngụ ngôn hay dự ngôn. Nhưng tôi lại thích một bài tứ tuyệt viết theo thể lục bát bình thường. Bài thơ cảm được tôi bởi sự hồn nhiên:

*"Xe pan giữa đỉnh đèo mây
ô hay, hoa nở lất lay cả rừng
ba lô vội khoác lên lưng
mùa xuân trước mặt còn dùng được ư?"*

Ở đây, "xe pan" chỉ là một tình huống để "tức cảnh sinh tình" vậy thôi. Nhưng nếu không có tình huống rất dễ bỏ qua đó, thì làm sao có bài thơ? Bởi, nhờ xe pan, tác giả mới "ô hay" được, cái ô hay làm nở lất lay cả một rừng hoa trước mắt. Trong cuộc đời, người ta vẫn rất cần những cú "pan xe" như thế, để chợt phát hiện cái đẹp, phát hiện cả một thế giới đẹp quanh mình. Nhờ cú "pan" tình cờ ấy, Chinh Văn đã trút đi được bao nhiêu phiền muộn, bao nhiêu u uẩn gặm nhấm đời mình, để một lần nữa "ba lô lên vai", nhắm phía trước thẳng tiến, bước tiếp trong cuộc đời không dễ dàng. Đột ngột được chiêm ngắm một rừng hoa... rừng, và cái Đẹp, như nó vẫn vậy, bao giờ cũng kích động con người, "doping" con người, bao giờ cũng khiến con người đột nhiên hứng khởi, đột nhiên muốn sống, muốn hành động muốn bước tiếp, muốn làm lại, muốn thay đổi. Hành động "ba lô vội khoác" là hành động, được thôi thúc bởi cái Đẹp, và sự thôi thúc này xảy ra tình cờ, hồn nhiên, không hề có ý tuyên truyền hay giác ngộ gì. Bởi "mùa xuân trước mặt còn dùng được ư?", nhưng đi đâu? Thì cứ đi tới... mùa hạ, chẳng hạn. Nhưng không thể không đi, vì cả một rừng hoa kia lất lay vẫy gọi mình, cả cuộc đời còn lắm nặng nề kia vẫn không nguôi kích động mình tiếp tục sống, tiếp tục "khoác ba lô" trước mỗi thách thức. "Thì cứ đi cứ đi và đi mãi - Như nước kia chảy không bến không bờ" (thơ tôi). Ấy, nhiều khi, chỉ cần gặp một sự cố nhỏ, một cú "pan xe" nhỏ và ngắn ngủi trong cuộc đời, mà đời chúng ta đột nhiên chuyển hướng. Xin cảm ơn sự tình cờ, và cảm ơn sự hồn nhiên của đất trời đã cho người làm thơ "ngộ" ra một điều: thơ cần và hơn cả cần, thơ thèm khát sự hồn nhiên xiết bao! Thơ cũng như người, lại rất cần những khoảnh khắc tình cờ, những "cú hích" bất thần, những cú "pan" dựng ngược, để chợt thấy cuộc đời, chợt nhận ra những gì lâu nay vẫn cho qua, hay chỉ nhìn bằng cặp mắt hững hờ. Đột nhiên và hồn nhiên, thơ phải gây "sốc" trước hết, là cho người làm thơ, rồi mới mong có thể làm ngạc nhiên, gây "sốc" cho người đọc. ■

TRAO ĐỔI

• **Phạm Thị Hường** (Lớp 11G Trường PTTH Nguyễn Du, Nam Hoa, Nam Trục, Nam Định)

"Nhờ KTGD mà chúng em có thêm nhiều hiểu biết về hôn nhân, gia đình, nhưng KTGD không nên nói quá nhiều về giới nữ mà quên mất phái nam, em tuy là phái nữ nhưng em không thiên vị phái nữ đâu. KTGD nên nêu một số gương tốt của người đàn ông trong gia đình, trong công việc".

Đây là một đòi hỏi rất chính đáng của em - một bạn đọc nữ, KTGD xin cố gắng không để cán cân cân bằng lệch quá nhiều về phái đẹp...

• **Huyền Nhung**

"Em mới 15 tuổi mà rất cao to, ai cũng bảo em lớn trước tuổi, TV giúp em với làm cách nào để độ lớn của em không phát triển nữa? Em đi học lúc nào cũng lo bị trêu chọc, vì thực tế hôm nào em đi học cũng bị mấy anh lớp 12 trêu chọc. Làm thế nào để em thoát được tình trạng này?"

Muốn thoát khỏi sự trêu chọc của các anh lớp 12 thì em cố gắng phát triển cao hơn các anh lớp 12... một cái đầu, khi bị trêu thì tóm cổ các anh mà xô ngã xuống cỏ (cho khỏi đau), các anh sẽ chừa. Khổ nỗi nếu như vậy lại không đáp ứng nguyện vọng kìm hãm sự lớn nhanh của em. Khó thật nhỉ? Không ai có thể kìm hãm được sự lớn nhanh của mình (về chiều cao) mà chỉ có thể kìm hãm được sự phình nhanh của mình (về chiều rộng). Em nói "độ lớn" tức là độ cao rồi. Các hoa hậu, người mẫu đều nhỏ giò cao đến 1,70m ở tuổi 15, chả lẽ em lại không thích mình trở thành một hoa hậu, một người mẫu, hoặc một nữ vận động viên

bóng rổ, bóng chuyền? Nếu TV có cách làm em lùn lại TV cũng không mách cho em đâu bởi như vậy quê hương của em sẽ mất đi một người mẫu, một vận động viên tài giỏi tương lai đấy.

• **Trịnh Như Ý** (Nho Quan, Ninh Bình)

"Chiến tranh, tôi với người bạn gái chia tay, sau ngày thống nhất, vì hoàn cảnh, tôi lập gia đình sống ở xa, bạn gái tôi chờ tôi mãi mới lấy chồng sau 20 năm tình cờ gặp lại. Khi gặp lại, tuy không nói ra nhưng qua cử chỉ chúng tôi vẫn còn nuối tiếc, tình vẫn tha thiết nhưng do hoàn cảnh, tôi thấy tốt nhất là im lặng, thế rồi tôi chuyển sự im lặng ấy vào thơ..."

Gió mưa vẫn vũ đất trời
Chia xa bỏ ngó một lời yêu em
... Trôi qua ngàn ấy năm rồi
Xui chi gặp lại bồi hồi tiếc thương".

Bạn Như Ý ơi, tên của bạn là "như ý" mà tình đầu của bạn chẳng như ý. Nhưng theo TV nhờ có sự trục trặc ấy mà bạn đã có một mái ấm gia đình. Cái gì đã qua, hãy cho là kỷ niệm đừng nên đào xới nó, vì vậy TV rất đồng tình với đoạn thơ kết của bạn:

Chung nhau thương nhớ đây vơi
Riêng nhau riêng một cuộc đời,
riêng nhau.

tức là đành chấp nhận cái gọi là... số phận.

• **Nguyễn Thị Bạch Yến** (Hộp thư lưu trữ số 86 Bưu điện Tây Ninh)

Cách xa bạn Như Ý gần 2.000 cây số, bạn Bạch Yến cũng chung cảnh, chung số phận như bạn Như Ý và rồi, bạn cũng âm thầm gửi nỗi niềm vào thơ, nhưng khác bạn Như Ý còn gửi

nổi niềm khi đặt tên con của mình gắn với người tình cũ:

"Đợi chờ anh, em chưa làm bà được
sư, bác sĩ

Thế mà, nhận được tin anh lấy vợ,
có con

Em lấy chồng xa

Lót tên con tươi Hồng mùa Xuân

kỷ niệm

Gần 30 năm gặp lại, một trưa buồn
Anh nói – Thôi, em về đi!"

Cũng tại số phận nốt, chứ biết trách ai bây giờ? Nhưng dù sao tất cả vẫn là bài học cho những ai đang yêu hãy biết kiên nhẫn, hãy biết chủ động tìm đến nhau, để không phải cảnh nhiều năm sau còn tiếc nuối.

• **Đình Công Tôn** (Quảng Nam và một bạn đọc tên là Sờ)

Hai bạn viết thư phản ánh rằng bài thơ "Em lục tìm trong ký ức" in trong mục "Thơ tình bạn đọc" KTGD số 136 của bạn Đỗ Tuyết Lệ thật ra là của nhà thơ Võ Văn Trực đã in trong tập "Thơ tình con trai và con gái", NXB Văn học, trang 130, 131. Bạn Công Tôn còn chép nguyên văn bài thơ của Võ Văn Trực. Sau khi đối chiếu TV nhận thấy rằng sự phản ánh của bạn là chính xác, và rất lấy làm buồn vì đã để sơ sót này xảy ra trên KTGD. TV không dám trách bạn Lệ, có thể vì bạn Lệ yêu thơ quá, mê bài thơ đó quá, nhập vào mình lúc nào không hay. Tuy vậy TV xin chân thành mong tất cả bạn đọc hãy chỉ gửi những bài thơ tình của mình (tức là do mình làm) đến KTGD thôi, còn những bài thơ "sưu tầm" xin các bạn hãy để yên trong các sổ tay yêu thơ của mình.

• **N.Linh** (Nghệ An)

"Em yêu một bạn gái hơn em một tuổi, lúc đầu bạn ấy cũng thích em, nhưng một lần đi chơi chỉ vì bạn ấy không ngồi xe của em mà lại ngồi xe của bạn khác, thế là em giận, và thật không ngờ bạn ấy cũng giận em luôn. TV khuyên em phải làm thế nào để em có thể tiếp tục gần bạn ấy?"

Bạn ấy không chịu ngồi xe của em vì giữa đông bạn bè, bạn ấy không muốn để lộ ra là bạn cũng thích em, con gái thường kín... tình mà. Nếu như thế thì cơ hội của em vẫn còn để có thể gần bạn ấy tất nhiên không chỉ đèo xe. Nhưng ngược lại, cơ hội của em sẽ không còn nữa, nếu bạn ấy không chịu ngồi xe của em vì không thích ngồi nấp lưng một chàng trai mình không thích, thỉnh thoảng qua ổ gà vai mình phải chạm vào vai chàng ta. Bởi không ai có thể ép... yêu được cả! Vấn đề bây giờ là em phải tự mình tìm cho ra sự thật bạn ấy sợ... lộ, hoặc bạn ấy không thích để có thể định hướng tấn công.

• **Nguyễn Th. Hằng** (Lộc Hiệp)

"TV ơi, nhiều bạn đọc đòi nhéo TV, cháu thương TV quá, cháu xin nhắn tất cả những ai đòi nhéo TV mấy câu: "Đừng nhéo TV nữa, nếu được thì nhéo mình nè".

TV nghe qua thấy cảm động lắm, nhưng mọi người biết Hằng ở đâu mà nhéo? Ngay địa chỉ, Hằng chỉ ghi Lộc Hiệp, đồ ai biết Lộc Hiệp ở xứ nào? Vì vậy TV xin nhắc lại: "Tốt nhất bạn nào thích nhéo TV thì cứ tiếp tục mơ nhéo TV đi". Khi bị nhéo TV bảo đảm sẽ không la "ối", mà sẽ la "ái" bởi "ái" là "yêu" mà. ■

THƯƠNG VIỆT

Tống Mỹ Linh

(em của Tống Khánh Linh) KỂ LẠI MỖI TÌNH ĐẦU

Bán nguyệt san *Phi Thúy* (Jade) xuất bản tại Đài Loan trích đăng một đoạn hồi ký của bà Tống Mỹ Linh tiết lộ nhiều chi tiết liên quan tới mỗi tình đầu của bà. Theo lời kể của Tống Mỹ Linh thì bà yêu rất sớm, từ lúc mới 14 tuổi (năm 1910). Người tình đầu của bà là Lưu Kỷ Văn, một sinh viên quê ở Thượng Hải lớn hơn bà 6 tuổi. Tống Mỹ Linh là con gái út của nhà tư sản yêu nước Tống Diệu Như, người nổi tiếng là giàu có nhất vùng Hoa Nam thời bấy giờ. Cả gia đình họ Tống đều theo đạo Tin Lành. Bản thân Tống Mỹ Linh là người rất ngoan đạo, theo học trường đạo, nhưng tâm hồn thì hơi “lãng mạn”, mê đọc Hồng Lâu Mộng, mê những tác phẩm của Shakespeare. Bà yêu Văn như yêu một nhân vật trong tiểu thuyết. Kỷ Văn tuy là con nhà giàu ở Thượng Hải nhưng so với gia đình Tống Mỹ Linh thì chẳng thấm vào đâu, nhưng cha của Văn lại là người có thanh thế trong Thanh Bang (băng xã hội đen lừng lẫy nhất ở Thượng Hải hồi bấy giờ). Lưu Kỷ Văn thuộc loại nhút nhát, chỉ tỏ tình với Tống Mỹ Linh bằng cách kẹp thư trong cuốn kinh thánh đưa cho nàng. Mỹ Linh

- Ảnh trên: Tống Mỹ Linh lúc 14 tuổi khi gặp Lưu Kỷ Văn.
- Ảnh dưới: Người đứng bên trái sau lưng Tưởng Giới Thạch là Lưu Kỷ Văn. Người đứng bên phải là tướng Mỹ Chennault, người chỉ huy phi đội Cọp Bay của Mỹ trong chiến tranh thế giới thứ hai.

nhận thư tình nhưng gặp Kỷ Văn cứ lơ đi và nàng càng tỏ ra hồ hững bao nhiêu thì Kỷ Văn càng “nồng nàn” say đắm bấy nhiêu. Tống Mỹ Linh thú thật đôi lúc nàng cũng xao xuyến trước tình cảm của Kỷ Văn nhưng lối giáo dục theo Khổng Mạnh “cộng” với lối giáo dục của Ki Tô giáo làm cho nàng phải tỏ ra lạnh lùng. Chỉ có một lần duy nhất Mỹ Linh tỏ ra cởi mở với Kỷ Văn là cho chàng được phép hôn lên tay nàng. Với Tống Mỹ Linh mỗi tình đầu của nàng với Kỷ Văn như gió thoảng mặt hồ, không để lại một dấu ấn đậm đà nào. Dấu ấn sâu sắc là do sau khi nàng lấy Tưởng Giới Thạch, bị Lưu Kỷ Văn nhờ Thanh Bang bắt cóc nàng ở Thượng Hải.

Tống Mỹ Linh không giấu giếm gì cả, nàng nói huỵch toẹt ra rằng nàng lấy Tưởng Giới Thạch không hề vì yêu thương, vì tình cảm gì cả mà chỉ vì giấc mộng làm đệ nhất phu nhân.

Sau khi thành hôn với Tưởng Giới Thạch, Tống Mỹ Linh đã dốc hết tâm sức và tiền bạc của gia đình để đầu tư cho sự nghiệp của Tưởng Giới Thạch và cũng là sự nghiệp làm đệ nhất phu nhân của nàng.

Một buổi sáng ở Thượng Hải, nàng ngủ dậy thì người hầu gái đến nói có xe của Tưởng mời nàng qua bản doanh. Thường thường đi đâu Tống Mỹ Linh cũng mang theo thư ký riêng và hai nữ vệ sĩ. Nhưng mỗi khi đi xe của Tưởng Giới Thạch sang bản doanh của họ Tưởng thì nàng lại đi một mình. Buổi sáng hôm đó, khi nàng lên xe, nàng hơi ngạc nhiên không thấy vệ sĩ của Tưởng, nhưng người tài xế vẫn là người lái xe thân tín giỏi võ của Tưởng Giới Thạch. Khi lên xe nàng thường lấy tập báo hằng ngày ra đọc, không quan tâm gì tới đường phố. Nhưng khi xe đỗ lại, Tống Mỹ Linh hơi ngạc nhiên thấy đây không phải bản doanh của họ Tưởng mà là biệt thự của “đại ca”

Tống Mỹ Linh sau khi lấy Tưởng Giới Thạch luôn tiếp xúc với vợ các nhà ngoại giao Mỹ có mặt ở Trung Quốc hầu gây ảnh hưởng cho Tưởng Giới Thạch.

Thanh Bang, đích thân đại ca Thanh Bang tới mở cửa xe mời nàng xuống. Được “đại ca” của Thanh Bang đón tiếp trọng thể, nên Tống Mỹ Linh đã mỉm cười xuống xe. “Đại ca” Thanh Bang dẫn nàng vào phòng khách và cho biết có một nhân vật muốn được gặp nàng ở đây, nên ông đã “thu xếp” cuộc gặp gỡ này. Khi vừa tới đại sảnh trên lầu, nàng vô cùng ngạc nhiên vì người muốn gặp nàng không ai khác chính là Lưu Kỷ Văn. Vừa nhìn thấy Kỷ Văn, Tống Mỹ Linh đã mắng xối xả, rằng nàng là gái có chồng, nàng không thể tiếp một khách nam giới ở nhà thiên hạ được. Nàng hét lớn đuổi Kỷ Văn đi nơi khác và bước ra khỏi đại sảnh, nhưng lúc đó cửa đại sảnh đã đóng và đại ca xã hội đen cũng biến đâu mất. Trong khi đó thì Lưu Kỷ Văn kể lể với Tống Mỹ Linh rằng anh ta đã phải mất bao nhiêu tiền bạc và công sức mới gặp được nàng, sao nàng lại nỡ đối xử tàn nhẫn như vậy. Vừa nói, Kỷ Văn vừa rút ra một khẩu súng lục và tuyên bố nếu hôm nay nàng không nghe anh ta bày tỏ hết niềm thương nỗi nhớ thì anh ta sẽ nổ súng giết nàng và sau đó tự tử để được cùng chết với người yêu. Tống Mỹ Linh nhìn cặp mắt đỏ hoe của Lưu Kỷ Văn mỉm cười và trả lời Văn rằng nói gì thì nói đi, nhưng đừng quên rằng nàng là gái có chồng, và cuộc sống hôn nhân của nàng đã được cử hành theo nghi lễ của nhà thờ đường hoàng. Lời của Tống Mỹ Linh vừa nói ra, Kỷ Văn cất súng

Tống Mỹ Linh trong ngày kỷ niệm sinh nhật thứ 100 ở New York (Mỹ).

vào túi quần và nức nở khóc. Vừa khóc, Kỷ Văn vừa kể lể rằng từ khi nàng lấy Tưởng Giới Thạch đến giờ không đêm nào là anh ta ngủ được. Bây giờ không nên duyên phận thì anh ta chỉ xin một điều là nàng thu xếp thế nào để anh ta được sống gần nàng, mỗi ngày nhìn thấy nàng, nếu không thì anh ta chỉ có mỗi một con đường là giết nàng rồi tự tử. Tống Mỹ Linh tuyên bố tình yêu kiểu gì mà kỳ quặc vậy, và đòi mời đại ca Thanh Bang lại rồi cùng thảo luận. Trước mặt đại ca Thanh Bang, Tống Mỹ Linh nói một cách dứt khoát rằng Tưởng Giới Thạch biết rất rõ câu chuyện cũ giữa nàng và Kỷ Văn. Nay Thanh Bang dính vào chuyện này thì

sẽ gánh chịu hậu quả. Trưa nay, Tưởng về nhà không thấy Tống Mỹ Linh, chắc chắn ông ta sẽ cho gọi Trần Lập Phu tới... lúc đó, Thanh Bang sẽ bị liên lụy, Lưu Ký Văn cũng khó toàn mạng. Đại ca Thanh Bang xem đồng hồ thấy đúng giờ Ngọ, ông mời mọi người qua phòng ăn thảo luận. Lúc đó, có chuông điện thoại reo. Nghe điện thoại xong, ông ta liền nói với Tống Mỹ Linh rằng những điều Tống Mỹ Linh dự đoán đã xảy ra. Trần Lập Phu vừa điện thoại tới và ông đã trả lời là Tống Mỹ Linh hiện đang an toàn. Trần Lập Phu nói với ông rằng Tưởng Giới Thạch rất nể nghĩa phụ là cha của đại ca Thanh Bang nên không làm dữ, tuy nhiên trước đầu giờ buổi chiều mà Tống Mỹ Linh không có mặt ở bản doanh, thì họ Tưởng sẽ không còn nương nhẹ với Thanh Bang nữa. Đại ca Thanh Bang vừa nói dứt lời thì Lưu Ký Văn rút súng ra và tuyên bố nếu không

được sống gần Tống Mỹ Linh thì anh ta sẽ bắn Tống Mỹ Linh rồi tự sát. Tống Mỹ Linh rất bình tĩnh, nàng cười và nói:

- Ký Văn có giỏi thì nổ súng đi.

Câu nói của Tống Mỹ Linh làm cho Lưu Ký Văn bủn rủn chân tay, gục đầu khóc. Cử chỉ khóc rống của Ký Văn làm nàng động lòng, nàng hứa sẽ thu xếp cho Lưu Ký Văn làm việc tại văn phòng của Tưởng Giới Thạch. Hơn ai hết nàng biết Ký Văn là một sĩ quan tình báo của Mỹ, nàng rất cần một người của tình báo Mỹ ở bên cạnh họ Tưởng. Mỗi "tình si" của Lưu Ký Văn với Tống Mỹ Linh kéo dài cho đến ngày Ký Văn tạ thế. Còn Tưởng Giới Thạch thì rất hãnh diện đã dùng người tình đầu của vợ làm tùy tùng cho mình, và ông hiểu vợ mình chỉ thương hại Lưu Ký Văn chứ không yêu họ Lưu nữa. ■

HỒ TÂY

(Theo *Phi Thúy*)

TẠI SAO ĐÀN ÔNG CẦN ĐÀN BÀ?

(Tiếp theo trang 51)

"Em ơi! Anh đang ở đây! Và anh cũng biết em đang ở cạnh anh".

3. Đàn ông cần phụ nữ là vì phụ nữ đáp ứng tốt các nhu cầu của họ và xem họ là cần thiết. Nếu không ai cần bạn, bạn có thực sự là người tốt không? Những người khác - nhân viên, sinh viên, độc giả - có thể nói họ cần bạn, nhưng trong những mối quan hệ như vậy, bạn là người có thể thay thế. Còn đối với người đàn bà - vợ bạn - bạn là người không thể thay thế với bất cứ giá nào. Điều này đã giúp bạn tự tin khi tiếp xúc với thế

giới chung quanh mỗi ngày.

Tất cả những điều kể trên khiến người phụ nữ "bình thường" mà tôi thường quan sát - như hàng triệu người phụ nữ khác - có một giá trị to lớn đối với người đàn ông mà bà ta thường sánh đôi.

Tôi viết những quan điểm này từ cái nhìn của một người đàn ông, tôi không nghĩ đó là mối quan hệ một phía, mà tôi chắc rằng có một sự hỗ tương - đàn ông cũng rất cần cho đàn bà. ■

LÊ DU

(Dịch theo *Reader's Digest*)

Tư liệu nhiều kỳ

Tổng Khánh Linh

Người phụ nữ kiệt xuất của Trung Quốc

Tác giả: ĐƯỜNG BẢO LÂM - THƯỢNG MINH HIÊN

Biên dịch: NGUYỄN KHẮC KHOÁI

Tổng Khánh Linh là một nhân vật kiệt xuất trong lịch sử cận hiện đại Trung Quốc. Quyển sách này là kết quả nhiều năm thu thập tài liệu lịch sử quý hiếm và có những phát hiện mới mà nhiều người chưa biết đến. Các tác giả đã phân tích một cách toàn diện về cuộc đời và sự phát triển tư tưởng của Tổng Khánh Linh, đã tái hiện một cách chân thực quá trình bà làm thế nào từ một người theo chủ nghĩa yêu nước thuần túy dần dần trở thành một chiến sĩ vĩ đại theo chủ nghĩa cách mạng dân chủ, chủ nghĩa cộng sản và chủ nghĩa quốc tế.

Bắt đầu từ số 131, tạp chí Kiến thức gia đình trích giới thiệu trong nhiều kỳ tác phẩm Tổng Khánh Linh, cuộc đời và sự nghiệp của hai tác giả Đường Bảo Lâm và Thượng Minh Hiên.

Kỳ 15: Thu hồi tô giới Anh ở Hán Khẩu và Cửu Giang

Sau khi Tổng Khánh Linh đến Vũ Hán, bà ở lầu 2 của Bộ Tài chính, cùng nhà với em trai là Bộ trưởng Tài chính Tống Tử Văn, sau chuyển đến tầng trên cùng của nhà lầu Ngân hàng Trung ương. Bà rất vui trước tình thế cách mạng đang lên cao, nhiệt tình dấn thân vào cuộc đấu tranh nước sôi lửa bỏng, đảm nhiệm nhiều công việc quan trọng. Hàng

ngày bà đến làm việc ở "Hội nghị liên tịch lâm thời" sau là Trung ương Quốc Dân Đảng đặt ở tòa nhà Nam Dương. Bà còn tham gia các đại hội quần chúng, phát biểu diễn thuyết, tuyên truyền 3 chính sách lớn của Tôn Trung Sơn, đã để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng nhân dân Vũ Hán.

Trong thời kỳ này, Tổng Khánh Linh còn đảm nhiệm một công việc

rất quan trọng là công tác đối ngoại.

Công tác tuyên truyền đối ngoại của chính phủ Quốc Dân Vũ Hán, chủ yếu do Tổng Khánh Linh và cố vấn người Nga là Borodine chủ trì. Lúc bấy giờ hai người đều có ảnh hưởng đặc biệt với dư luận thế giới, đặc biệt là Tổng Khánh Linh. Thông qua các bài viết, nói chuyện, tiếp khách nước ngoài, bà đã nói rõ với toàn thế giới ý nghĩa của sự hợp tác Quốc - Cộng lần thứ nhất, mục đích và nhiệm vụ của chiến tranh Bắc phạt, qua đó đã làm cho các quốc gia và nhân sĩ tiến bộ yêu chuộng hòa bình trên thế giới nhận thức chính xác về phong trào cách mạng của Trung Quốc lúc đó.

Các phóng viên nước ngoài đua nhau đến Vũ Hán phỏng vấn Tổng Khánh Linh, và điều tra thực địa. Và họ đã viết bài đưa tin về phong trào công nhân và nông dân của khu vực Hồ Bắc, Hồ Nam đăng trên các báo cho nhân dân thế giới biết. Từ đó khiến cho trung tâm cách mạng Vũ Hán của Trung Quốc, trở thành nơi chú ý của dư luận thế giới.

Hỗ trợ công tác tuyên truyền đối ngoại cho Tổng Khánh Linh lúc đó, có một nhân vật quan trọng là Trần Hữu Nhân, Bộ trưởng Ngoại giao của chính phủ Quốc Dân Vũ Hán. Tổ tiên của ông ở vùng Hưng Mai (Quảng Đông) nhưng ông sinh ra ở đảo Trinidad, một thuộc địa của Anh tại vùng biển Caribê (Trung Mỹ). Từ nhỏ ông chịu sự giáo dục của Anh ở địa phương, tốt nghiệp đại học Luật, sau đó làm công tác luật sư

ở địa phương này. Ông chịu sự giáo dục phương Tây, không biết Trung văn, cũng không nói được tiếng Trung Quốc, nhưng ông có ý thức dân tộc mãnh liệt. Là một Hoa kiều có nhiệt tâm yêu tổ quốc, khi cách mạng Tân Hợi nổ ra, ông không chần chừ về nước ngay và tham gia công tác cách mạng, sau trở thành trợ thủ đắc lực của Tôn Trung Sơn. Sau khi Tôn Trung Sơn mất, ông cùng với phái tả của Quốc Dân Đảng, kiên trì 3 chính sách lớn, kiên trì quán triệt phương châm ngoại giao phản đế và chống chủ nghĩa thực dân. Tổng Khánh Linh thường mời Trần Hữu Nhân đến nhà đàm đạo, giới thiệu với ông tình hình phong trào công nhân và nông dân, và luôn luôn vạch rõ: nhân dân là hậu thuẫn có sức mạnh nhất cho công tác ngoại giao của Dân Quốc, đặc biệt là công nhân và nông dân. Trong cuộc đấu tranh thu hồi tô giới Anh ở Hán Khẩu và Cửu Giang, Trần Hữu Nhân đã áp dụng lập trường phản đế kiên định.

Tháng 1 - 1927, để phản kích lại sự bạo hành của đế quốc xâm lược Anh giết hại người Trung Quốc, công nhân và nhân dân Hán Khẩu (tỉnh Hồ Bắc), Cửu Giang (tỉnh Giang Tây) tiến vào tô giới Anh ở hai thành phố đó và đòi thu hồi tô giới. Sau khi sự việc xảy ra, chính phủ Dân Quốc Vũ Hán thảo luận vấn đề thu hồi 2 tô giới, đã có 2 loại ý kiến khác nhau. Tổng cố vấn Borodine cho rằng: Khi Bắc phạt chưa thu được thắng lợi toàn diện, tốt nhất là không nên trực tiếp xung đột với chủ nghĩa đế quốc.

Ông ta đề nghị quân Bắc phạt tiến hành Bắc tiến, đợi đến khi đánh đổ được chính phủ Bắc Dương, lại tiếp tục xử lý vấn đề thu hồi tô giới. Bộ trưởng Ngoại giao Trần Hữu Nhân thì cho rằng: Pháo hạm của phương Tây và Nhật đã có 53 chiếc trên sông, nếu quân Bắc phạt tiếp tục Bắc tiến, thế của chính phủ ở Vũ Hán khó có thể phòng thủ. Nếu phương Tây liên kết lại tấn công Vũ Hán, sẽ rất không có lợi cho quân Bắc phạt tiến lên Bắc Kinh. Vì thế ông chủ trương lập tức thu hồi tô giới Anh ở Hán Khẩu và Cửu Giang, nhưng phải tăng cường bảo vệ kiều dân nước ngoài, không những không nên hạn chế hành động bình thường của họ, mà còn phải bảo vệ quyền lợi hợp pháp của họ, để cho chủ nghĩa đế quốc không tìm được cơ can thiệp vào nội bộ của Trung Quốc.

Tổng Khánh Linh tán đồng ý kiến của Trần Hữu Nhân. Bà nói: Quân Bắc phạt thắng lợi liên tiếp, đã có phản ứng mãnh liệt trên thế giới. Đang lúc như thế này, các nước đế quốc không dám tùy tiện đối địch với quân Bắc phạt, huống chi thái độ của chúng đối với chính phủ Quốc Dân Vũ Hán vẫn chưa nhất trí. Chỉ cần chúng ta giới áp dụng chính sách đối xử khác nhau, trước hết giải quyết thỏa đáng tô giới Anh ở 2 nơi Hán Khẩu và Cửu Giang. Còn đối với tô giới các nước khác ở Hán Khẩu (tô giới Nhật, tô giới Pháp), đợi sau khi quân Bắc phạt tiến chiếm Bắc Kinh, đánh tan chính phủ quân phiệt Bắc Dương, rồi xử lý cũng không muộn, trước mắt vẫn cho nó giữ nguyên hiện

trạng. Như vậy thì việc dự định thu hồi tô giới Anh ở Hán Khẩu, Cửu Giang là không có gì khó khăn. Làm như vậy, sẽ dễ hơn là đợi đến sau khi đánh đổ chính phủ Bắc Dương rồi mới giải quyết toàn bộ vấn đề tô giới. Bây giờ thu hồi ngay tô giới Anh ở Hán Khẩu và Cửu Giang, không những làm cho đế quốc Anh trở tay không kịp, không có thời gian liên lạc với các nước đế quốc khác có tô giới ở Trung Quốc, mà cũng không ảnh hưởng gì đến quân Bắc phạt tiếp tục Bắc tiến.

Luận chứng có tính chất cần thiết và khả thi của Tổng Khánh Linh về việc thu hồi tô giới Anh ở Hán Khẩu và Cửu Giang còn sâu sắc hơn Trần Hữu Nhân, cho nên ý kiến của họ đã được đại đa số những người tham dự hội nghị tiếp nhận. Bộ trưởng Ngoại giao Trần Hữu Nhân tinh thông luật pháp phương Tây được cử phụ trách xử lý công việc này. Trải qua một thời gian đấu tranh gay gắt, Trần Hữu Nhân đại diện cho chính phủ Quốc Dân cùng với đại diện chính phủ Anh, đã ký hiệp định thu hồi tô giới Anh ở Hán Khẩu và Cửu Giang. Từ tháng 3, tô giới Anh ở 2 thành phố này trở thành khu hành chính đặc biệt Hán Khẩu và Cửu Giang.

Đó là một thắng lợi to lớn của nhân dân Trung Quốc trong cuộc đấu tranh chống đế quốc, nó nâng cao chí khí của nhân dân Trung Quốc, mở ra một kỷ nguyên mới về ngoại giao của chính phủ Quốc Dân Trung Quốc.

(Còn tiếp)

NGUYỄN KHẮC KHOÁI

biên dịch

Bạn có biết?

MẬT ONG

chữa được nhiều bệnh

Lương Lập Đức là người hiện có một triệu đàn ong, dùng cả máy bay chở ong đi "ăn mật" hoa nhãn, hoa vải, hoa hòe

Trước khi thành lập nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, ông nội của Lương Lập Đức là Lương Diễn Kham đã lập ra Bảo Sanh viên tại Quảng Châu chuyên nghề nuôi ong. Ông Kham đã nổi tiếng ở Quảng Đông từ năm 1923, khi ông chuyên dùng ong cho "chích" những người bị bệnh viêm khớp thấp khớp kết hợp với cho uống loại mật ong hoa hòe. Năm 1949, Lương Diễn Kham sang Hồng Kông tiếp tục nghề nuôi ong và chữa bệnh bằng nọc ong trong khi con trai lớn của ông là Lương Chấn Hồng ở lại Quảng Châu trông coi Bảo Sanh viên. Lương Diễn Kham qua Hồng Kông đã phải khá vất vả trong việc tìm phấn hoa cho ong làm mật. Chỉ có mật ong lấy từ phấn hoa mới là thứ mật có tác dụng chữa bệnh. Mật ong lấy từ phấn hoa nhãn chuyên chữa các bệnh về thanh quản, mật ong này rất ngọt nhưng tuyệt đối không được uống với chanh, nếu quá ngọt thì pha chút nước ấm cho bớt ngọt là tốt nhất.

để sản xuất ra những thứ mật ong đặc trị nhiều loại bệnh. Dòng họ Lương Lập Đức ba đời chuyên nuôi ong.

Mật ong lấy từ hoa vải rất phổ biến. Mật ong lấy từ phấn hoa hòe chữa được bệnh thấp khớp và bệnh loét bao tử, viêm tá tràng. Vùng Hồng Kông không có hoa hòe, hoa nhãn, hoa vải, nên Lương Diễn Kham phải đưa đàn ong của ông qua Thái Lan lấy phấn hoa.

Sau khi Trung Quốc thực hiện chính sách mở cửa, con của Lương Chấn Hồng là Lương Lập Đức qua Hồng Kông kế nghiệp ông nội, đã dốc hết tài sản vào sự nghiệp chuyên doanh ong. Lương Lập Đức nhân giống đàn ong của ông nội lên, đồng thời "nhập" nhiều loại ong quý từ châu Âu về để khai thác phấn hoa ở đại lục. Để cho đàn ong hơn một triệu thùng của mình luôn luôn có phấn hoa, Lương Lập Đức đã dùng phi cơ chuyển ong tới những vùng có các loại hoa thích hợp. Lương Lập Đức còn khai thác sữa chúa và phấn hoa vào công việc chữa bệnh. Mỗi đàn ong chỉ có một con ong cái (đó là ong chúa) làm công việc sinh sản, do đó ong thợ có nhiệm vụ chế tạo một thứ thực phẩm

▲ Lương Lập Đức với tổ ong trên mặt chụp hình chung với con trai và mẹ vợ.

đặc biệt dành cho ong chúa, thứ đó người nuôi ong gọi là sữa chúa. Sữa chúa là thứ mật ong quý giá nhất trong tổ ong. Lương Lập Đức cho biết sở dĩ da ông trắng và mịn là nhờ dùng nhiều sữa chúa. Phụ nữ muốn có nước da trắng mịn không bao giờ nổi mụn, mỗi tháng nên dùng sữa chúa một lần. Theo Lương Lập Đức con ong rất hiền, chúng cứ là ông để cho nó làm tổ ngay trên mặt ông mà nó không hề đốt ông (*xem ảnh*). Con ong chỉ đốt người khi nó bị kích động. Muốn dùng ong để chữa bệnh viêm thấp khớp, phải kích thích nó mới "chích" người ta, bởi vì "chích" người xong thì ong chết. Tuy Lương Lập Đức có hơn một triệu thùng ong, nhưng sản phẩm mật ong của Công ty Bảo Sanh viên sản xuất ra vẫn không đủ bán tại thị trường Hồng Kông và đại lục, nhất là sữa chúa và phấn hoa. ■

HUỲNH HỒNG
(Theo Đông Phương)

Vui cười

Cô y tá trực bên giường một bệnh nhân vừa qua ca mổ vẫn còn mê man. Lát sau, bệnh nhân tỉnh dậy, đưa cặp mắt lơ lơ nhìn quanh phòng rồi nhìn cô y tá, miệng lẩm bẩm: "Cô đẹp **tuyệt vời!**" rồi mê man lại.

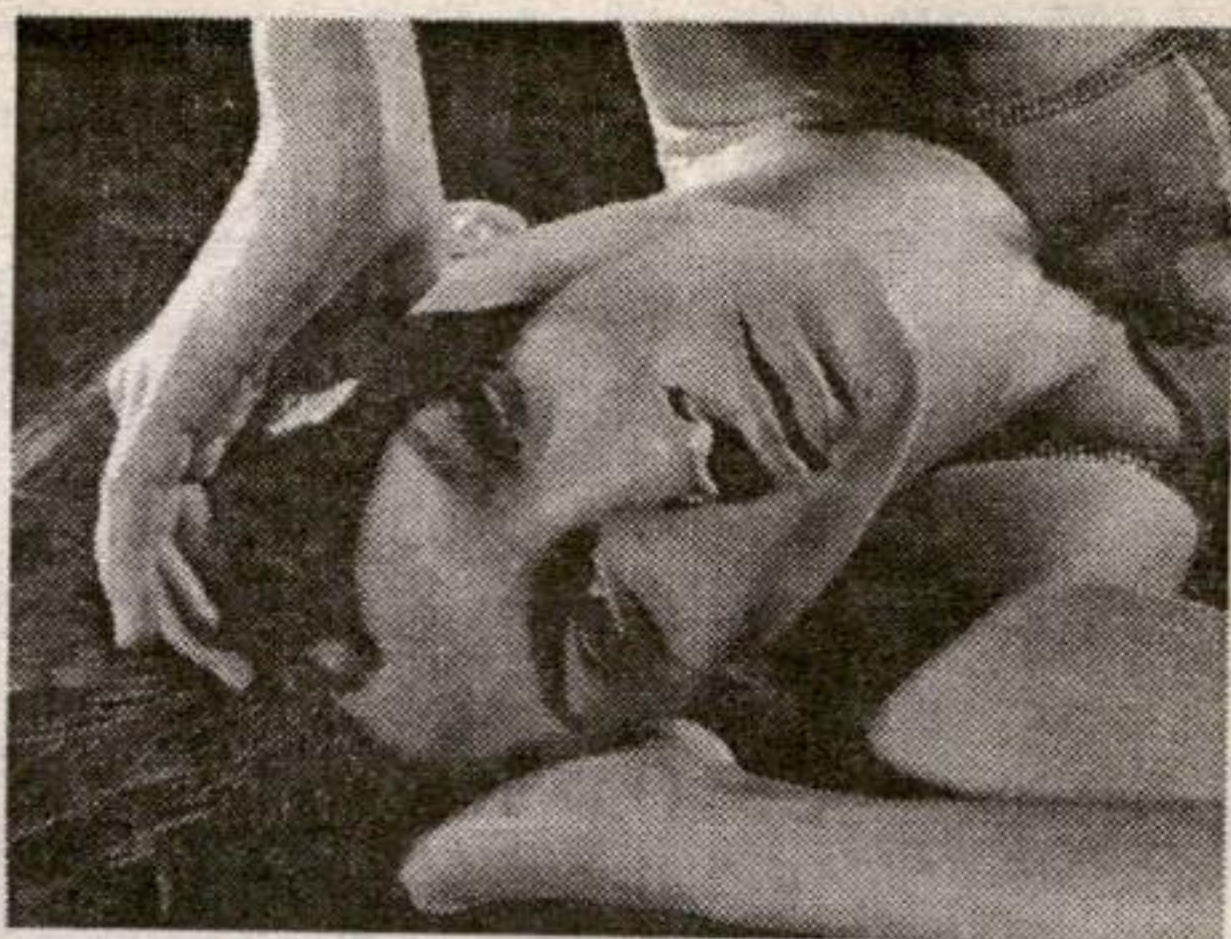
Hai giờ sau, bệnh nhân lại tỉnh dậy, lại nhìn cô y tá và nói: "Cô đẹp **đấy**".

- Thế chuyện gì đã xảy ra với **tuyệt vời** vậy? - cô y tá thắc mắc.

- Hết thuốc mê rồi - bệnh nhân đáp.

V.M.ĐỨC
(Sưu tầm)

■ NẾU KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, NÊN RỜI KHỎI GIƯỜNG...

Đó là lời khuyên của một nhóm bác sĩ ở khoa y Trường Đại học Virginia (Mỹ) sau quá trình nghiên cứu theo dõi khoảng 100 người bị chứng mất ngủ, họ có tuổi trung bình là 65. Công trình nghiên cứu này được tài trợ bởi Viện Tâm thần quốc gia của Mỹ.

Họ chia các đối tượng ra làm 4 nhóm để điều trị chứng mất ngủ:

Nhóm 1: Thay đổi tập quán ngủ.

Nhóm 2: Dùng thuốc an thần Temazepam.

Nhóm 3: Kết hợp cả hai phương pháp trên (vừa thay đổi tập quán, vừa dùng thuốc).

Nhóm 4: Dùng thuốc giả vô hại (placebo).

Kết quả theo dõi trong một thời gian ngắn cho thấy, điều trị theo cách thứ 3 là có hiệu quả nhất (63%), kế đó là cách thứ nhất (55%) rồi đến cách thứ 2 (46%) và cuối cùng là cách thứ 4 (16%).

Nhưng nếu theo dõi trong suốt

thời gian dài hơn, thì cách thứ nhất (thay đổi tập quán) tỏ ra là có hiệu quả lâu bền. Còn cách thứ hai (dùng thuốc) sẽ không có hiệu quả lâu dài, vì người ta sẽ lờn thuốc.

Do đó, công trình nghiên cứu trên khuyên nên áp dụng phương pháp thay đổi tập quán ngủ, tuy có mất nhiều thời gian, nhưng có tác dụng lâu dài.

Sau đây là một số lời khuyên:

- Chỉ lên giường khi cảm thấy buồn ngủ.

- Chỉ sử dụng giường để ngủ và để làm tình. Không nên nằm trên giường để đọc sách, xem tivi hoặc lướt web vì mất ngủ.

- Nếu sau 15 - 20 phút mà không ngủ được, nên ra khỏi giường và đi sang các phòng khác.

- Lặp lại công việc này nhiều lần cho đến khi buồn ngủ mới thôi.

- Thức dậy đúng giờ mỗi buổi sáng, dù đêm trước ngủ nhiều hay ít.

■
XUÂN CHÍNH
(Theo Reuters)

Giải đáp y học

Tiến sĩ y học LÊ TRỌNG BỔNG

• Ngô Trí V. (Nghệ An)

Hỏi: Cháu bị cận đã một năm, từ 1,25 điốp nay đã 2,75 điốp. Có người nói "đeo kính nhiều thì cận nặng thêm", làm cháu hoang mang quá...

Đáp: Người nói như vậy chắc chắn không phải bác sĩ, càng không phải bác sĩ nhãn khoa. Cháu phải đeo kính cận thường xuyên khi phải nhìn xa; còn khi nhìn ở khoảng cách gần, thấy mắt thường nhìn vẫn rõ thì bỏ ra cho đỡ khó chịu.

Cháu nên xin phép thầy cô phụ trách xếp cho ngồi ở vị trí gần bảng.

Tóm lại là đừng để cho mắt phải làm việc căng thẳng, vô ích và có hại, giúp cho việc tăng số được vừa phải hoặc ngừng; nếu thấy nhìn kém rõ hơn là phải đi đo lại để kịp thời thay kính.

• Phùng Tự Kh. (An Giang)

Hỏi: Xin cho biết: Củ mạch môn dùng độc vị hay kết hợp với các vị gì để làm nhuận phổi, long đờm và trị ho? Tam thất cũng vậy, khi dùng cho phụ nữ sau khi sanh, trọc huyết ứ?

Đáp: 1. Theo GSTS dược học Đỗ Tất Lợi, củ mạch môn (còn gọi là mạch môn đông, lan tiên) có thể dùng độc vị (mỗi ngày 6-20 g dưới dạng thuốc sắc) hoặc phối hợp với một số vị, như trong bài thuốc chữa ho, khó thở, ho lâu ngày sau đây:

Củ mạch môn đông 16 g, bán hạ 8 g, đẳng sâm 4g, cam thảo 4 g, gạo nếp sao vàng 4 g, đại táo 4 g, nước 600 ml. Sắc trên bếp nhỏ lửa còn 200 ml, chia uống làm 3 lần trong ngày.

2. Tam thất (còn gọi là sâm tam thất), cũng theo tác giả trên, ngoài tác dụng bổ không kém nhân sâm, có thể sử dụng dưới dạng thuốc sắc hay thuốc bột, mỗi ngày 4-8 g. Dùng trong các trường hợp bị chấn thương có ứ huyết, sưng đau.

Ngoài ra, theo kết quả một số công trình nghiên cứu trong nước, tam thất có tác dụng phòng ngừa hiện tượng ung thư hóa. Cách dùng tiết kiệm nhất là ngâm một mẫu củ, để cho thuốc ngấm dần qua niêm mạc miệng, không bị dịch tiêu hóa tác động (ban đầu thấy đắng, nhưng về sau lại thấy vị ngọt dễ chịu).

• Nguyễn T. V. (Thiệu Hóa, Thanh Hóa)

Hỏi: Xin cho biết: Trong việc chữa mập, ngoài việc tăng cường vận động thể lực, ăn uống vừa phải..., có thuốc gì giúp xuống cân không?

Đáp: Song song với việc thực hiện thường xuyên kế hoạch "tăng chi, giảm thu" của mình, bạn có thể dùng thêm một trong hai loại thuốc EPO (Evening Primrose Oil, chiết xuất từ cây *Oenothera biennis* L., cây thuốc cổ truyền của người da đỏ Bắc Mỹ):

- EPO 600 mg (Úc), lọ 60 viên, giá khoảng 110 ngàn, mỗi ngày uống 1-2 lần, mỗi lần 1 viên, trong 4-6 tuần.

- EPO 1.000 mg (Mỹ), lọ 60 viên, giá khoảng 120 ngàn, dùng như trên.

• Nguyễn Đăng L. (Quảng Ngãi)

Hỏi: Cháu năm nay 16 tuổi. Gần đây có những đêm ngủ nằm mơ không biết thế nào mà bộ phận sinh dục của cháu tiết ra tinh trùng, làm cháu rất khó chịu. Xin Tòa soạn cho biết có cách gì giúp cháu không tiết ra tinh trùng được không?

Đáp: a) Chúng mình cần thống nhất về ngôn từ trước đã.

- Chất cháu thấy xuất ra khi ngủ mê gọi là tinh dịch (trong đó có hàng triệu tinh trùng mà mắt thường không thể nhìn thấy).

- Nếu làm cho hai tinh hoàn của cháu không thể tiết ra tinh trùng thì sẽ làm cho cháu trở thành vô sinh, nghĩa là sẽ không có người nối dõi.

b) Nằm mơ thấy quan hệ với người khác giới rồi phóng ra thì gọi là mộng tinh, một hiện tượng sinh lý bình thường ở nam giới từ khi dậy thì cho đến khi đi theo tiên tổ, tất nhiên ở mức độ khác nhau tùy lứa tuổi và hoàn cảnh.

Nếu hằng tháng mộng tinh một đôi lần thì không ảnh hưởng gì; nếu nhiều quá sẽ gây mệt mỏi, buồn ngủ, người gầy sút do mất nhiều "chất" một cách vô bổ.

Cách khắc phục như sau:

- Tránh xem phim ảnh hoặc sách báo nói chuyện làm tình, nhất là trước khi đi ngủ.

- Tham gia các hoạt động văn hóa lành mạnh: ca hát, nhạc nhẹ, dân ca...

- Thể dục thể thao đều đặn, lao động giúp gia đình... làm cho cơ bắp hoạt động nhiều sẽ làm cho giấc ngủ sâu, yên.

- Mặc xì líp giữ chặt dương vật ở tư thế xuôi xuống như khi ta đứng, ngăn không cho nó ngóc lên khi cương cứng (vì hề cương cứng mà ngóc lên là nó sẽ phóng tinh trong khi ngủ đấy). Nhưng xì líp phải đủ chỗ, để không ép vào bộ phận sinh dục.

- Khi ngủ đừng ôm gối hay kẹp gối.

• **Lê Thu H. (Vĩnh Phúc)**

Hỏi: Chúng cháu xây dựng đã hai năm nay. Năm đầu, chúng cháu "kế hoạch hóa", sau đó "thả phanh" để có con vẫn chưa thấy gì. Hiện cháu đã 22, chồng cháu 30 tuổi. Xin cho chúng cháu một lời khuyên.

Đáp: Chuyện hệ trọng như vậy mà cháu không ghi địa chỉ cụ thể, làm sao biên thư riêng nói tỉ mỉ được (KTGD chưa hề để lộ một bí mật nào của bạn đọc, vì mọi thư từ đều được người phụ trách tự tay thiêu hủy).

"Thả phanh" thì làm sao thắng lợi được. Noãn (trứng chưa thụ tinh) chỉ rụng vào ngày thứ 14 của vòng kinh (ngày thấy kinh đầu tiên được tính là ngày thứ 1), lại chỉ sống được tối đa 6-8 giờ. Và thật khó nói chính xác đúng giờ nào noãn rụng, chỉ áng chừng thôi. Còn tinh trùng đã vào cơ quan sinh dục nữ thì dù đông và khỏe đến mấy cũng chỉ thọ được khoảng 72 giờ.

Trường hợp các cháu, nếu tinh dịch đủ tiêu chuẩn và bộ máy sinh dục nữ bình thường, có thể hy vọng có con bằng cách sau đây:

- Trước đó vài tuần, hoặc hơn tùy theo tình hình, hai người nên "tạm cách ly", nghỉ ngơi và bồi dưỡng tốt, để đảm bảo mật độ tinh trùng thật cao (chỉ một con lọt được vào noãn, nhưng lại cần đến sức công phá của nhiều con khác).

- Từ ngày thứ 12 đến ngày thứ 14, hai cháu phải quan hệ liên tục, cứ 8-12 giờ một lần, nhằm duy trì sự có mặt của tinh trùng đủ số lượng và sức lực để bơi lên tận ống dẫn trứng để tiếp cận với noãn.

Sau khi phóng tinh, người nam "rút lui" ngay, còn người nữ vẫn giữ tư thế nằm ngửa và bắt chéo hai chân, nhờ người nam kê giúp một chiếc gối ở mông để giữ tối đa lượng tinh dịch trong âm đạo, thời gian khoảng 20-30 phút.

Trong thời gian này sẽ rất mệt, nhất là người nam cần ngủ bù và dinh dưỡng tốt (mỗi lần dùng 2-3 lòng đỏ trứng gà tươi đánh trứng đường rất tốt). ■

■ TRIỆU PHÚ đăng quảng cáo... tìm vợ

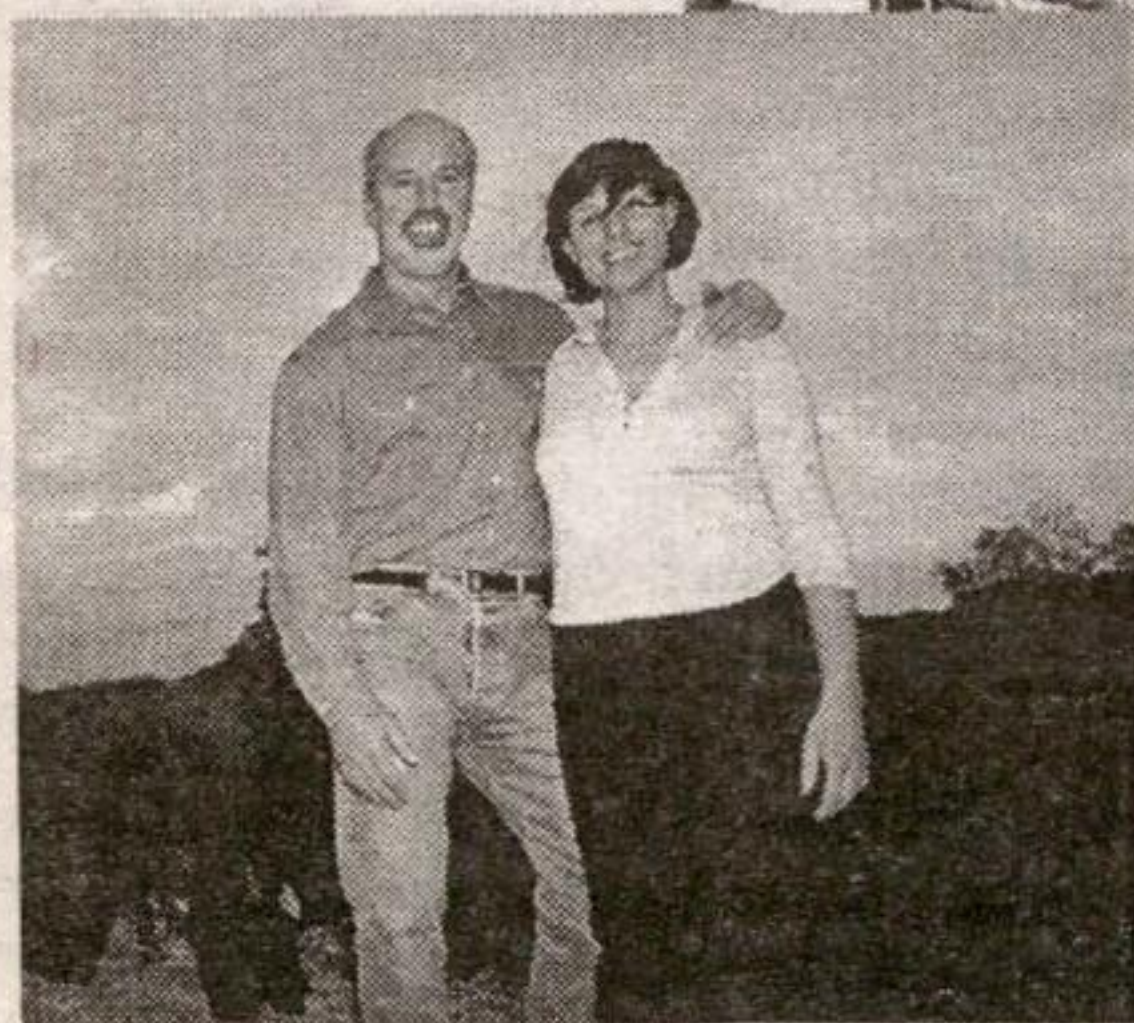
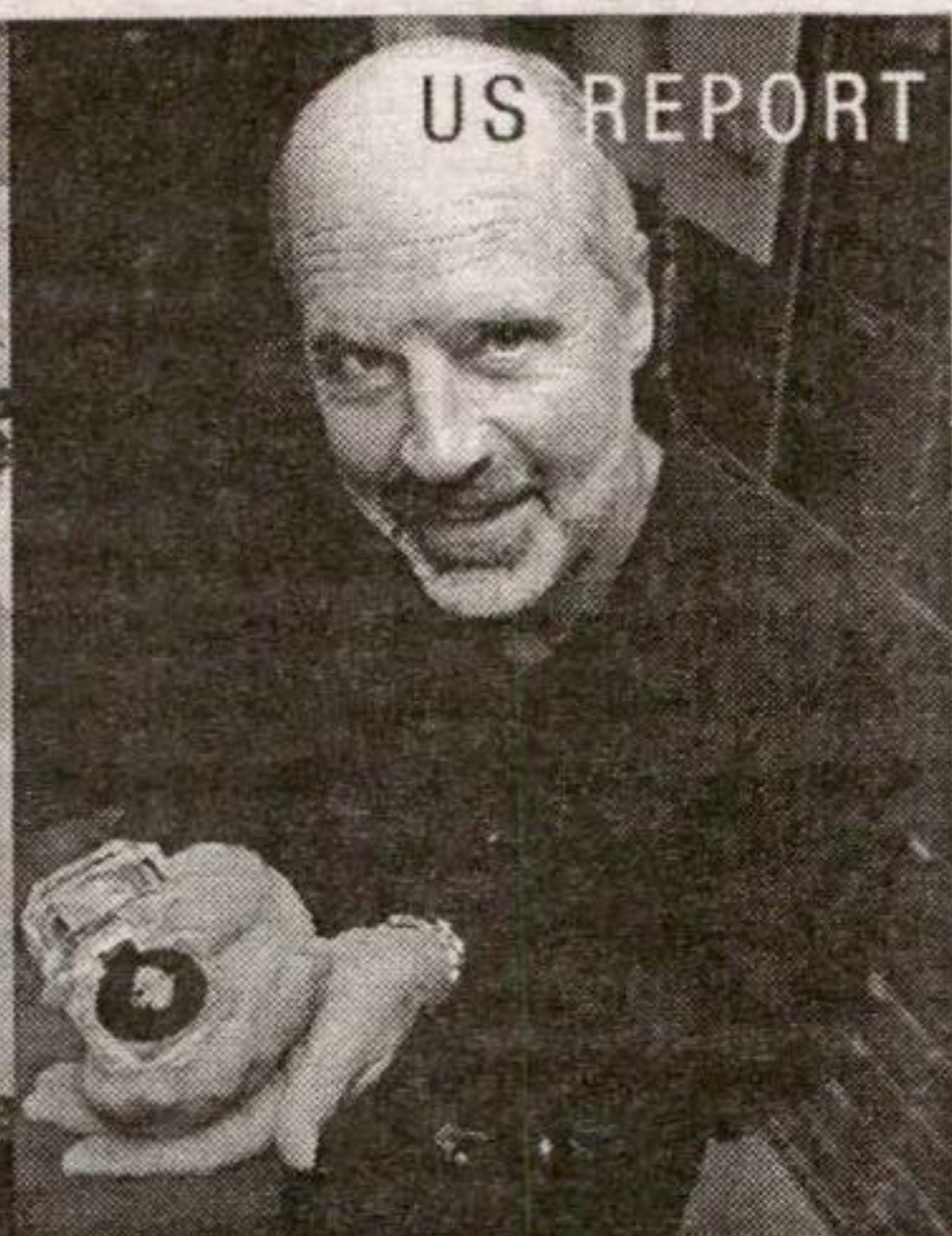
Khi ông trùm dầu hỏa Mỹ Mike Mullen xuất hiện trên chương trình TV Oprah quảng cáo tìm vợ, ông đã nhận được 48.000 lá thư từ các phụ nữ. Nhưng ông hiện vẫn chưa tìm được «một nửa kia» của mình.

Mike Mullen có lẽ là người đàn ông duy nhất trên thế giới gặp khó khăn trong việc tìm vợ. Độc thân, lịch lãm và rất giàu có, người đàn ông này quyết định

tìm cho mình một cô vợ vào năm 2000, và chuẩn bị từ bây giờ không phải là quá sớm. Để chứng minh rằng ông nghiêm túc, nhà triệu phú người Texas này đã mua sẵn một chiếc nhẫn

Ảnh nhỏ: Luật sư Bryan Miller đang lựa thư.

Ảnh lớn: Chiếc nhẫn đính hôn kim cương mà Mullen mua cho người vợ tương lai.

▲ Mullen cùng với một đối tượng hẹn hò, một nhà báo có tên là Susan Carpenter, tại trang trại ở Dallas của ông.

Mullen thời còn chơi bóng bầu dục. ►

đính hôn bằng kim cương 13 carat trị giá 500.000 đôla cho cô dâu tương lai. Tuy nhiên cho đến tận giờ chiếc nhẫn đó vẫn còn nằm trong một trong 4 căn nhà sang trọng của ông (một trang trại, một biệt thự 22 phòng ở Dallas, một căn nhà trên bãi biển ở vịnh Mexico và một căn nhà nghỉ trượt tuyết ở Colorado) mặc dù ông tròn 48 tuổi này, là một cựu cầu thủ (bóng bầu dục) chuyên nghiệp, không phải là thiếu những mai mối. Kể từ khi quảng cáo tìm vợ trên chương trình Oprah, ông đã tiếp xúc, hẹn hò với hàng tá các phụ nữ mơ trở thành bà Mullen tương lai. Để rồi ông vẫn cứ cô đơn mặc dù đã nhận được 48.000 lá thư của các “ứng cử viên”, những người mà ông tiếp xúc với mật độ 2 người/tuần.

Mullen không phải là chưa biết đến gia đình. Ông đã lập gia đình 2 lần, và cả 2 đều với những phụ nữ tên Debby. Ông cho biết rằng cuộc hôn nhân đầu tiên của ông là do... chạy theo bạn bè. “Tất cả bạn bè tôi đều lập gia đình, tôi thấy mình bị bỏ rơi, thế là tôi cũng lập gia đình”, ông nhớ lại. Năm năm sau họ ly dị, có được một đứa con gái. Vài năm sau đó, Mullen đi tiếp bước nữa. Cuộc hôn nhân lần này kéo dài được 10 năm và ông có thêm 2 con trai sinh đôi. Mullen đã ly dị bà Debby thứ hai vào năm 1987, và kể từ đó ông cập bổ không ngừng với đủ mọi phụ nữ khác nhau: người mẫu, diễn viên, y tá, nhân viên chứng khoán, thậm chí với cả người mẫu của tạp chí *Playboy*. Thế mà ông vẫn không tìm được “người trong mộng”, và bây giờ phải quảng cáo trên chương trình Oprah.

Mặc dù Mullen tuyên bố ông tìm kiếm một người vừa là bạn vừa là người yêu, nhưng ông có vẻ đề cập nhiều đến dáng vẻ và hình thể của đối

tượng. Ông cũng nói rằng ông không tìm một loại phụ nữ cụ thể nào cả, nhưng lại thêm vào: “Tôi tìm phụ nữ ở độ tuổi từ 27 – 42, mạnh khỏe, không hút thuốc và có hàm răng đẹp”. Một số phụ nữ cố làm cho lá thư của họ nổi bật bằng cách gửi kèm theo các món quà, chẳng hạn đồ chơi hoặc bong bóng, và thậm chí cả băng hình video gợi dục của chính họ. Tất cả các lá thư này đều được hồi âm, nhưng chưa đến 1/1.000 lá thư (tức chưa đến 1/1.000 nữ “ứng cử viên”) là nhận được lời đề nghị có một cuộc tiếp xúc hẹn hò trực tiếp. “Tiêu chuẩn lựa chọn là dựa trên sở thích, sắc đẹp và tuổi tác”, Mullen giải thích. Tất cả công việc tuyển chọn này được luật sư Bryan Miller của Mullen thực hiện: ông sẽ xem xét các lá thư (thường có kèm ảnh) và tiến cử cho Mullen những “gương mặt” thích hợp nhất.

Một trong những địa điểm yêu thích cho các cuộc hẹn hò của Mullen là trang trại 1.500 mẫu Anh (6.075.000 m²) của ông ở Dalas. Ngoài ra, những đối tượng được chọn hẹn hò còn được mời đi ăn ở nhà hàng, đi mua sắm ở bang khác bằng máy bay riêng, hoặc đi du thuyền vòng quanh vịnh Mexico...

Khi được cho rằng việc quảng cáo tìm vợ sẽ mở ra một cánh cửa rộng lớn cho những phụ nữ “đào vàng”, Mullen cho biết rằng ông sẽ biết có cái gì đó bất ổn khi mà cuộc đối thoại (giữa ông và đối tượng hẹn hò) tập trung vào tài sản của ông. “Chuyện tình cảm không thể tốt đẹp nếu dựa vào chủ nghĩa vật chất. Phải có yếu tố tinh thần trong đó, bởi vì mai đây tôi có thể trắng tay. Ai mà biết được?” - Mullen cho biết ý kiến. ■

NGÂN ANH

(Theo *Marie Claire*)

Việc MÔ MẢ BÀN THỜ TỔ TIÊN *nỗi băn khoăn còn đó*

Những năm gần đây, do cuộc sống ngày càng khá dần lên, người sống càng có điều kiện để quan tâm hơn tới người chết. Việc mô mả, bàn thờ tổ tiên... những khoảnh đời thiêng liêng gắn bó từ bao đời nay của người Việt đang được các dòng họ, mỗi một gia đình quan tâm lưu ý. Bên cạnh những nét đẹp văn hóa về phong tục, tập quán vẫn còn không ít những suy nghĩ lỗi thời, lạc hậu mang tính phong kiến gây cản trở không ít cho việc phát triển xã hội, gây mâu thuẫn trong từng gia đình, dòng họ, làng xóm. Chỉ một chuyến về quê, có biết bao nhiêu chuyện vui buồn về đề tài này khiến tôi phải băn khoăn, suy nghĩ.

Trong những năm kháng chiến chống Mỹ, thị xã ĐH đã bị bom đạn Mỹ san bằng, người dân phải sơ tán lên vùng rừng núi. Cũng vì vậy mà mô mả người thân lưu lạc khắp nơi. Hòa bình lập lại,

song song với việc đưa dân về địa bàn cũ, chính quyền địa phương cũng đã nhanh chóng quy hoạch khu vực nghĩa trang để giúp dân quy tập mô mả người thân để tiện bề thăm viếng, chăm nom. Hơn 15 năm qua, từ vùng

đôi hoang đến nay khu nghĩa trang hình thành với hàng ngàn ngôi mộ được xây cất khang trang. Và cũng từ đó người dân ở đây hình thành một tập tục mới: cứ vào sáng Mừng Một Tết việc đầu tiên của mỗi gia đình là nhắc nhau lên mộ thắp hương cho người thân. Bởi vậy cứ vào lúc bình minh của năm mới khu vực nghĩa trang bỗng trở nên tấp nập. Ai chưa lên được để thắp cho người thân một nén nhang là thấy trong lòng áy náy day dứt như chưa tròn bốn phận. Trong buổi sáng mát mẻ, yên tĩnh thắp nén nhang cho người khuất, những người còn sống đã gửi vào đấy bao sự nhớ thương, thành kính, biết ơn và cả niềm tin hy vọng vào một năm mới tốt đẹp.

Từ quê ngoại, tôi về thăm quê nội là xã VT thuộc khu vực Vĩnh Linh cũ. Đây cũng là trọng điểm đánh phá ác liệt của đế quốc Mỹ, là con đường tiếp tế ra đảo Cồn Cỏ năm nào. Bây giờ làng vẫn rất nghèo. Mồ mả người chết không được quy hoạch tập trung. Dân trong làng mỗi lần đi thăm mộ là phải vác cuốc đi một buổi. Vì mồ mả nằm phân tán, rải rác không có điều kiện trông coi, lại sợ việc thù oán nên ở đây các ngôi mộ đều không có bia mộ. Bởi vậy ở làng thỉnh thoảng lại có hiện tượng mất mộ. Cũng có thể do nhầm lẫn mà sinh ra tranh giành mộ của nhau. Những cuộc chiến bất phân thắng bại đã khiến gây thù oán giữa những người sống. Những ngôi mộ xây trên cát thì luôn bị hiện tượng sạt lở, trâu bò giẫm đạp khiến người sống phải đau lòng. Không biết trình trạng này còn diễn ra bao nhiêu lâu nữa?

Có lần đi dự đại hội của một liên

hiệp, tôi đã gặp một chuyện lạ. Tôi thấy có vài vị là giám đốc, có vị thậm chí đã từng là đại biểu HĐND tỉnh giơ tay lên xin rút tên khỏi danh sách Đảng ủy. Nhìn mặt các vị đó thì lạ lắm vừa bên lên mà lại vừa ánh lên niềm hân hoan. Hỏi ra mới hay là các vị vừa vi phạm luật sinh đẻ có kế hoạch. Một vị tôi quen cho hay: hai đứa đầu của anh là "thị mệ", liêu đến đứa thứ ba may quá được thẳng cu, vậy là có con nối dõi muốn ra sao thì ra. Từ bao đời nay quan điểm "trọng nam khinh nữ" của giai cấp phong kiến ăn sâu vào tiềm thức của người Việt Nam. Bàn thờ, mồ mả cha mẹ là do con trai đảm nhận. Con gái "xuất giá tòng phu", không có quyền thờ cha mẹ có khi ngay cả trong nhà do sức của cả hai vợ chồng xây dựng nên. Cứ vậy mà biết bao mâu thuẫn gia đình nảy sinh. Luật sinh đẻ có kế hoạch liên tục bị vi phạm cũng chỉ vì các ông bố bà mẹ quá "khát" con trai. Đối với họ "nhất nam viết hữu, thập nữ viết vô". Chẳng đâu xa, cứ nhìn và nghe ngay trong gia đình những người thân của tôi cũng thấy đủ chuyện đau đầu quanh cái bàn thờ gia tiên. Cha tôi mất, cô em gái tôi có ý định đem ảnh cha lên đặt trên bàn thờ của gia đình (ngôi nhà là do hai vợ chồng cô em tôi tạo dựng nên), nhưng bị bà mẹ chồng dứt khoát không cho, chỉ vì lý do đây là bàn thờ của dòng họ con trai bà, bà không thể "vái lạy một lúc cả hai ông". Em tôi phần thương cha, nên cứ tủi phận, rồi khóc lóc, oán giận bà mẹ chồng. Em kể tôi không giải quyết được mâu thuẫn giữa mẹ và vợ, tức giận quá cứ nắm tay vào tường đến bật cả máu. Cuối cùng vì

thương chồng, cô em tôi đành đem ảnh cha vào phòng ngủ kể bên để thờ. Chị gái tôi thì có vẻ tuân thủ nguyên tắc hơn. Bàn thờ của gia đình chỉ duy nhất thờ bên gia đình chồng. Có lần chị nói với tôi với vẻ thật ngậm ngùi: “Mình dù có đặt ảnh thờ cha mình thì cha mình cũng chỉ về chơi thôi chứ không thể về ở được”. Nhưng mâu thuẫn cũng từ đó mà sinh ra. Chị tôi lại sinh ra đúng hai “vịt trời”. Khỏi phải nói là chị thêm một cậu “quí tử” đến thế nào! Nhưng cả hai vợ chồng chị tôi đều là cán bộ nhà nước làm sao mà sinh con thứ ba? Có lần tôi nghe chị tôi nói giỡn: “*Hay là anh chị làm ly hôn già để sinh thêm một đứa rồi tính sau?*” Nghe mà lạnh cả gáy.

Gia đình chồng tôi lại gặp chuyện oái oăm theo kiểu khác. Lần này lại là phía họ nhà chồng không chịu việc để hương hỏa “*dăng mình*” mà lại tá túc trong bàn thờ “*dăng vợ*”. Chuyện là thế này. Cha mẹ chồng tôi mất sớm. Con cái đều có gia đình riêng và đi ở chỗ khác. Ngôi nhà bị ủy ban xã ủy đi để lấy đất cho xã viên trồng cà phê. Điều gay cấn xảy ra là con cái không biết đặt bàn thờ chính của cha mẹ ở đâu. Ba cô con gái đã lấy chồng không thể lập bàn thờ cha mẹ mình. Ba người con trai lập nghiệp xa xứ. Còn anh con trai trưởng lấy vợ ở quê. Tưởng rằng việc đặt bàn thờ của cha mẹ ở nhà anh là hợp lý nhất. Vậy mà rốt cuộc cũng không xong. Chỉ vì lý do nghe ra thật rắc rối. Mặc dù xác nhà là của bên chồng nhưng lại xây trên đất nhà vợ, nên nghiễm nhiên bàn thờ bên vợ còn đó, không thể đưa hương hỏa bên chồng về được. Nếu cứ lập bàn thờ thì dân

trong làng cũng không ai đến thấp hương, “*đất theo quê, lễ theo thói*” mà. Cứ loanh quanh luẩn quẩn vậy mà đã 10 năm nay rồi cứ mỗi lần cúng giỗ bố mẹ chồng tôi, mọi người cứ phải gánh đồ cúng ra mộ. Cúng xong rồi ăn uống ở đó luôn. Và đến nay nỗi canh cánh bên lòng của họ nhà chồng tôi còn đó: con cái đều có nhà cửa mà chưa lập được bàn thờ hương khói ở làng cho cha mẹ.

Việc thờ tự ở nhà cha mẹ tôi lại có cung cách khác hẳn. Cha tôi là trưởng nam. Bà nội tôi cũng sống chung trong gia đình. Đã 45 năm qua gia đình tôi chưa bao giờ xáo trộn về chuyện bàn thờ gia tiên. Mẹ tôi là một người phụ nữ rất coi trọng việc chăm sóc mồ mả, cúng bái, thờ tự. Năm 1954, tất cả các chị em của bà đều bỏ quê mà đi ra Bắc vào Nam. Riêng bà không thể dứt quê mà đi được chỉ vì một lý do thật đơn giản: để mồ mả ông bà cha mẹ ở lại ai trông coi? Vậy mà cách thờ tự của bà thật là thoáng. Trên bàn thờ trang trọng của gia đình, tôi thấy có đủ ảnh ông bà nội ngoại để cạnh nhau. Cha mẹ tôi luôn nhất trí về cách thờ tự: cúng bái là việc để con cái tưởng nhớ đến ông bà, cha mẹ. Và ông bà ngoại cũng được kính trọng như ông bà nội khi sống cũng như sau khi đã chết. Đến nay ba mẹ tôi rất yên tâm về con cái mình: hầu hết đều tốt nghiệp đại học. Tất cả đều đã có gia đình riêng ổn định vững vàng.

Và tôi cũng đã sớm chọn cho mình một cách thờ tự hợp lý, thể hiện sự nhớ thương hiếu thảo của con cái đối với cha mẹ cả hai bên như cha mẹ tôi đã làm. ■

DIỆU HIỀN

TÌM HIỂU

TÌNH MẪU TỬ

NƠI CÁC SINH VẬT KHÁC

• Mara

Ở vùng Patagonie (Nam Mỹ) có một giống thú gặm nhấm đặc biệt, nửa như thỏ nửa như cầy-gu-ru, đó là con *mara*. Giống như thỏ, nó đào hang làm “ấu trĩ viện” chứa đám con nhỏ của nhiều *mara* cái. Con *mara* mẹ, khi muốn cho con bú, thì tiến đến gần hang, gọi con bằng tiếng như huýt sáo. Ngay lập tức, đám con *mara* nhỏ chạy ra và con mẹ tìm đúng mấy con của mình để cho bú. Một tiếng đồng hồ sau, no nê, mấy *mara* nhỏ chui trở vào hang, trong khi *mara* cái cùng *mara* đực (trước đó lo canh chừng kẻ lạ đến quấy rầy) lại ra đi tìm mồi. Mỗi *mara* cái cố dành riêng sữa của nó cho con, nhưng nhiều khi bị con của thiên hạ xen vào bú ké.

• Dơi

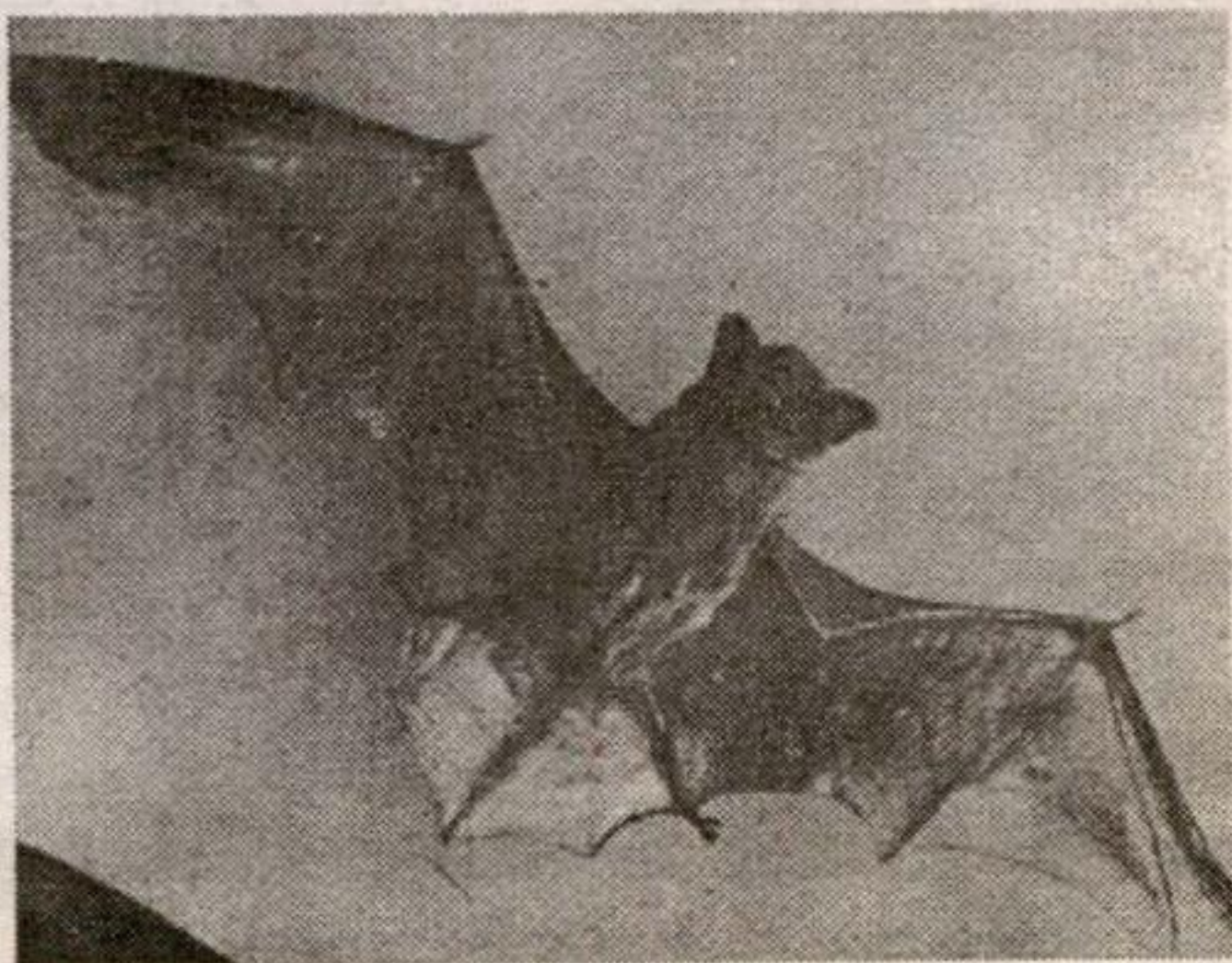
Hằng năm, các con dơi cái ở xứ Mexico di cư đến miền Nam Hoa Kỳ để sinh con. Chúng tìm một loại “ấu trĩ viện” đặc biệt: để dơi con có thể lớn trong điều kiện thuận lợi, nơi ấy phải nóng và ẩm, nhiệt độ ổn định và nằm trong vùng có thức ăn dồi dào. Hiếm có hang động đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn ấy, do đó có một số

hang động chứa hơn 5 triệu con dơi.

Ban đêm, dơi cái để con chúng trong động khi bay đi săn mồi. Để hạn chế việc mất nhiệt lượng (vì chúng còn ít lông) nên dơi con đeo dòn cục vào nhau (mỗi mét vuông có đến 2.000 con). Khi trở về, dơi mẹ đậu gần nơi nó đã “gửi” con, rồi lên tiếng gọi và con nó đáp lại. Dơi con chỉ có thể xê dịch vài phân, nên mẹ nó, nhận dạng qua thính giác, vạch đám dơi con dày đặc để đến gần cho con bú – chứ không cho mấy con dơi khác hưởng bầu sữa của mình.

• Voi

Nơi loài voi, sự giúp đỡ của mấy con cái rất đáng kể trong việc nuôi con. Trong một bầy, voi trưởng thành

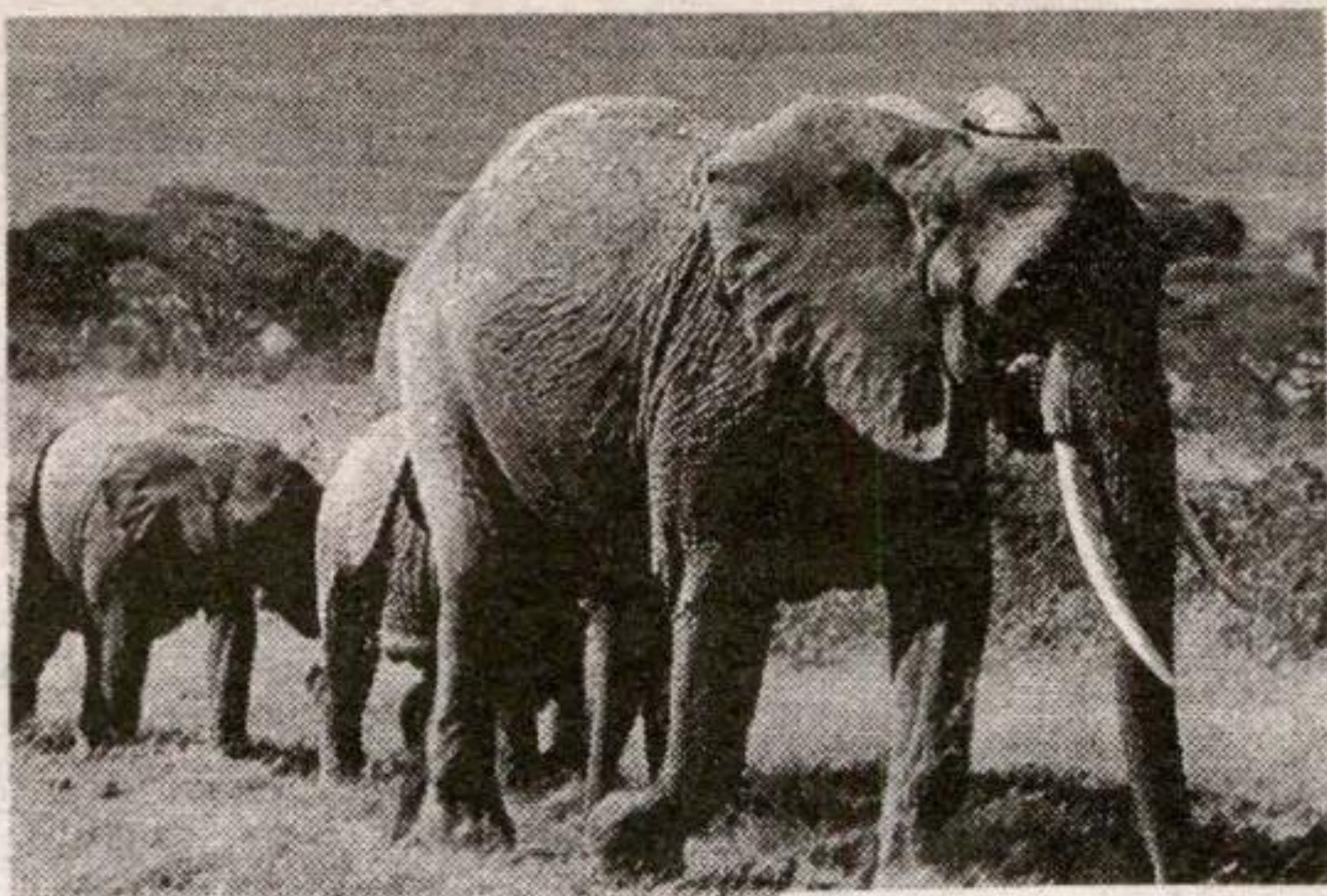

thường là voi cái, còn voi đực thì thích sống cô độc. Voi con ra đời là một biến cố thực sự. Tất cả các voi cái bao quanh voi mới sinh, dùng vòi ve vuốt và giúp nó tuột khỏi lớp màng mỏng bao bọc. Sau một tiếng đồng hồ, voi con có thể bước đi, nhưng vẫn chưa vững trên 4 chân. Khi nghe tiếng kêu cứu của nó, các voi cái sẵn sàng giúp đỡ. Và chẳng bao lâu sau, mẹ nó khỏi phải lo lắng về nó nữa, mà để cho các voi cái khác chăm sóc.

Voi con bú mẹ đến 2 tuổi, và đôi khi cũng thích ngậm vú không có sữa của mấy con voi cái khác, giống như các em bé ngậm núm vú. Nếu voi con mồ côi mẹ, thì nó dễ dàng tìm được một voi cái khác làm mẹ.

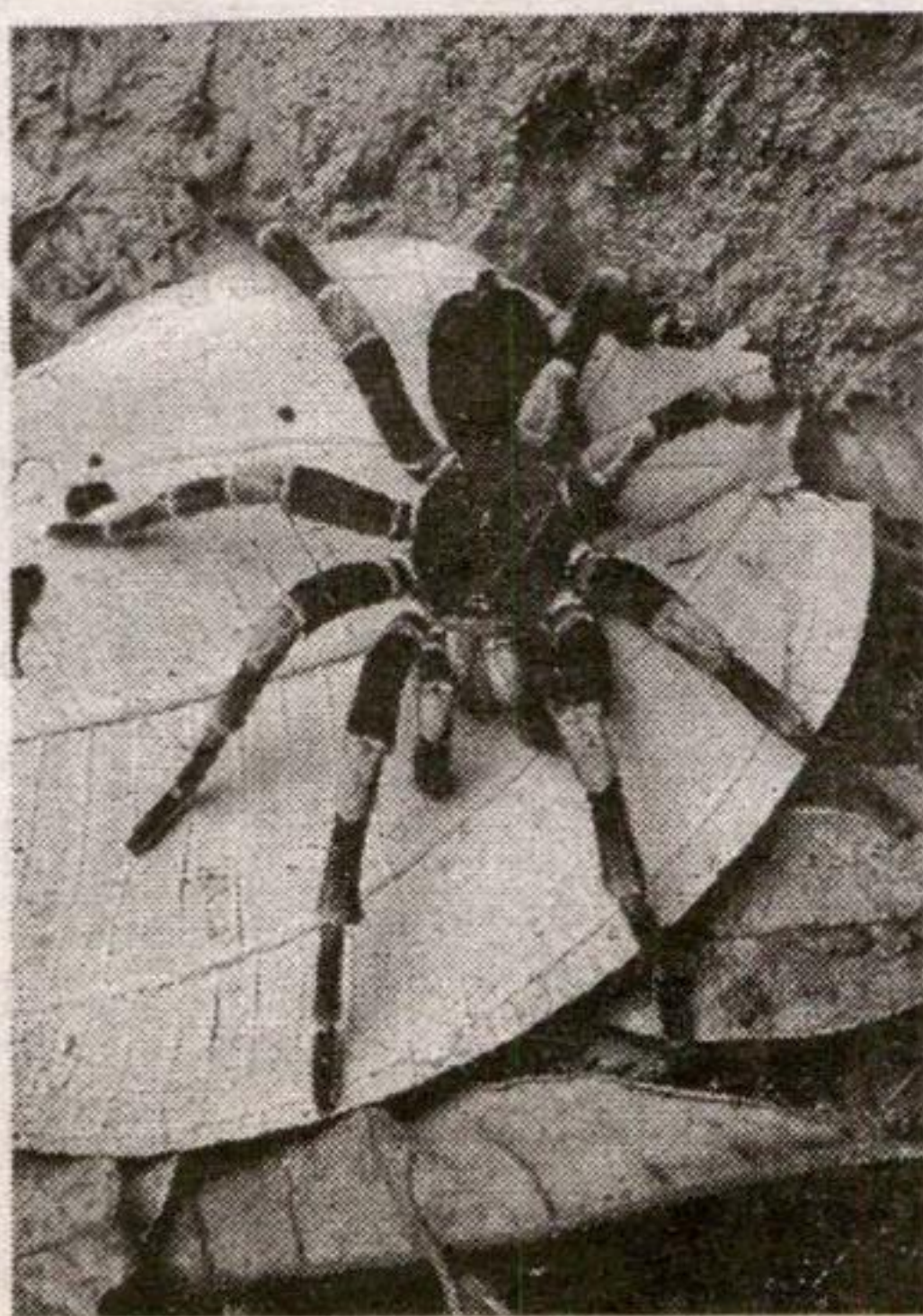
• Nhện

Sau khi đẻ trứng, nhện nhện bao xung quanh bằng thứ tơ chúng dệt mạng, thành cái kén bảo vệ. Có những giống nhện giữ trứng cho đến khi nở (bằng cách mang theo mình) còn một số khác thì bỏ rơi kén, và đám nhện con phải tự lo liệu. Nhiều giống nhện xây dựng một hang ổ và giữ nhện con bên mẹ trước khi chúng phân tán. Đối với vài giống nhện kênh (*mygale*), thời gian từ trứng đến khi nhện trưởng thành phải mất 3 đến 5 năm. Trong thời đoạn ấy, nhện con phải sống trong ổ 2 đến 3 năm. Những con nhện mang kén theo thì vẫn tiếp tục vai trò làm mẹ sau khi các trứng nở, bằng cách dệt một mạng nhện làm "hài nhi viện". Chúng sống trong đó cho đến kỳ lột xác thứ hai.

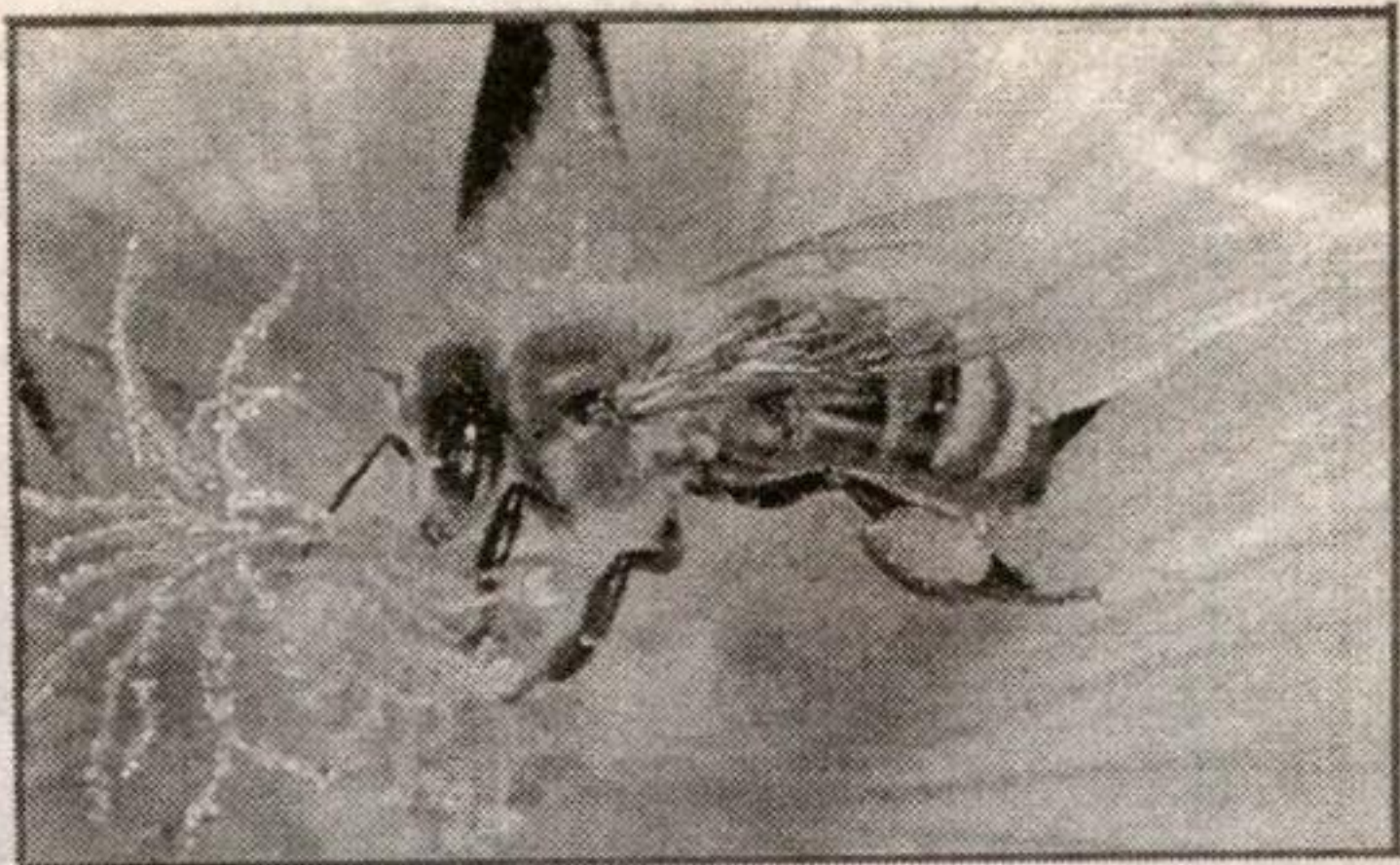

• Ong

Vào mùa xuân, ong chúa đẻ ra khoảng 1.500 trứng trong 24 tiếng đồng hồ (cứ mỗi phút một trứng). Chúng được đặt trong một chỗ chính xác của tổ ong, đó là phòng cất trứng. Ba ngày sau, ấu trùng ra khỏi trứng và được ong thợ tiếp tế ngay trong ngăn ổ ong của nó. Nó ăn mạnh đến mức chỉ 6 ngày sau, nó cân nặng gấp 500 lần chiếc trứng. Kế là giai đoạn nghỉ ngơi, để hoàn thành công việc

hóa thân từ ấu trùng qua ong trưởng thành. Các ong thợ bèn xây dựng bên trên ngăn tổ ong một cái nắp bằng sáp. Để phát triển bình thường, các ấu trùng cần một nhiệt độ đều đặn 35°C – mà các “bà vú” ong thợ giữ được bằng các phương thức đáng kinh

ngạc. Khi nào trời lạnh lẽo, ong thợ đến đập hàng ngàn con trên các tầng tổ ong chỗ phòng cất trứng. Khi nhiệt độ lên cao, chúng đem nước về ổ, tạo một lớp màng mỏng chất lỏng bên trên các tầng tổ ong, và làm cho bay hơi bằng cách “quạt” hai cánh để tạo ra gió. Mà như chúng ta biết, nước bốc hơi sẽ làm nhiệt độ hạ xuống.

Các trứng nào sẽ nở ra ong thợ thì được đặt trong các ngăn tổ ong hẹp, còn vài ấu trùng sẽ biến thành ong chúa thì được đặt trong các “nôi” êm ái hơn. Các ấu trùng sẽ trở thành ong thợ chỉ được nuôi bằng “mật dinh dưỡng” (có người gọi là sữa ong chúa) dồi dào chất bổ trong vài ngày đầu ra đời, rồi sau đó bằng chất bổ tầm thường, trong khi ong chúa tương lai thì được nuôi hoàn toàn bằng chất bổ đặc biệt. Theo các chuyên viên, mấy “bà vú” ong thợ có thêm vào chất bổ đặc biệt ấy món gì đó mà loại ong thợ tương lai không được hưởng.

● Hươu nai

Nai cái sinh con trong một chỗ yên tĩnh và không trống trải bên trên. Ngay sau khi đẻ, nó ăn luôn cả cuống nhau và nhau. Có lẽ đó là phản ứng tự nhiên nhằm ngăn ngừa ác thú. Nó cũng xóa sạch dấu vết bằng cách ăn cả cỏ có dính máu. Nai mẹ sống một mình với nai

con trong mấy tuần lễ đầu sau ngày đẻ con. Sau đó, một nai đực hoặc nai cái tơ đến sống chung làm thành một nhóm.

Sự lệ thuộc của nai con vào nai mẹ kéo dài gần 2 năm, trong thời gian ấy nó bắt chước mẹ và tập cách sống còn (tìm thức ăn, chống chọi với thời tiết xấu). Nếu thiếu mẹ, nai con mồ côi sẽ tiến triển chậm hơn mấy con khác.

Tình cảm giữa nai con và nai mẹ rất bền vững, nhất là trong năm đầu. Nai mẹ không bao giờ cho nai con không phải do nó sinh ra, bú sữa của mình.

● Cáo mỏ vịt

Con cáo mỏ vịt (ornithoryngue) sống ở Úc và đảo Tasmania. Nó có thói quen đào hai hang, một hang dành cho sinh sản và chỉ con cái sử dụng. Đó là một hành lang dài khoảng 18 mét, kết thúc bằng cái ổ, được cáo mẹ sắp đặt với lá và cỏ mọc dưới nước, ẩm ướt.

Hai tuần sau khi giao hợp, cáo cái đẻ 2 hoặc 3 trứng. Nó ấp trong 10 ngày thì trứng nở. Cáo mẹ cho cáo con bú bằng cách nằm ngửa, mấy con của nó leo lên mình, mút lấy sữa chảy ra thấm vào lông. Bởi con cáo mỏ vịt không có vú rõ rệt bên ngoài. ■

C.M. THỤY

(Theo Réponse à tout)

Kỹ thuật nuôi

CÁ LÓC

• ĐẶC ĐIỂM SINH HỌC

Cá lóc (miền Bắc có nơi gọi là cá chuối, cá quả) sống chủ yếu ở nước ngọt, nhưng vẫn có thể phát triển ở vùng nước lợ có độ mặn nhỏ hơn 15%. Cá lóc có cơ quan hô hấp phụ, do đó cá có thể sinh trưởng tốt ở môi trường nước có hàm lượng oxy hòa tan thấp và phân bố rộng ở các thủy vực như sông suối, ao đầm, đồng ruộng.... Cá lóc là loài cá dữ, thức ăn cho cá là các loài cá nhỏ, giáp xác, nhuyễn thể...

Cá lóc có tốc độ sinh trưởng tốt, sản lượng cao, thịt ngon và là mặt hàng xuất khẩu có giá trị kinh tế cao.

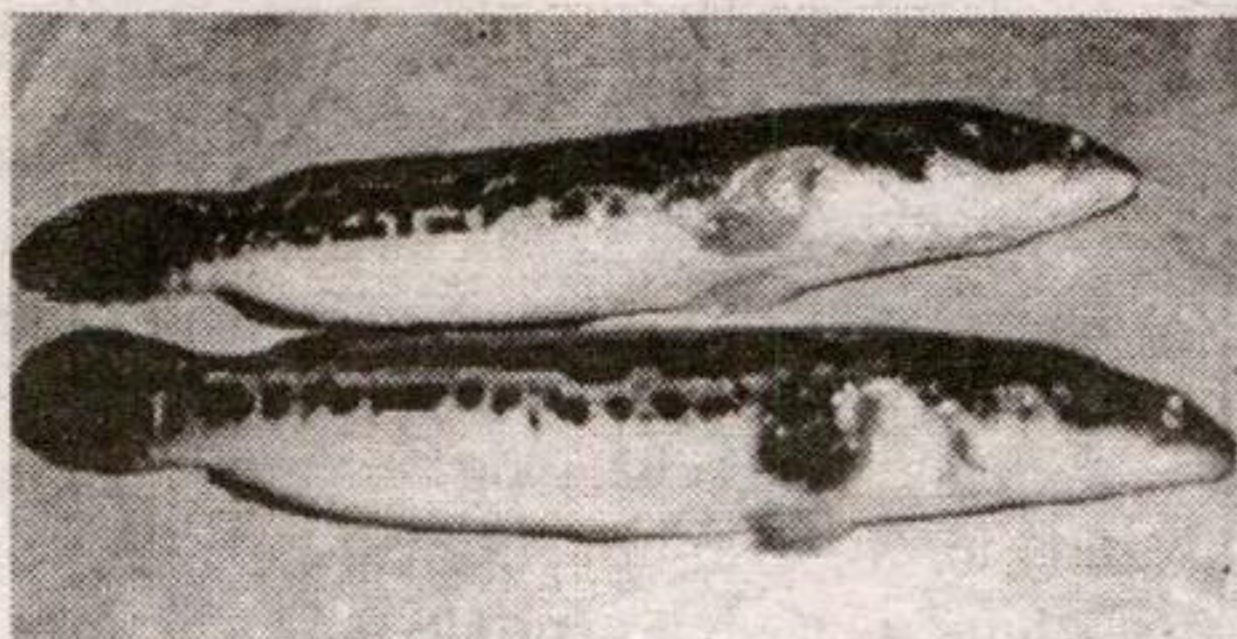
• XÂY DỰNG AO NUÔI

- Ao có điều kiện cấp nước, thoát nước thuận lợi, tốt nhất nên chọn nơi gần sông, kênh rạch...

- Ao không được rò rỉ, có bờ bao chắc chắn, mặt bờ thường cao hơn mặt nước lớn nhất trong năm 0,30-0,50m, nên xây dựng lưới ngăn bảo vệ quanh bờ bao, hạn chế cá nhảy ra ngoài.

- Độ sâu bình quân 1,2 - 2,0m.

- Tùy theo tình hình đất đai, khả năng kinh tế của từng gia đình, ao nên xây dựng có hình chữ nhật, chiều dài gấp đôi chiều rộng, diện tích từ 200m² đến vài ngàn mét

vuông.

- Ao có cống cấp nước, thoát nước riêng, đường kính cống 0,2 - 0,4m và đặt lưới chắn cẩn thận.

- Ao nuôi nên chọn gần nhà để dễ chăm sóc và quản lý.

• CHUẨN BỊ AO NUÔI

Việc chuẩn bị ao nuôi cá lóc cũng tương tự việc nuôi một số cá khác như cá rô phi, tai tượng, chép...

- Tháo nước cạn, dọn sạch rong rêu, cỏ quanh ao.

- Gia cố bờ cống, sên vét ao, bùn đáy ao chỉ còn lại khoảng 0,10 - 0,20 m.

- Xổ xả nước trong ao, phơi đáy ao từ 5-7 ngày.

- Bón vôi: Số lượng 8 - 15 kg/100 m² sao cho độ pH của nước từ trung tính đến hơi kiềm là tốt.

- Nếu ao nuôi không xả cạn được phải tiến hành diệt cá tạp, cá dữ bằng lưới hay thuốc cá. (Nếu sử dụng dây thuốc cá, áp dụng liều lượng 5gr - 10gr/m³, chỉ thả cá sau

10- 15 ngày và thả kiểm tra với số lượng ít trước khi thả toàn bộ cá ra ao nuôi).

- Đặt lưới chắn quanh ao, miệng cống cấp nước, tháo nước.

- Cho nước vào đầy ao, chuẩn bị thả cá.

• THẢ GIỐNG

Cá lóc có thể nuôi quanh năm nếu bảo đảm được nguồn nước ổn định, nguồn giống và thức ăn đầy đủ cho cá.

- Cá giống phải đồng cỡ, khỏe mạnh không xây xát, bệnh tật.

- Quy cách giống: 500 con/kg (3- 5 cm/con).

- Mật độ: 10 con/m².

- Nên thả giống lúc sáng sớm hay chiều mát.

• CHĂM SÓC, QUẢN LÝ

1- Thức ăn cho cá:

a) Từ 1,5 đến 2 tháng đầu:

+ Nguồn thức ăn: Tép, cá tạp, ốc...

+ Số lượng: 5- 8% trọng lượng đàn cá.

+ Cách cho ăn: Thức ăn được xay nhuyễn rải lên sàn ăn. Ngày cho ăn 2 lần, sáng sớm với 1/3 lượng thức ăn trong ngày và chiều tối với 2/3 lượng thức ăn còn lại.

b) Từ 2 tháng đến khi thu hoạch:

Các loại thức ăn, số lượng và cách cho ăn tương tự như ở giai đoạn 1,5 đến 2 tháng nuôi.

Thức ăn chỉ cần băm cho vừa miệng cá, đồng thời để tăng sức đề kháng, phòng ngừa bệnh tật, hàng tuần bổ sung vitamin C với liều lượng 5gr/10 kg thức ăn.

Với cách cho ăn như trên, sau 6 - 8 tháng nuôi, cá đạt trọng lượng 300 - 700gr/con.

Cá phải được cho ăn liên tục và đầy đủ, tránh hiện tượng phân đàn, sẽ làm tăng tỷ lệ hao hụt đàn cá nuôi.

2- Thay nước:

- Định kỳ 10-15 ngày thay nước 1 lần, mỗi lần thay 1/3 đến 1/2 lượng nước trong ao.

- Ở những ao có nguồn thức ăn quá dư thừa, nên tăng cường thay nước, tránh ô nhiễm nguồn nước, dễ gây bệnh cho cá.

- Có thể thả lục bình để cá trú ẩn và ổn định nhiệt độ nước trong ao, đặc biệt là trong những tháng mùa khô.

3-Bệnh cá:

Cá lóc nuôi trong ao ít bị các bệnh nguy hiểm nhưng do thả cá ở mật độ dày, việc phòng bệnh không triệt để nên cá thường xuất hiện một số bệnh sau:

a) Bệnh đốm đỏ, ghẻ, lở loét:

Cá bệnh sẽ ít ăn, bơi nhô đầu lên mặt nước, da sạm, xuất hiện các vết loét màu đỏ, lâu ngày ăn sâu vào xương, cụt cả vây đuôi, vây ngực...

Điều trị: Kết hợp 2 biện pháp:

- Khử trùng ao: 6kg vôi bột/ 100m³. Vôi hòa tan trong nước, tạt đều khắp ao.

- Sử dụng 5gr oxytetracycline và 10gr Furazon, trộn vào 10kg thức ăn cho 100kg cá, điều trị trong 5-7 ngày.

b) Bệnh giun sán nội ký sinh:

Cá chậm lớn, bụng trương to, trong bụng cá có những hạt màu trắng đục hoặc dạng sợi dẹp cuộn lại thành từng búi.

Điều trị: Định kỳ tẩy giun sán bằng cách dùng dipterex trộn vào thức ăn với liều lượng 10gr/10kg thức ăn/100kg cá. ■

KTGD

Tìm bạn

● **Nguyễn Thị Giang**, 24 tuổi, nặng 48 kg, cao 1,57 m. Thắng thắn, trung thực, sống nội tâm và hơi lãng mạn. Thích thơ, các loài hoa và yêu trẻ.. *Địa chỉ*: Tổ 2, phường Tân Giang, thị xã Hà Tĩnh, Hà Tĩnh.

● **Huy Quang**, nam, 20 tuổi, nặng 64 kg, cao 1,75 m. Tôn trọng tình bạn, vui tính, thích nấu ăn, ca nhạc, thời trang, học toán, Anh văn. *Địa chỉ*: 29 Nguyễn Công Trứ, thị xã Hà Đông, Hà Tây..

● **Lê Thị Thúy Vi**, 16 tuổi, nặng 43 kg. Vui vẻ, đôi khi buồn, tôn trọng tình bạn, ghét giả dối. Thích hoa hồng. *Địa chỉ*: Thôn Phương Cựu, Phương Hải, Ninh Hải, Ninh Thuận..

● **Đặng Thị Hạnh**, 19 tuổi, nặng 45 kg, cao 1,63 m. Hòa đồng, dễ mến. Thích màu trắng, tím và có mơ ước về thời trang. *Địa chỉ*: 39/23 khu phố 2 lô Ép, thị trấn Dầu Tiếng, Bình Dương.

● **Nguyễn Thị Hồng Tuyến**, 15 tuổi, nặng 36 kg, cao 1,50 m. Vui vẻ, thích màu trắng, mong được kết bạn với tất cả. *Địa chỉ*: Đội 7, Công ty Cà Phê Đắk Uy, Đắk Hà, Kon Tum.

● **Vũ Thị Thu Thủy**, 26 tuổi, nặng 42 kg, cao 1,57 m. Vui vẻ, ít nói, tôn trọng tình bạn, yêu thể thao, ca nhạc, yêu màu xanh. *Địa chỉ*: Đội II, Bái Xuân, Vĩnh Phúc, Vĩnh Lộc, Thanh Hóa..

● **Nguyễn Thành Trang**, nam, 23 tuổi, nặng 52 kg, cao 1,60 m. Thắng thắn, tôn trọng tình bạn, thích thể thao, võ thuật (hứa hồi âm tất cả). *Địa chỉ*: Ấp Bến Cam, xã Phước Thiện, Nhơn Trạch, Đồng Nai. ĐT: 061.848803.

● **Nguyễn Thanh Hoài**, nữ, 20 tuổi, nặng 45 kg, cao 1,60 m. Vui vẻ, dễ hòa đồng, yêu màu xanh áo lính, muốn kết bạn với tất cả các bạn trên mọi miền tổ quốc, là lính càng tốt. *Địa chỉ*: Thôn Truật, xã Liêm Sơn, huyện Thanh Liêm, Hà Nam.

● **Lê Hồng Nết**, nữ, 20 tuổi, nặng 42 kg, cao 1,58 m. Vui vẻ, dễ hòa đồng, yêu màu xanh áo lính, muốn kết bạn với tất cả trên mọi miền tổ quốc. *Địa chỉ*: Thôn Truật, xã Liêm Sơn, huyện Thanh Liêm, Hà Nam.

● **Nguyễn Mạnh Tùng**, nam, 16 tuổi, nặng 53 kg, cao 1,70 m. Vui vẻ, hài hước, thích ca nhạc, thể thao. *Địa chỉ*: Số nhà 34 phố Lê Quý Đôn, phường Phúc Thành, thị xã Ninh Bình, Ninh Bình.

● **Nguyễn Kiều Ngân**, nữ, 18 tuổi, nặng 47 kg, cao 1,57 m. Vui vẻ, hòa đồng, tôn trọng tình bạn,

thích ca nhạc, bóng đá. *Địa chỉ*: Đội 1, Kiên Thành, Nghĩa Lợi, Nghĩa Hưng, Nam Định.

● **Ngô Thị Tĩnh**, 17 tuổi, nặng 47 kg, cao 1,60 m. Vui vẻ, dễ hòa đồng, thích thể thao, bóng đá, điện ảnh, du lịch. *Địa chỉ*: Thôn Cốc Thôn, Xuân Vinh, Thọ Xuân, Thanh Hóa (hứa hồi âm tất cả).

● **Nguyễn Thị Ngoan**, 17 tuổi, nặng 48 kg, cao 1,61 m. Trầm, ít nói, sống nội tâm, yêu thơ, các môn học tự nhiên và hoa dại. *Địa chỉ*: Chợ khu, Xuân Vinh, Thọ Xuân, Thanh Hóa.

● **Nguyễn Thị Thủy**, 19 tuổi, nặng 45 kg, cao 1,60 m. Thắng thắn, vui vẻ, tôn trọng tình bạn, thích bóng đá, ca nhạc, màu trắng, giản dị, thích môn sinh vật, đã tốt nghiệp lớp 12. *Địa chỉ*: Xóm 1, xã Trung Thành, Yên Thành, Nghệ An.

● **Nguyễn Khánh Hà**, nữ, 14 tuổi, nặng 40 kg, cao 1,56 m. Dễ tính, hay buồn, yêu ca nhạc, ước mơ sau làm kinh tế. *Địa chỉ*: 8A Trường THCS Yên Thường, Gia Lâm, Hà Nội, ĐT: 04.8780596.

● **Lê Dương Xuân Trường**, nam, 17 tuổi, nặng 48 kg, cao 1,70 m. Hơi nóng nhưng vị tha, thích đọc sách, yêu ca nhạc, thể thao, mong kết bạn gần xa. *Địa chỉ*: 136A Võ Thị Sáu, Khối phố II, thị trấn Chủ Ty, huyện Đức Cơ, Gia Lai.

● **Nguyễn Thế Vương**, nam, 19 tuổi, nặng 50 kg, cao 1,65 m. Vui vẻ, sống hòa đồng, thích ca nhạc, thơ, TDTT (bóng đá). *Địa chỉ*: Đội 7, Ngọc Hòa, Vĩnh Hòa, Ninh Giang, Hải Dương.

● **Đỗ Thị Thùy Dương**, 15 tuổi. Vui vẻ, hòa nhã, tôn trọng tình bạn, dễ hòa đồng, yêu hoa (mong thư kèm ảnh). *Địa chỉ*: Xóm Ngò, xã Song Vân, huyện Tân Yên, Bắc Giang.

● **Nguyễn Nhật Luân**, nam, 19 tuổi, nặng 52 kg, cao 1,65 m. Vui vẻ, hòa đồng, yêu thể thao, âm nhạc, du lịch. *Địa chỉ*: D56, Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1, TP. HCM.

● **Nguyễn Hữu Quyền**, nam, 19 tuổi, nặng 53 kg, cao 1,62 m. Trầm, thắng thắn, thích TDTT (cầu lông, bóng đá) và ca nhạc. *Địa chỉ*: Tổ 2, thôn Đông Phí, xã Phương Tứ, Ứng Hòa, Hà Tây.

● **Vũ Thanh Loan**, nữ, 20 tuổi, nặng 58 kg, cao 1,65 m. Vui vẻ, hòa đồng, yêu màu tím, tôn trọng tình bạn, thích ca nhạc. *Địa chỉ*: Đội 7, Công ty Cà phê Đắk Uy, Hà Môn, Đắk Hà, Kon Tum (mong thư kèm ảnh, hứa hồi âm).

● **Vũ Thị Nhung**, 15 tuổi, nặng 45 kg, cao 1,50m. Vui vẻ, hòa nhã với bạn bè, thích bóng đá. *Địa chỉ*: Đội 7, Công ty Cà phê Đắk Uy I, Đắk Hà, Kon Tum (mong kèm ảnh).

● **Ngô Thanh Thiện**, nữ, 20 tuổi, nặng 55 kg, cao 1,60 m. Vui vẻ, thích thể thao, yêu ca nhạc, thích du lịch, yêu màu tím, hoa cẩm chướng. *Địa chỉ*: Đội 7, Công ty Cà phê Đắk Uy, Hà Môn, Đắk Hà, Kon Tum.

● **Thu Trang, Hoài Thanh**, nữ, 22 tuổi, nặng 50 kg, cao 1,60 m. Vui vẻ, hòa đồng, tôn trọng tình bạn, thích thể thao, yêu ca nhạc, phim tình cảm. *Địa chỉ*: Số 9 đường Phan Đình Phùng, K2, P7, thị xã Trà Vinh, Trà Vinh.

● **Hoàng Phương Thảo**, nữ, 14 tuổi, nặng 39 kg, cao 1,52 m. Yêu ca nhạc, hiền lành, dễ hòa đồng, muốn làm quen với tất cả các bạn. *Địa chỉ*: 94b Trần Hưng Đạo, Bắc Ninh.

● **Nguyễn Tiến Trung**, nam, tuổi 17, nặng 46 kg, cao 1,58 m. Vui vẻ, thích thể thao, văn nghệ, mong có được nhiều bạn. *Địa chỉ*: Lớp 12C Trường TH Mai Anh Tuấn, Nga Sơn, Thanh Hóa.

● **Nguyễn Thúy Hiền**, nữ, tuổi 22, nặng 48 kg, cao 1,58 m. Trầm lặng, sống nội tâm, thích ca nhạc, mong làm quen với các bạn bốn phương. *Địa chỉ*: Thôn Yên Hoà 1, xã định Tân, huyện Yên Định, Thanh Hóa.

● **Lê Đình Minh**, nam, tuổi 24, nặng 58 kg, cao 1,61 m. Yêu ca nhạc, hâm mộ bóng đá, thích võ thuật như môn karatê. *Địa chỉ*: Đội 6, xã Xuân Thành, huyện Yên Thành, Nghệ An.

● **Vũ Xuân Hà**, nam, tuổi 19, nặng 50 kg, cao 1,60 m. Thích nghe nhạc, yêu màu trắng, hiền lành, muốn làm quen với các bạn. *Địa chỉ*: 18A Quốc lộ 51B, phường 10, TP Vũng Tàu (hứa sẽ hồi âm, ưu tiên thư có ảnh).

● **Lê Minh Tâm**, nam, tuổi 18, nặng 49 kg, cao 1,50 m. Nhút nhát, dễ hòa đồng, yêu sách báo, muốn làm quen với các bạn. *Địa chỉ*: 18A Quốc lộ 51B phường 10, TP Vũng Tàu.

● **Vũ Ngọc Sơn**, nam, 20 tuổi, nặng 53 kg, cao 1,70 m. Thích ca nhạc, thể thao, yêu màu trắng, quý mến bạn bè. *Địa chỉ*: Đội 5 thôn Linh Chắp, xã Thái Học, Chí Linh, Hải Dương.

● **Trương Phương Vũ**, nam, 24 tuổi, nặng 55 kg, cao 1,66 m. Vui vẻ, hòa đồng, thích âm nhạc, thời trang, du lịch, thể dục thể hình. *Địa chỉ*: 473 Đường 30/4 T.T Tràm Chim, Tam Nông, Đồng Tháp.

● **Vũ Hoàng Dũng**, nam, 16 tuổi, nặng 55 kg, cao 1,66 m. Vui vẻ, hòa đồng, tôn trọng tình bạn, thích bóng đá... *Địa chỉ*: Đội 7, Công ty Cà Phê Đắk Uy, Hà Môn, Đắk Hà, Kon Tum (mong thư kèm ảnh, hứa hồi âm).

● **Lê Thanh Bình**, nam, 19 tuổi, nặng 59kg, cao 1,71m. Vui vẻ, hòa đồng, tôn trọng tình bạn, thích bóng đá, võ thuật, ca nhạc, vẽ. *Địa chỉ*: Tổ 19, phường Lương Khánh Thiện, thị xã Phủ Lý, Hà Nam.

● **Đặng Thanh Thủy**, nữ, 20 tuổi, nặng 50 kg, cao 1,60 m. Thích cải lương, ca nhạc, phim tình cảm, tính vui vẻ, dễ hòa đồng. *Địa chỉ*: Tổ 53, phường Hà Phong, TP Hạ Long, Quảng Ninh.

● **Ngô Văn Tấn**, 19 tuổi, nặng 49 kg, cao 1,60 m. Yêu ca nhạc, thể thao, tôn trọng tình bạn, ước mơ trở thành sĩ quan thông tin. *Địa chỉ*: Xã Hùng Sơn, huyện Thanh Miện, Hải Dương.

● **Dương Thúy Chính**, nữ, 22 tuổi, nặng 50 kg, cao 1,64 m. Trầm, yêu ca nhạc, thích thể thao, thời trang, muốn kết bạn gần xa. *Địa chỉ*: Số nhà 12, tổ 9, khu phố 3, thị trấn Đình Văn, Lâm Hà, Lâm Đồng.

● **Mai Thúy Mai**, nữ, 14 tuổi, nặng 40 kg, cao 1,52 m. Vui vẻ, hòa đồng, quý trọng tình bạn, yêu màu xanh, thích ca nhạc, thích du lịch, môn văn, xem phim, đọc sách báo. *Địa chỉ*: Lớp 9A Trường THCS Phú Lâm, Tiên Sơn, Bắc Ninh

● **Phương Huyền, Dung, Hằng**, nữ, 15 tuổi, nặng 45 kg, cao 1,60 m. Yêu màu trắng, xanh, thích thể thao, âm nhạc, điện ảnh, du lịch. *Địa chỉ*: Dương Thị Hằng, tổ 86, phường Hà Tu, Hạ Long, Quảng Ninh.

● **Đào Thanh Xuân**, nữ, 19 tuổi, nặng 46 kg, cao 1,60 m. Vui vẻ, tôn trọng tình bạn, yêu ca nhạc, du lịch, thích màu trắng. *Địa chỉ*: Xóm Đông, Thị trấn Lim Lũng Giang, Tiên Sơn, Bắc Ninh. Hứa hồi âm tất cả.

● **Bùi Đăng Mạnh**, nam, 16 tuổi, nặng 49 kg, cao 1,60 m. Yêu bóng đá, là một "fan" của M.U. Vui tính, giúp bạn bè hết mình. *Địa chỉ*: Số nhà 337 đường Bê Tông TXB - Hà Nội; Hoặc Lớp 10A7, Trường THPT Lê Quý Đôn, thị xã Hà Đông, Hà Tây (thư gửi về nhà). ■

PHIẾU TÌM BẠN

Họ và tên: Nam Nữ:

Tuổi: Cân nặng: Chiều cao:

Tính tình và sở thích:

Địa chỉ:

Cuộc thi

VIẾT

dành cho bạn đọc

*Chuyện nhỏ mãi
trung đời tôi.*

Năm tôi mười lăm tuổi, học lớp chín, có thằng bạn rất thân tên Tây. Tôi và Tây ngồi gần nhau trong lớp, tình bạn ngày càng thêm gắn bó. Không chỉ Tây mến quý tôi, mà cả những người thân trong gia đình Tây cũng đều quý mến và xem tôi như người nhà.

Tây có hai đứa em gái. Mỹ Linh thua Tây ba tuổi, và Mỹ Hoa, em út, kém Tây tám tuổi. Thật tình, hồi

ấy, tôi không hề biết yêu thương nhưng nhớ gì. Trong quan hệ với gia đình Tây, trái tim tôi hoàn toàn vô tư, trong sáng. Tôi quý mến những người thân của Tây như họ đã quý mến mình, và xem Mỹ Linh, Mỹ Hoa như em gái ruột rà. Giữa tôi và Mỹ Linh ít thân mật, có một khoảng cách vô hình, vì Mỹ Linh có tính ưa then thùng mắc cỡ và rất khờ khạo ngây ngô. Tôi và Mỹ Hoa

Mối tình đầu

MÃN ĐƯỜNG HỒNG

thân mật hơn, đùa giỡn với nhau rất hồn nhiên.

Ba năm trôi đi...

Tôi và Tây cùng nghỉ học, đăng ký đi thanh niên xung phong xây dựng vùng kinh tế mới. Tình bạn giữa tôi và Tây ngày càng thêm khăng khít keo sơn. Thỉnh thoảng được nghỉ phép về thăm gia đình, tôi có mặt ở nhà Tây nhiều hơn là ở nhà mình. Trong những ngày nghỉ phép ngắn ngủi ấy, bằng khả năng vốn có của mình, tôi dạy cho Mỹ Linh đánh đàn, kèm cho Mỹ Hoa làm văn và vẽ. Tôi còn tập cho Mỹ Hoa đi xe đạp vào mỗi tối. Rồi mỗi khi trở lên đơn vị, những người thân của Tây tiễn hai đứa chúng tôi trong nước mắt, sau khi đã lo toan chu đáo cho hai chàng thanh niên xung phong hai ba lô căng cứng đầy nhu yếu phẩm. Lần nào cũng vậy, chỉ có Mỹ Hoa là không dám ra tiễn tôi và Tây; cô bé khóc đỏ hoe cả đôi mắt vốn đen láy. Tây cười méo xẹo, nói với tôi: "Con Hoa tình cảm dễ sợ!".

Mãn hạn ba năm thanh niên xung phong, đôi sam - Tôi và Tây - trở về với gia đình, cùng đi gõ cửa nộp đơn xin việc nhiều nơi và cùng ngồi ngóng cổ chờ trông. Thời gian sao mà dài! May nhờ người chị lớn của Tây mở lò bánh tiêu, bánh tai heo, nên tôi và Tây có việc làm đỡ buồn chán, mặc dù chỉ kiếm được cơm ăn và cà phê, thuốc lá qua ngày. Tôi ở lại nhà Tây cả ngày, thức khuya dậy sớm phụ làm bánh. Đến khi nhà Tây mở lò bánh in, tôi và Tây trở thành hai thợ chính. Lò bánh in ra đời, tôi dính chặt vào nhà Tây tưởng không gỡ ra được. Năm

ấy, tôi đã hai mươi ba tuổi, còn Mỹ Hoa cũng vừa tuổi trăng tròn. Tình cảm của tôi dành cho Mỹ Hoa đã khác lạ, và cô bé dường như cũng dành cho tôi cảm tình lạ khác. Tôi nhận biết điều ấy, nhưng không dám để lộ ra ngoài. Tôi chỉ nhìn ánh mắt cô bé, nụ cười cô bé, sự săn sóc triu mến của cô bé trao về phía tôi mà cảm nhận được những gì cô bé muốn thổ lộ riêng tư với mình. Mỹ Hoa dường như cũng hiểu lòng tôi, hiểu tôi muốn nói gì, mỗi khi tôi nói bằng ánh mắt. Tôi bắt đầu nuôi nấng một tình yêu đầu đời trong lặng thầm nhưng thật lãng mạn, nồng nàn.

Lò bánh in ngày càng thịnh đạt. Kinh tế gia đình Tây đã khá giả hơn những năm trước nhiều. Tôi trở thành một trụ cột không thể thiếu vắng của lò bánh, nhất là mỗi khi Tây đi bỏ bánh ở các chợ huyện xa xôi. Cha mẹ Tây xem tôi như con, sắm cho Tây thứ gì thì sắm cho tôi thứ ấy. Thỉnh thoảng, cả gia đình tổ chức đi du ngoạn thư giãn, cũng là ăn mừng những chuyến hàng bội thu. Chính những lúc ấy, tôi và Mỹ Hoa có dịp vui đùa thỏa thích, gần gũi nhau hơn để mà... nhìn nhau đắm đắm không dám nói điều muốn nói. Tôi nhớ, tôi chỉ dám nói bóng gió với Mỹ Hoa một lần duy nhất trong chuyến đi chơi Hòn Chồng cùng gia đình: "Em hãy nuôi cho tình cảm mà em giấu trong lòng cho thật lớn mạnh lên đi. Rồi sẽ đến ngày nó to bùng, nó nổ tung!". Chẳng biết Mỹ Hoa có hiểu tôi muốn nói gì không, chỉ thấy cô bé bẽn lẽn cười chum chim. Vậy thôi! Tôi lại lặng lẽ ôm ấp, nâng niu một

mỗi tình cảm lặng suốt mấy năm trời. Trong mấy năm trời ấy, tôi đắm ra nghiện rượu lúc nào chẳng hay. Số là cha và anh rể của Tây là những con sâu rượu. Cứ sau một buổi làm việc tất bật, đến bữa cơm là phải bày rượu ra nhậu. Tôi và Tây không biết uống cũng thành biết, ngày qua ngày, tửu lượng tăng lên, quen tạt quen miệng luôn, không có rượu là không được. Cũng vì rượu mà tôi bị đau gan. Cũng vì rượu mà tôi bị cha mẹ la rầy, anh chị mình mắng nhiếc và còn cấm đoán tôi làm ở lò bánh in nhà Tây nữa. Nhưng, cũng nhờ rượu mà tôi đã táo gan mạnh miệng nói ra điều mình đã giấu giếm kỹ càng trong lòng bao năm qua...

Tôi nhớ môn một cái buổi tối hôm ấy, giữa cuộc nhậu có mặt cha của Tây, người anh rể của Tây, Tây và tôi, cùng hai thợ làm bánh khác, rượu sần sần đã cho tôi "đầy dũng khí", chẳng còn biết sợ hãi bất cứ ai trên đời nữa, tôi nói rất trầm tĩnh và chắc nịch với cha Tây rằng: "Dạ thưa bác, con yêu em Mỹ Hoa. Con yêu em ấy đã từ lâu!". Cha của Tây trợn trừng mắt, bàng hoàng. Tây lay vai tôi: "Mày có... xin không mày? Mày vừa nói gì mày biết không?". Tôi gật đầu, bình thản lặp lại câu tuyên bố đầy quyết tâm và chân tình của mình. Anh rể của Tây cười cười, nói: "Chuyện này không có gì phải ngạc nhiên, ba à. Con để ý và đoán ra được từ lâu rồi. Chỉ hơi bất ngờ là thằng Hồng nó lại nói ngay lúc này!". Cha Tây dường như đã lấy lại bình tĩnh, ông nói giọng nghiêm nghị: "Tao không cấm cản gì chuyện yêu đương, nhưng bây giờ

thì quá sớm để bàn chuyện đó. Để cho con Hoa nó học xong hết cấp ba đã, rồi tính!".

Sau lần thổ lộ ấy, gia đình Tây đã thay đổi thái độ đối với tôi. Không phải là họ hết thương hết quý, chuyển qua khinh khi tôi, mà là thận trọng cảnh giác, nhìn tôi bằng ánh mắt khác, cứ như tôi là một quả bom nổ chậm trong nhà. Tôi nốc rượu nhiều hơn trước. Càng nốc rượu, tôi càng mong cho thời gian vùn vụt trôi đi để Mỹ Hoa học cho xong cấp ba. Cho đến khi tôi ngã bệnh, một trận bệnh nặng, suýt chút nữa là liệt cả hai chân, thì mối tình đầu dễ thương của tôi bắt đầu nếm mùi trắc trở. Gia đình tôi cấm tôi không được trở lại làm ở lò bánh, nơi "chuốc rượu chuốc độc" như lời mẹ tôi phán, dù tôi có được chạy chữa bình phục hay không. Trong thời gian tôi nằm nhà điều dưỡng, cai rượu, tập đi như em bé, những người thân của Tây có đến thăm hỏi, quà cáp vài lần. Tây thì thường lui tới trò chuyện an ủi tôi nhiều hơn. Còn Mỹ Hoa, những lần mang bánh ra chợ bỏ ở các sạp, đều tranh thủ ghé thăm tôi. Hai đứa tôi nắm tay nhau, không nói được gì, và Mỹ Hoa rung rung nước mắt mỗi khi thấy tôi bước đi nặng nhọc.

Ngày tôi hoàn toàn bình phục, gia đình tôi đã sắp sẵn công ăn việc làm mới cho tôi ở tận... Long Thành, tỉnh Đồng Nai. Tôi không thể chống đối lại quyết định của gia đình, khăn gói lên đường mà chẳng hứng thú hăm hở gì. Trước ngày đi xa, tôi có ghé chào tạm biệt gia đình Tây. Và buổi chiều lên tàu vào Nam, có một người đến nắm tay tôi

tiến biệt với nước mắt hai hàng. Đó là Mỹ Hoa. Tôi cười gượng gạo: "Em về đi, kéo đi lâu ba má đoán biết thì mệt. Anh hẹn em ba năm nữa, nếu chờ được thì chờ, còn không thì... anh không hề ép buộc!". Tàu rời khỏi ga, bỏ cô bé đứng lại vẫy tay giữa đám đông, và mang tôi đi theo cùng với một lời hẹn thề thật mơ hồ, vô vọng.

Cuộc sống mới, công việc mới, và rồi tôi có những người bạn mới, những cô bé dễ thương mộc mạc khác đã dành cho tôi tình cảm đặc biệt. Nhưng, tôi không yêu nổi ai, vì không ai có thể xóa được hình bóng của Mỹ Hoa trong tim tôi. Ba năm sau, tôi được tin Mỹ Hoa lấy chồng và theo chồng về một chốn xa xôi ở tỉnh Quảng Bình. Khi nghe tin ấy, tôi không biết đó là tin vui hay tin buồn, là phúc hay họa đối với cuộc đời mình, chỉ biết mừng cho Mỹ Hoa lấy được người chồng giàu có, không phải khổ sở, không phải trắc trở khi

nên duyên phụ phụ với một kẻ tay trắng tha phương cầu thực như tôi.

Mãi bốn năm sau nữa, tôi trở về cố hương, cưới vợ sinh con. Gánh mang những mối duyên nợ khác với tinh thần hào hứng, song tôi vẫn không bao giờ quên những tháng ngày xa xưa ở nhà Tây, ở lò bánh, và không bao giờ quên mối tình đầu của mình - mối tình không có được một nụ hôn trao gửi, chỉ nắm tay và chảy nước mắt, và rót rượu ra nốc.

Dẫu gì thì tôi cũng cảm ơn mối tình đầu, cảm ơn rất tung bừng, vì đã cho tôi biết uống rượu, để rồi từ bỏ rượu cho đến hôm nay. Nhiều lúc, tôi giạt mình khi ngẫm ra rằng, mối tình đầu của tôi đã chấm dứt ngay từ khi tôi cai được rượu, chứ không phải đợi đến giờ phút chia tay trên sân ga với người mà mình yêu, mình nhớ, mình hẹn hứa ngày trở lại tràn trề mộng mơ mơ mộng...

M.Đ.H

(Nha Trang)

CUỘC THI

"CHUYỆN NHỚ MÃI TRONG ĐỜI TÔI"

Từ ngày 25-2-2000 đến ngày 5-3-2000, TS Kiến thức gia đình đã nhận được bài dự thi của các bạn sau:

Hoàng Văn Huynh (**Hải Dương**); Trần Thị Thủy (**Hải Phòng**); Ngô Thị Thu Trang (**Hưng Yên**); Nguyễn Trần Phước (**Long An**); Nguyễn Hà (**Lâm Đồng**); Phạm Nhòn (**Nghệ An**); Vũ Duy Thông (**Nam Định**); Đinh Tiến Dung (**Ninh Thuận**); Giang Văn Đạc, Nguyễn Nam Thắng (**Quảng Ninh**); Trần Thị Hương (**Quảng Trị**); Nguyễn Thị Sáp, Phạm Duy Thiện, Trần Lan Mai (**Thanh Hóa**); Dương Thị Thu (**Trà Vinh**); Nguyễn Toàn Thắng (**Yên Bái**).

Chân thành cảm ơn và mong các bạn nhiệt tình tham gia.

KTGD

MỜI BẠN ĐỌC BÌNH CHỌN CHO CUỘC THI

"Chuyện nhớ mãi trong đời tôi"

Cuộc thi "Chuyện nhớ mãi trong đời tôi" từ khi phát động đến nay được đông đảo bạn đọc cả nước hưởng ứng sôi nổi, để cuộc thi đạt được kết quả cao, mời các bạn tham gia bình chọn các bài dự thi đã được đăng trên KTGD theo kiểu trắc nghiệm dưới đây.

Tòa soạn sẽ công bố định kỳ trên KTGD các ý kiến bình chọn của bạn và tặng giải thưởng cho các bạn có ý kiến tiêu biểu nhất.

◆ Các giải thưởng gồm:

1 giải nhất	trị giá	100.000 đồng
2 giải nhì	trị giá mỗi giải	50.000 đồng
20 giải khuyến khích	mỗi giải được biểu	1 tháng báo KTGD (3 kỳ)

◆ Phiếu bình chọn xin gửi về:

Tòa soạn KIẾN THỨC GIA ĐÌNH

Địa chỉ: 58 Nguyễn Bình Khiêm, Quận 1, TP Hồ Chí Minh

PHIẾU BÌNH CHỌN Cuộc thi "Chuyện nhớ mãi trong đời tôi"

Kỳ 4: Từ KTGD số 141 đến số 150.

1. Trong kỳ này, bạn thích bài thi nào nhất?

Tên tác giả (viết bằng chữ in không ghi họ và đệm)

Đăng trên KTGD số:

2. Có bao nhiêu Phiếu bình chọn cùng đánh giá với bạn:

3. Lý do bạn thích bài thi nói trên (ghi ra giấy riêng và gửi kèm phiếu bình chọn này về tòa soạn)?

Họ và tên người bình chọn:

.....

Địa chỉ:

.....

CÔNG TY CAO SU ĐỒNG NAI

- ĐỊA CHỈ: XUÂN LẬP - LONG KHÁNH - ĐỒNG NAI
- ĐIỆN THOẠI: (061). 726303 - 726333 • FAX: (061). 726343
- VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN: 39 BÊN VÂN ĐỒN - Q. 4 - TP. HCM
- ĐIỆN THOẠI: (08). 8223345 • FAX: (08). 9400874

Chúc
Mừng
Năm
Mới

Trụ sở công ty.

Ngày thành lập: 2-6-1975.

Tổng diện tích cao su 39.446 ha.

Sản lượng cao su khai thác năm 1999: 38.200 tấn. Sau năm 2000 sản lượng khai thác khi định hình vườn cây: 45.000 tấn.

★ Tổng số cán bộ, công nhân viên năm 2000: 15.000 người.

Công ty mong muốn hợp tác, liên doanh trên các lĩnh vực: Tiêu thụ cao su, sản xuất, chế biến hàng hóa từ nguyên liệu cao su. Hợp tác khoa học kỹ thuật về cao su.

Nguyễn Thành Châu - giám đốc công ty
chứng chỉ chất lượng ISO - 9002.

**Giám đốc
NGUYỄN THÀNH CHÂU**

Kiến thức 145 gia đình

Phụ san báo Nông Nghiệp VN

NỮ DIỄN VIÊN ĐIỆN ẢNH HOLLYWOOD

SUSAN SARANDON

NÓI VỀ CHỒNG CON VÀ SỰ NGHIỆP

**GIẢI MÃ BỨC TRANH
GUERNICA CỦA PICASSO**

GIÁNG MY TRONG BỘ PHIM
THỬ THÁCH TÌNH ĐỜI

2062